

Kandidati za vodilna mesta v republiki

Za člana predsedstva SFRJ iz SRS Edvard Kardelj, za predsednika predsedstva SRS Sergej Kraigher, za predsednika slovenske skupščine dr. Marjan Breclj

LJUBLJANA, 8. aprila. — Na današnji skupni seji predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije so potrdili tudi predloge možnih kandidatov za nekatere vodilne funkcije v federaciji (iz Slovenije) in republiki, ki jih bodo dokončno sprejeli čez teden dni, na drugi seji republiške kandidacijske konference.

Kandidat za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije je član predsedstva ZKJ in sveta federacije Edvard Kardelj.

Kandidat za predsednika predsedstva SRS je predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, za člana tega telesa pa: predsednik gospodarskega zbora republiške skupščine Tone Bole, poklicna poslanka zbora narodov zvezne skupščine Ančka Kuhar, poslanec zbora narodov zvezne skupščine Jože Lončarič, članica sveta federacije in predsedstva SZDL Jugoslavije Vida Tomšič, predsednik SAZU Josip Vidmar in generalni direktor RTV Ljubljana Janez Vipotnik. Po položaju sta člana predsedstva SRS tudi predsednik CK ZKS in RK SZDL Slovenije.

Kandidat za predsednika slovenske skupščine je podpredsednik skupščine SFRJ dr. Marjan Breclj, za podpredsednika pa poslanec družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine in predsednik mestne konference SZDL Ljubljana Beno Zupančič ter predsednik skupščine ZP "Iskra" Vladimir Logar. Kandidat za predsednika oziroma mandatarja slovenskega izvršnega sveta je inž. Andrej Marinc. Kandidat za predsednika posameznih skupščinskih zborov pa so: družbenopolitični zbor — podpredsednik skupščine SRS Stane Markič, zbor združenega dela — strojni inženir in jeseniški železarni Stefan Nemec, zbor občin — raziskovalec v mariborskem ekonomskem centru in poslanek republiškega gospodarskega zbora Mara Ziebnik.

V vseh republikah in obeh pokrajinah so podprli kandidature poslance zvezne skupščine Zorana Polića za predsednika zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ. (Več o skupni seji na 2. strani.)

Začetek izredne GS OZN

Med prvimi bo govoril
predsednik Alžirije
Huari Bumedi

NEW YORK, 8. apr. (UPI) — Jutri se bo začelo izredno zasedanje generalne skupščine OZN o surovinah in razvoju, na katerem bo sodelovalo več kot 50 voditeljev vlad, zunanjih ministrov in drugih visokih predstavnikov držav članic OZN.

Glavna razprava zasedanja se bo začela v sredo, med prvimi pa bo govoril alžirski predsednik Huari Bumedi. Kot je znano, je bilo sedanje izredno zasedanje sklicano na pobudo Alžirije — koordinatorja akcij neuvršenih držav po njihovem četrtim vrhunskem sestanku septembra lani. Več na 5. strani.

Cilje lahko dosežemo le z najširšo akcijo

VII. kongres ZK Hrvaške sinoči sprejel listino kandidatov za organe ZKH in ZKJ ter gostov za X. kongres ZKJ — Celodnevna razprava v štirih komisijah

OD NAŠEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 8. aprila. — Današnji drugi dan sedmega kongresa ZK Hrvaške so imeli glavno besedo — potem ko so sinoči poslušali še uvodne referate — številni razpravljavci v štirih komisijah. Razprava je trajala ves dan, zvečer pa so na plenarni seji sprejeli spremembe in dopolnitve statuta ter določili listino kandidatov za organe ZKH in ZKJ ter gostov za deseti kongres ZKJ.

Hrvaška je v družbenem in gospodarskem razvoju dosegla — kakor je bilo rečeno — v komisiji za družbeno-ekonomskie odnose — ogromne rezultate, vendar pa so njene gospodarske možnosti še premalo izrabljene. Temeljna naloga v razvojni po-

litiki mora biti hitrejši in bolj učinkovit razvoj industrije in kmetijstva.

Razpravljavci v komisiji za idejno-politično, organizacijsko in kadrovsko izgradnjo ZK so menili, da idejno delo, marksistično in dejno usposabljanje in razčiščevanje v

bodo ustavne spremembe same, brez najširše družbene akcije delovnih množic, ki jih vodi ZK, privede do bistvenih sprememb v družbeno-ekonomskem položaju in izboljšanju njihovih življenjskih ter delovnih pogojev.

Proces deatizacije družbenih dejavnosti ni privedel do kvalitativnih sprememb v družbenoekonomskih odnosih, ker s tem v bistvu ni prekoračen etatiistični okvir njihove materialne reprodukcije. Več na 3. strani.

MARJAN KUNEJ

SPORAZUM O POMOCI IN SODELOVANJU — Včeraj sta podpredsednik vlade DR Vietnam in zunajni minister Nguyen Duy Trinh in podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša podpisala sporazum o sodelovanju med državama. Navzoča sta bila tudi predsednik vlade DR Vietnam Pham Van Dong in predsednik ZIS Džemal Bijedić.

Mnogo stičnic

Premier Pham Van Dong končal štiridnevni uradni obisk v Jugoslaviji — Sporazum o pomoči — Povabilo Bijediću

OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

BEOGRAD, 8. aprila. — Predsednik vlade DR Vietnam Pham Van Dong je danes končal štiridnevni uradni obisk v Jugoslaviji. Nekaj po enajsti uri dopoldne se je od uglednega vietnamskega gosta na srbskem letališču poslovil predsednik ZIS Džemal Bijedić, nakar je posebno letalo z vietnamsko vladno delegacijo odletelo iz Jugoslavije na Švedsko, ki je naslednja etapa na Pham Van Dongovi

Po intonaciji državnih himn in po pregledu častne čete so se od premiera Pham Van Donga in drugih članov delegacije poslovili še člani izvršnega biroja predsedstva ZKJ Fadil Hoxha, generalni sekretar zvezne konference

SZDLJ Ali Shukrija, podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša, generalpolkovnik Ivan Dolničar, član sveta federacije dr. Aleš Belber in drugi, poleg njih pa še člani diplomatskega zbora.

Zadnji dan Pham Van Dongova obiska so si gostje zjutraj najprej ogledali kme-

tijsko-industrijski kombinat Beograd, zatem pa je imel vietnamski premier krajši intervju za jugoslovanske televizije. Dopoldne sta imeli vladni delegaciji pod vodstvom obeh predsednikov zaključne pogovore na Dedinju.

Na koncu pogovorov sta Džemal Bijedić in Pham Van Dong podpisala skupno sporočilo o jugoslovansko-vietnamskih pogovorih, ki ga bodo objavili v juturnji štiviki.

Še pred tem sta podpredsednika obeh vlad dr. Anton Vratuša in Nguyen Duy Trinh podpisala petletni spo-

rizuma, predvideva tudi ustanovi DR Vietnam, o gospodarskem, znanstvenem, tehničnem in drugem sodelovanju.

Na koncu pogovorov je premier Pham Van Dong povabil predsednika ZIS Džemala Bijedića, naj obišče DR Vietnam. Povabilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto, datum obiska pa bodo določili kasneje. Zdravici, ki sta ju izmenjala predsednik Tito in predsednik Pham Van Dong, objavljamo na 5. strani.

AVGUST PUDGAR

Ogorčeni smo!

Naši ljudje, zaposleni v tujini, kot eden obsojajo italijanske iredentistične zahteve — Branili bomo SFRJ

BEOGRAD, 8. aprila. — Jugoslovanski zdomci še naprej pošiljajo predsedniku Titu, ZIS, družbenopolitičnim organizacijam krajev, od koder so doma, ter svojem protestne brožavke in pisma, v katerih najostreje obsojajo iredentistične zahteve italijanske vlade na del našega ozemlja.

Nekaj sto zdomcev, ki so zaposleni v Jembachu v Avstriji piše, da so skupaj z narodi in narodnostmi Jugoslavije pripravljene braniti vsak pedan domovine, združenje naših delavcev v Norveški, ki ima v svojih vrstah pripadnike vseh naših narodov in narodnosti, v brzojavki ZIS odločno obsoja italijanske iredentistične zahteve. Če bo potrebno, bomo branili naše meje, dodaja brzojavka.

Cepprav nekaj tisoč kilometrov daleč od doma, najodločneje obsojamo noto italijanske vlade in napade iredentne

denta na integriteto in suverenost naše socialistične skupnosti, sporočajo v predsedstvu ZKJ delavci podjetja za graditve luke Misurata v Libiji. Sesta flota in fašistično rožljanje z orožjem ne bosta spremenila naše odločitve: branili vsako ped naše drage domovine.

Skupina jugoslovanskih zdomcev iz Wilhelmshavena je poslala predsedniku Titu brzojavko, v kateri se pridružujejo protestom jugoslovanskih občanov ob napadih italijanske vlade na SFRJ. Kolektivni, ustanove, delov-

ni ljudje, mladina in občani širom Jugoslavije še naprej pošiljajo predsedniku Titu, ZKJ in zveznemu izvršnemu svetu v katerih podpirajo vse ukrepe naše vlade v zvezi z nerazumljivo noto italijanske vlade, ki je prisilila iredentističnim apetitom italijanskih mračnih sil. Enotna misel naših ljudi je, da so pripravljeni, kadarkoli bo potrebno, zamenjati orodje z orožjem in vstati zoper vsakogar, ki bi skušal ogroziti pridobitve samoupravnega socializma. Več na 3. strani.

V Bejrutu, 8. aprila (Reuters) — Polkovnik Moamer El Gadafi je že prevzel nove dolžnosti in proučevanje možnosti za reorganizacijo arabske socialistične unije, ki je edina politična stranka v Libiji. Proučuje tudi dejavnost ljudskih odborov, ki so jih v Libiji ustanovili lani.

V Kairu pa so sporočili, da je egiptovski predsednik Sadat včeraj podpisal dekret, ki daje bivšemu libijskemu kralju Idrisu in njegovi družini egiptovsko državljanstvo.

Nov položaj Gadafija

Posvetil se je reorganizaciji edine politične stranke v Libiji

Šest km od Phnom Penha

Osvojitvene sile zavzele režimski postojanki ob prestolnici

PHNOM PENH, 8. aprila (UPI, Reuters) — Osvojitvene sile so zavzele še dve postojanki režimskih čet v neposredni okolici Phnom Penha. V obrambnem pasu kamboške prestolnice je v zadnjih šestih dneh padlo 8 utrjenih postojank. Koh Anluong Can in Prek Ampil, ki so ju danes izgubile Noleve čete, sta od Phnom Penha oddaljena deset in 6 km. Oba sta severovzhodno od mesta, na vzhodnem bregu reke Mekong.

Nolova vojaška policija je sporočila, da so danes ustrelili tri Kambožance, ki so bili obsojeni na smrt.

Boji za Hermon

Boji na sirsko-izraelski fronti - Govor predsednika Asada - Predsednik Sadat gre na turnejo po arabskih državah

BEJRUT, 8. aprila. (UPI, AP, Reuters, AFP). — Ostri boji na sirsko-izraelski fronti trajajo že 24 ur in vse kaže, da se bodo še nadaljevali. Prvič po oktobrski vojni se je zgodilo, čeprav so tudi doslej zabeležili veliko oboroženih spopadov, da boji trajajo več kot en dan brez pretranka in da so uporabili tudi letalske sile. Najbolj ostri so boji na strateško izredno pomembni gori Hermon.

Iz Damaska poročajo, da je sirski protiletalska obramba danes sestrelila izraelsko letalo nad goro Hermon. Libanonsko obrambno ministrstvo pa je sporočilo, da sta dva pilota iz izraelskega letala phantom, ki ju je včeraj sestrelila sirski raketa, rešila s padalom in da so ju pripadniki libanonskih oboroženih sil zajeli v južnem delu države.

Sirski predsednik Asad je v sinočnjem govoru na proslavi obletnice stranke BAAS govoril o dogodkih na golanjskem bojišču in opozoril, da boji trajajo že 27 dni in da

izrael več vol silovitvo napada na Hermon. Dejal je, da je namen teh napadov prestrašiti Sirijo in jo prisiliti k popuščanju, hkrati pa je opozoril, da se njegova država ne bo uklonila takemu pritisku in da se bo še naprej odločno bojevala za sklenitev četrtega mira. Predsednik Asad je ostre besede izrekel na račun arabskih krogov, ki Siriji očitajo njeno neupornost.

Egiptovski predsednik Sadat pa se bo najbrž konec meseca odpravil na turnejo po arabskih državah, katere namen je po mirni poti urediti bližnjevzhodno krizo. Iz obveščenih krogov v Kairu se je izvedelo, da bo predsednik Sadat najbrž obiskal Sirijo, Saudsko Arabijo, Kuvaits in Jordanijo. Na turnejo se bo odpravil po obisku sirskega predsednika Asada v SZ.

Asad naj bi šel v Moskvo čez nekaj dni, takrat kot sirski delegacija v Washingtonu na pogovore s Kissingerjem o dezangžiranju vojsk na Golanu. Državni minister Saudske Arabije Omar Sakaf pa je v intervjuju za bejrutski list "Al Hajat" izjavil, da bo Saudska Arabija dala vse svoje sile na razpolago Siriji.

Prav to je vodilo dežele v razvoju k dogovarjanju o enotnem nastopu v svetovni organizaciji. »Skupina 77« je s sprejetjem dveh dokumentov, ki sta obetavna osnova za nadaljnje delo, pokazala, da je sedanje stanje v mednarodnih gospodarskih odnosih nevzdržno ter da se bo na govorniškem odru steklene palače ob East Riverju nujno treba pogovoriti o nekaterih temeljnih zahtevah, kot je trajna pravica dežel v razvoju nad izkoriščanjem svojih naravnih bogastev in celotne gospodarske dejavnosti, nadzorstvo nad delovanjem tujih družb, ki so nosilec neokolonialističnih težej v svetu, ter o pravičnejših razmerjih med cenami surovin in energije na eni strani ter industrijskih izdelkov in investicijskih sredstev na drugi strani.

Razprava, ki se začela, je več kot samo boj za bolj pravične odnose v mednarodni trgovini. Nekdo je ob robu alžirskih konferenec neuvršenih navrgel: »Končuje se obdobje papeške OZN upanja!« Od tega, v kakšni vlogi bo po zasedanju svetovna organizacija, je odvisna njena praktična, ne le moralna in politična teža — v reševanju enega najbolj eksplozivnih problemov, ki se kot grozeč oblak zbira nad desetletja pred nami.

Čas za lek

Kako končati dosežani začarani krog svetovnih gospodarskih odnosov, v katerih je pečica visokorazvitih dežel ne le čedalje hitreje večala svoje že sicer visoke dohodka, pač pa tudi rezala kruh večini držav v razvoju, bo gotovo najpomembnejše in hkrati najtežje rešljivo vprašanje na jutrišnjem, tri tedne trajajočem izrednem zasedanju GS, ki bo, sodeč po dokumentih, ki jih je pripravila skupina 77a, namenjeno dogovorom o spremembi mednarodnega gospodarskega sistema.

Prav v času konference neuvršenih v Alžiru je postalo jasno, da so razpoke v svetovnem gospodarskem sistemu postale že tolikšne, da jih bo popolnoma nemogoče zakrpati; spremembe zadnjih let zahtevajo sklic čim širšega mednarodnega foruma na pogovor o globalnih vprašanjih gospodarskega razvoja manj razvite večine sveta.

Naloga ni enostavna, so ugotovili predstavniki neuvršenih na zasedanju koordinacijskega biroja. Kajti gospodarski napredek dežel v razvoju naj v prihodnje ne bi bil več stvar dobre volje bogatih, pač pa stvar svetovne organizacije, katere vloga pa bi morala biti popolnoma drugačna kot v tako imenovani strategiji drugega desetletja razvoja, ki je najbolj zgovorno pokazala, kako prazni so bili upi nerazvitih. Izvajanje načrta drugega desetletja razvoja je bilo namreč znova prepuščeno bogatim deželam, te pa so delovale tako, da je postal prepad med bogato manjšino in revno večino čedalje globlji.

Boji za Hermon

KAJ KOMENTIRA DELO

BLIŽE NUKLEARNI — Sedanja stopnja pogajanj z Westinghouseom o raznih tehničnih vprašanjih in drugih zahtevah kaže, da bo glavna pogodba z ameriškim dobaviteljem opreme podpisana najbrž še ta mesec; veljati pa bo začela takrat, ko bodo sklenjene tudi ustrezne pogodbe z inozemskimi bankami, kar naj bi se zgodilo do začetka junija. Podrobneje v zvezi s temi stvarmi piše Marko Jakš v komentarju »Kje smo zdaj z jedrsko elektrarno«.

POLITIKA OB SPOMINSKI SVEČANOSTI — Ameriški predsednik Richard Nixon ni upošteval neoprijetih opozoril, zapisanih v sobotnem uvodniku Le Monde, ki je zapisal, da bi se vsaj za spominskih svečanosti za pokojnim francoskim predsednikom zbrani državni ki morali vzdržati »forsiranih političnih pogovorov. Ameriški predsednik pa se je zapovrstjo pogovarjal z vsemi — le z uradno francosko vlado ne. O tem piše Jaka Stular v komentarju »Nixonova pariška ofenziva«.

KLAVERNA OBLETNICA — Prav ob petindvajsetletnici NATO, ko je bil spor med ZDA in EGS na vrhuncu, sta se v izredno občutljivem Sredozemlju znova spili Turčija in Grčija. Tokrat sta to pa našli dva razloga: zavlečevanje ciprske krize in vprašanje, čigava so naftna nahajališča v Egejskem morju. O tem piše Stane Ivanc v komentarju »Visoka temperatura«.

Komentarje objavljamo na 7. strani.

„Preveč polno“

Štirinajst možnih naslednikov predsednika Pompidouja - Kandidata tudi Giscard d'Estaing in Francois Mitterrand

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 8. aprila. — Karte so zdaj razdeljene. Šef neodvisnih republikancev Valéry Giscard d'Estaing je danes napovedal, da bo kandidiral za predsednika republike. Francois Mitterrand je danes popoldne dobil enoglasno podporo izrednega kongresa socialistične stranke. Tako so zdaj znani praktično vsi kandidati za Pompidoujevega naslednika. Nič manj kot 14 jih je; de Gaulle se je vedno bal, da po njegovi smrti na političnem odru ne bo praznine, ampak da bo »preveč polno«.

Giscard d'Estaing, ki je opoldne spregovoril »Francosinjam in Francozom« iz Chamalieres, v osrednji Franciji, kjer je župan, je tretji resni kandidat iz vrst vladne koalicije oziroma bivše vladne koalicije, kajti zdaj je praktično ni več. Giscard d'Estaing ne računa samo na liberalce, na vladne centre in tako imenovane »neodvisne«, ki povečini sodelujejo s koalicijo, ampak tudi na opozicijski center. Toda: medtem, ko je šef demokratskega centra Jean Lecanuet

verjetno pripravljen na spornost, je vodja radikalov Jean-Jacques Servan-Schreiber napovedal, da bo nastopil proti konservativnemu finančnemu ministru. Na drugi strani pa je CDP, centristična skupina iz vladne koalicije, včeraj podprla kandidaturu Chabana-Delmassa. Prvi matematični računi torej zdaj niso najugodnejši za šefa neodvisnih republikancev Giscarda d'Estainga, še bolj pa to seveda velja za predsednika skupščine Edgarja Faura; celo tako imenovani

levi golisti, ki so si izbrali Faura za častnega predsednika, so zdaj podprli Delmasovo kandidaturu. Jasnó je, da razcep v vladni koaliciji slabi njeno moč in hkrati vzbuja neprijeten vtis med volilci, v trenutku, ko se levica brez težav spopada s sededa nehalno opravilo: prve ankete zdaj dajejo doloceno prednost Chabana-Delmassa pred drugimi kandidati iz vrst vladne koalicije.

ANDREJ NOVAK

Poseben sklad OPEC

Ustanovljen za financiranje gospodarskih načrtov držav v razvoju

ZENEVA, 8. aprila (AFP) — Organizacija držav izvoznice nafte (OPEC) je na sestanku v Zenevi sklenila, da bodo ustanovili poseben sklad za financiranje gospodarskih načrtov držav v razvoju, ki jih je podprla največja proizvodilca nafte, najbolj prizadela.

Vrtilce dolžnosti te organizacije iranski finančni minister Hamid Amuzgar je izjavil, da bo sklad začel delovati, ko bo v skladu z vlogo te organizacije odločitev o ustanovitvi potrdilo sedem od 13 članic OPEC.

Afera maje vlado

Wilson v kočljivem položaju zaradi kupčij njegove tajnice

LONDON, 8. aprila (Reuters) — Britanski premier Wilson je danes pred parlamentom izjavil, da ni ne on ne kdo drug iz njegove vlade zapleten v afero v zvezi z nakupom zemljišča v severni Angliji; ta afera je po pisanju nekaterih listov zamajala temelje petdeske laburistične vlade. Listi so pisali, da je Wilsonova tajnica Williamsova skupaj s svojimi sorodniki kupila sporno zemljišče. Več o tem na 4. strani.

Pogovor Kosigin Rahman

Krepitev sodelovanja med Sovjetsko zvezo in LR Bangladeš

MOSKVA, 8. aprila (TASS) — Sovjetski premier Aleksej Kosigin se je v Kremli sestel s predsednikom vlade Bangladeša Mudžibur Rahmanom.

V prijateljskem razgovoru sta izmenjala mnenja o nadaljnjem razvoju ter krepitvi sodelovanja in prijateljstva med SZ in LR Bangladeš. Razpravljala sta tudi o nekaterih aktualnih mednarodnih vprašanjih, predvsem o nadaljnji realizaciji položaja v Južni Aziji.

Pisma bralcev

Ali res kratkovidna zazidava?

Dne 8. marca je bilo objavljeno pismo dr. Alojza Paluina, ki navaja za primer gradnje na najrodovitnejši zemlji zazidavo južno od Trbiča. Vsa skrb za naravo, okolje pa tudi prehrano je upravičena, primer pa hudo slab.

Zazidava severno od Trbiča pomeni pozidati dve ozki dolini, ki sta dokaj hladni, vlažni in skoraj brez sonca. Ob ocenjevanju narave je govorilo prav vrednotiti tudi človeka in njegovo prebivališče. Mislim, da je bilo že veliko razmisleno, ker se Trbič ni razvijal na kršnem in bistriškem polju takoj po vojni. Danes bi imeli, če bi obe področji povezali z dobro cesto in mostom, lepo urejeno urbanistično celoto. Nimam podatkov, vendar si mirno upam reči, da polirajo pri delu z občinskih polj sorazmerno majhen del potreb trbiških prebivalcev. V Jugoslaviji so zelo veliki predeli boljše zemlje neobdelani. Po taki logiki bi se Ljubljana ne smela razvijati na severu proti Savi, čeprav vsi vemo, da zaledenitev trga z zelenjavo in sadjem razjema s pravozi iz južnih predelov države. Občinskega trbiča in občinske prehrane ni, pač pa so občani, ki želijo živeti na soncu.

Milka MEGLIČ,
Trbič, Bistrica 162

Slovenska kmečka svatba

Spet je pred duri se vedno tako imenovana kmečka oče, ki je na Slovenskem nedvomno največja narodna podeda. Zato ni čudno, kako jo organiziramo ter tudi — kako jo imenujemo.

Tokrat nekoliko besed o nazivu te prireditve, ki bo to leto uprizarjena že deseti. Torej — tako je že skrajni čas v zvezi s tem ustrezno ukrepati.

V vsem dolgem času deset let je bilo slišati nemalo mnenj, ki so bila zoper voljo, a za uspešno. Toda glasovi so izvenili v prazno. Zdi se, da se organizirajo odbori obravnave prireditve za javno mnenje prav nič ne zmeni.

A razlogov zoper voljo res ni malo. Ze Slovenski pravopis (SAZU, 1962) pove, da beseda volje, ni slovenska, da je izposojenka iz nemščine, kjer je HOCHZEIT — SVATBA. Pogovorni obliki izvirnika in popačenosti sta si zelo blizu: HOCHZEIT in OHCEIT, torej je obet presajena z nemškega zelnika.

Ni vseno niti to, da se obravnava spakodanka ne najde v vseh slovenskih narodnih jezikih, in razumljivo, omejena le na nekatera severna področja, ki so bila bolj izpostavljena strupenim vplivom — takrat uspešno nemščine. No, navidez temu ni kar veselo presenečenje — zanimivo je, da se je oče obdržal samo v samostanščini in, zelo redko, v prideniški obliki: ohceten, -tna, -o, ohcetni, ter — prav vselej vstrel z domačo besedo svatba! Vsakdo, ki bi sicer govoril ohcet, je istocas-

no vedel za pomen besede svatba in, nemalokrat, v istem pogovoru uporabljal obe besedi. Zaključek, ki sledi, je jasen: tuja beseda ohcet ni nikjer in nikoli izrinila naše domače besede svatba!

Vse druge pojave oblike — predvsem sam obred, ki izhajajo iz pojma svatba, njih pravi imenitnejši — so izpeljane iz domačega jezika. Tako imamo: svat, svati (svatje), iti v svate, čuden svat, svatben, svatbica, svatovavec, svatovavka, svatoski, svatosčnina, svatujem, svatovanje itd. Beseda svatba pa ni le slovenska, ampak tudi slovanska, saj jo srečamo v vseh slovanskih jezikih!

Skratka, ni razlogov, da tako imenitno in nas predstavljačo prireditve ne bi imenovali svatba. Glede na to, da je prireditve usmerjena nazvenot in nazven ter da kaže predvsem slovenske kmečke običaje — predlagam edino pravi naziv: SLOVENSKA KMEČKA SVATBA.

VLADIMIR F. SNOJ,
Ljubljana

Cesta ni njiva

Ko spomladaj začne kmetje orati, se iz leta v leto ponavlja ista slika. Kmetje namreč, ki imajo svoja polja ob cestah, obračajo traktorje pri oranju kar na cestah, ter tako nanje nanašajo smet, ki na cesti ostane in se posebej ob dežju, ko postane spolzka, precej ovira promet. Naj navedem samo nekaj primerov: Ceste Vodiče-Bukovica, Rečnje-Dobruša, Zapogje, Utik—Selo in še bi lahko naštevali.

FRANC KMETIČ,
Ljubljana

Odgovori na vprašanja

Dodatek za potrebo in tujo pomoč
G. P. T. — Kot vojaški vojni invalid prejemate tudi dodatke za potrebo in tujo pomoč. Radi bi vedeli, ali se vam bo ta dodatek izplačeval tudi za čas, ko boste v bolnišnici oziroma v zavodu za rehabilitacijo invalidov?

ODGOVOR: Po 1. odst. 33. člena zakona o vojaških invalidih vojaški invalid, ki prejema dodatek za potrebo in tujo pomoč, za čas, ko je v zdravstveni ali kakšni drugi organizaciji združene dela, v kateri ima posebej za tujo pomoč, nima pravice do tega dodatka, kolikor ostane v taki organizaciji manj kot 3 mesece — razen če sam plačuje stroške za vso oskrbo.

KUPON za pravno posvetovalnico »DELO«

Večino imajo delavci

Za VI. kongres ZK Makedonije 599 delegatov in 280 gostov

SKOPJE, 8. aprila (Tanjug). — Član sekretariata ZK ZK Makedonije Stojan Dimovski je danes v Skopju na tiskovni konferenci novinarje obvestil o bližnjem VI. kongresu ZKM, ki se bo jutrišnjem zdel v eni od hal novega skopskega kongresa se bo udeležilo 457 izvoljenih delegatov in 142 članov ZKM, ki imajo po svojih funkcijah status delegatov. Zastopali bodo 70.626 članov, kolikor jih ima zdaj ZK Makedonije.

Na kongres so povabili 280 gostov. Pri volitvah delegatov so zagotovili delavsko večino. To kažejo podatki o socialni sestavi udeležencev kongresa. Med 457 izvoljenih delegatov je namreč 89 visokokvalificiranih delavcev, 62 kvalificiranih delavcev, 7 polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev, 23 zasebnih kmetov, 39 inženirjev in tehnikov, 37 voditeljev delovnih organizacij, 18 voditeljev v TOZD in obratih. Makedonci je med delegati 370, Albanci 45, Turki 12, pripadnikov drugih narodov in narodnosti 30. Več kot 50 delegatov je mlajših od 27 let, približno 70 pa je žensk.

Pri volitvah delegatov so zagotovili delavsko večino. To kažejo podatki o socialni sestavi udeležencev kongresa. Med 457 izvoljenih delegatov je namreč 89 visokokvalificiranih delavcev, 62 kvalificiranih delavcev, 7 polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev, 23 zasebnih kmetov, 39 inženirjev in tehnikov, 37 voditeljev delovnih organizacij, 18 voditeljev v TOZD in obratih. Makedonci je med delegati 370, Albanci 45, Turki 12, pripadnikov drugih narodov in narodnosti 30. Več kot 50 delegatov je mlajših od 27 let, približno 70 pa je žensk.

Predlog kandidatov za zvezni zbor skupščine SFRJ in za družbenopolitični zbor slovenske skupščine

LJUBLJANA, 8. apr. — Dopoldanska skupna seja predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije predstavlja pravzaprav zadnje priprave pred drugo sejo republiške kandidacijske konference, na kateri bodo (15. t. m.) dokončno potrdili predloge kandidatov za predsedstvo SRS, za družbenopolitični zbor republiške skupščine ter zvezni zbor skupščine SFRJ, obravnavali pa tudi predlog možnih kandidatov za delegate zbora republik in pokrajin zvezne skupščine.

Kandidati za zvezni zbor skupščine SFRJ (30) so: Roman Albreht, Rudi Breger, dr. Jože Brilej, Andrej Cetinski-Lev, Iva Cizej, Stanka Dodič, Peter Ficko, Joka Firbas, Jože Globačnik, Vinko Golob, Feri Horvat, Maks Jabločnik, Anton Jurčević, Jože Kapus, inž. Ilica Kavčič, Mirko Ledinek, Martin Milnar, Bogdan Osojnik, Vojko Ozim, dr. Jasna Peč-Jančević, Edo Pogorelec, Milan Pugelj, Franc Sagar, Drago Seliger, Lucijan Stadija, Rudi Simac, dr. Joža Vilfan, Slavko Zalokar, Slavko Jaklič in Anka Jurše.

Med omenjenimi kandidati je 17 odstotkov neposrednih proizvajalcev in 20 odstotkov žensk; 76 odstotkov je takih, ki doslej še niso bili poslanci, 8 odstotkov pa takih, ki so bili dvakrat zapored; poklicnih političnih delavcev je 30, direktorjev pa 6 odstotkov. Delegatov v TOZD je 56, v krajevnih skupnostih 23 in v druž-

Volilni izidi dokaz visoke zavesti ljudi

Janez Barborič: Volitve pomenijo začetek uresničevanja delegatskega sistema — Najboljši volivci Notranjske — Široko verificirani predlogi

LJUBLJANA, 8. apr. — Volitve oziroma izvoljene delegacije in delegati pomenijo začetek uresničevanja delegatskega sistema in slovo predstavniške demokracije — je na skupni seji predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije (vodila sta jo Mitja Ribičič in Milan Kučan) dejal predsednik slovenskih sindikatov Janez Barborič, ki bo imel na drugi seji republiške kandidacijske konference tudi glavni referat o dosedanjih volilnih dejavnostih.

Poudaril je, da predstavljajo volitve presečišče celotne politične dejavnosti — od pravnih na VII. oziroma X. kongresu ZKM, ustanavljanja TOZD, akcij za stabilizacijo gospodarstva, dogovarjanje in sporazumevanje o skupni in splošni porabi do reševanja stanovanjskih problemov delavcev idr. Volitve delegacij delovnih in krajevnih skupnosti, kakor tudi glasovanje o delegatih družbenopolitičnih zborov občinskih skupščin, je dejal Janez Barborič, je bilo nadvse uspešno opravljeno. Volilni izidi dokazujejo visoko zavest delovnih ljudi in občanov, njihovo trdno voljo in odločenost, da neposredno sodelujejo pri uresničevanju in izvajanju oblasti.

Socialistična zveza in sindikati, kot pogojevalci volilne dejavnosti, pa tudi ostale subjektivne sile, so dosegle enotnosti, ki se ni kazala le v skupno sprejetih dokumentih, marveč tudi v številnih akcijah. Predsednik sindikatov je opozoril, da je

zlasti v sedanjem, začetnem obdobju razvoja delegatskega sistema zelo važno, da se vanj ne vtihotapijo ostanki starih, predstavniških odnosov. Zato je še kako pomembno, da delegate dobera seznanimo z vsemi posebnostmi njihovega dela oziroma značilnostmi delovanja novega skupščinskega sistema.

Član republiške konference SZDL Slovenije Jože Kavčič je ob neopopolnih volilnih izidih ugotavljal, da so se, sodeč po udeležbi, 28. marca, najbolj odrezali volivci na Notranjskem, očitno slabše pa na območju ljubljanskih občin. Po občinskih prednjah Ormož, Lenart in Trebnje, na repu pa sta ljubljanski Vič in Piran. Prvi predvsem zato, ker so študentje po posameznih fakultetah volili le 52 do 68 odstotno, drugi pa zavoljo odsotnosti pomoščakov.

Jože Kavčič pa je opozoril tudi na številna neresena vprašanja, ki so jih sprožile minule volitve, med katerimi so: zaprte ali odprte liste,

volitve v delovnih organizacijah, ki imajo delovniška tudi zunaj Jugoslavije, volitve po pošti, število volivcev na eno volišče in še nekaj drugih.

Predno je članica RK SZDL Slovenije Silva Jereb predložila imena kandidatov z omejenim list, je poudarila, da so bili vsi predlogi široko verificirani in so na temeljih in občinskih kandidacijskih konferencah ter prvih sejah delegacij temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij dobili vso podporo. Pri tem so se predlagatelji dosledno držali sprejetih načel in meril ter ob kandidiranju upoštevali predvsem naloge posameznih teles, profesionalizacijo določenih funkcij, kontinuiteto, zastopnost celotne Slovenije ter ustrezen delež neposred-

ZA ZABAVO
Izbran Ke in Humor

Spet redukcije

Okvara v soštanjski termoelektrarni, ki bo verjetno popravljena do četrta — Nujno varčevanje z elektriko

LJUBLJANA, 8. aprila. — V soboto ob 18. uri je v termoelektrarni Soštanj znova prišlo do okvare, ki jo je povzročila netesnost drugega pregrevalnika na kotlu bloka 275. Kot smo izvedeli, v elektrarni hitijo in si na vso moč prizadevajo, da bi okvaro čimprej popravili. Po nekaterih vesteh naj bi bila okvara odpravljena že pred četrtem, vsekakor pa vsaj do četrta dopoldne.

Čeprav okvara v Soštanju ne bo povzročila velikih redukcij, pa bo vendarle treba računati vsaj z manjšimi redukcijami in s občasnimi odklopi posameznih območij. Seveda pa je prav tako nujno, da bomo v teh dneh, dokler ne bo okvara v Soštanju popravljena, skrbno varčevali z električno energijo.

Tudi stara trboveljska elektrarna danes obratuje le s polovično močjo (26 megavtov), in sicer zaradi okvare na dveh kotlih. Okvare popravljajo in računajo, da bo TE Trbovlje že jutri spet lahko obratovala s polno močjo, t.j. s 50 megavati.

V Ljubljani je bila danes v jutranjih urah, med 6. in 9. uro, brez toka šiška in večji del mestnega območja obči-

ne Vič. Od 9. do 12. ure pa so odklopili porabnike v središču mesta in v večjem delu Bežigrada ter Črnuče, od polnoč pa do 15. ure pa tiste, ki so imeli električno energijo v dopoldninskih urah. Dežurni na RTP centru dispečerske službe Elektro Ljubljana, enota mesto, nam je povedal, da bodo predvidoma vsakič deset ur za tri ure odklopili posamezno območje mesta. Tako bo vse dotlej, da odstranijo okvaro v Soštanju. Seveda pa bodo odklopi še pogostejši, če ne bomo kar najhitreje varčevali z električno energijo.

Jutri naj bi povsem ustavili dobavo električne energije iz elektrarn Store, Ravne in Jesenice, v tovarni Kidričevo pa bodo vsakemu od delku odklopili jutri tok za

Jasne naloge in cilji

Poudarjene obveznosti ZK pri krepitevi mednarodnih odnosov

NOVI SAD, 8. aprila (Tanjug). — Na današnjem razširjenem sestanku pokrajinskega odbora ZK Vojvodine za mednarodne odnose so poudarili, da so v dokumentih, pripravljenih za 15. volilno konferenco ZK in za 7. kongres ZK Srbije, jasno zadržane bistvene naloge in cilji ZK v boju za mednarodne odnose in narodnostno enakopravnost, hkrati pa ti dokumenti vsebujejo tudi predloge o tem, kako posamezna stalšča se morda neje podkrepiti.

V razpravi so menili, da je treba npr. v sodelovanju političnih izhodišč za sestavo dokumentov za 7. kongres ZK Srbije močnejše poudariti obveznost komunistov v boju za širjenje zavesti o narodnostni enakopravnosti in mednarodnih odnosih v narodnostno homogenih celotah, prav tako pa tudi dati več poudarka ustvarjanju pogojev za zboljšanje in uresničevanje teh odnosov v praksi. Ugotovili so, da v narodnostno homogenih območjih ne posvečajo dovolj pozornosti temu izredno važnemu področju življenja.

Lani precej zamude

V Beogradu nameravajo do 1. 1975 zgraditi 9500 stanovanj za delavce

BEograd, 8. aprila (Tanjug). — Do konca 1975. leta bodo v Beogradu zgradili 9.500 stanovanj za delavce, okrog 3000 stanovanj za udeležence NOB, medtem ko bodo samski delavci dobili 1500 postelj v samskih hotelih. Tako bo načrt v celoti izpolnjen, so objavili predstavniki gradbenih podjetij, izvajalcev del, na današnjem sestanku s predstavniki skupščin mest, mestne konference SZDL in mestnega sveta zveze sindikatov.

Vendar pa so z lanske stanovanjsko gradnjo precej zastajali. V načrtu je bilo, da zgradijo do konca 1973 2.406 delavskih stanovanj, vendar so jih do danes izročili stanovalcem komaj 1.818, prav zdaj pa jih izdajajo še 119. Preostalih 469 stanovanj se prenosi v program stanovanjske gradnje za letoš.

Podobno je tudi s stanovanji za borce. Od planiranih 907 stanovanj za leto 1973 so namreč gradbeniki 246 stanovanj »prenesli« v letošnji program gradnje. V prihodnjih dveh letih, 1974 in 1975, pa bodo gradbeniki, kot obljubljajo, zgradili skupno 2418 stanovanj za udeležence NOB.

Na sestanku so povedali, da so doslej zgradili v Beogradu več objektov, namenjenih za samske delavce. V njih je 998 postelj.

Zgodilo se je

9. aprila

Danes je torek, 9. aprila 1974, 99. dan v letu. Do konca leta se je 266 dni. Izmed pomembnejših dogodkov v preteklosti se danes spominjamo naslednjih:

1987 — Odbornik občinskih skupščin so volili poslane za vse zore delovnih skupnosti republike in zveze skupščine.

1949 — Začel se je III. kongres Ljudske fronte Jugoslavije.

1945 — Med 9. in 14. aprilom so poskušale nemške in domobranske enote še enkrat z veliko ofenzivo razbiti enote 7. korpusa na območju Suhe krajine in Kočevskega Roga. Morale so se umakniti zaradi napredujoče narodnoosvobodilne vojske.

1915 — Rodil se je družbenopolitični delavec in diplomat, organizator prvih štajerskih partizanskih enot, narodni heroj Dušan Kveder-Tomaž.

1583 — Umrl je francoski pisatelj François Rabelais.

Vjesnik za zdomce

Časopis za naše delavce v tujini s svežimi vestmi

FRANKFURT, 8. aprila (Tanjug). — V Frankfurtu je začela izhajati posebna izdaja zagrebškega dnevnika »Vjesnik«. Namenjena je našim delavcem, ki so začasno zaposleni v zahodnoevropskih državah, predvsem pa v ZRN. Ni zozemski, v Belgiji, Franciji, Švici, Švedski itd. Tako bodo naši zdomci lahko brali »Vjesnik«, ki bo prinašal vesti iz domovine in tuje in o prejšnjega dne, medtem ko so doslej lahko brali le izdajo, ki je bila stara že dva ali tri dni.

Boj zoper inflacijo

V paračinski steklarni skušajo čim bolj povečati produktivnost

PARACIN, 8. aprila (Tanjug). — Steklarna in Paracini, ki računa letos s povečanjem proizvodnje za 10 odst., vidi največ težav zaradi podražite surovin. Lani so izdelali 105.639 ton volične stekla, letos računajo s 115.000 tonami proizvodnje. V steklarni so že izdelali strategijo splošne bitke zoper inflacijo. Zinisti bodo skušali čim bolj povečati produktivnost, okrog 190 delavcev bodo prekalificirali, do julija pa bodo modernizirali mešalnico za pripravo surovin, za kar bodo porabili 45 milijonov. Zaostrili bodo tudi varčevanje z materialom.

191 milijonov

Skupščina Titovega sklada za štipendiranje delavcev in delavskih otrok bo 22. aprila — Že 9465 organizacij

OD NAŠEGA BEOGRADSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 8. aprila. — Na današnji tiskovni konferenci je dr. Boro Petković sporočil, da bo 22. aprila Skupščina Titovega sklada za štipendiranje delavcev in delavskih otrok. Ta sklad je ustanovljen na pobudo kolektiva Majdanpeka in se je doslej že precej razširil.

Razen skupščine Titovega sklada za štipendiranje delavskih otrok bodo takšne

skupščine tudi v republikah, pokrajinskih in občinskih. Iz tega sklada bodo lahko štipendirali okrog 20.000 učencev in študentov oziroma delavcev, ki študirajo redno ali ob delu in se izobražujejo do stopnje, ki so si jo določili sami. Izбира štipendistov bo opredeljena s posebnimi kriteriji, med katerimi je pomemben tudi kriterij moralno političnih vrednot. Tudi ni treba posebej poudarjati, da so te štipendije namenjene samo delavskim otrokom, s čimer dopolnjujejo ostalo štipendiranje.

Doslej je vključenih v ta sklad 9465 organizacij — temeljnih in družbenopolitičnih ter 18.606 posameznikov. Največ posameznikov (4500) je vključenih v sklad iz Kosa, torej najbolj nerazvitega področja. Iz ožje Srbije je vključenih 7200 posameznikov.

oglašujte v dnevniku

DELO

Kadri: prvo mesto

V Boru že doslej letno 20 milijonov za izobraževanje delavcev

BOR, 8. aprila — Kolektiv rudarsko-toplinskega bazena Bor, ki zaposluje 15 tisoč delavcev, je doslej vsako leto okrog 20 milijonov za šolanje in izobraževanje delavcev. V Boru poudarjajo, da je vlaganje precejšnjih sredstev za izobraževanje pomemben del njihovega stabilizacijskega programa. V Boru je zaposlenih 2100 visoko kvalificiranih delavcev in 700 ljudi s fakultetno izobrazbo, precejšen pomen pa pripisujejo tudi internim kvalifikacijam.

NAGRADE:

15 zlatih dukatov

50 srebrnih tolarjev

NAGRAJNA IGRA PODRAVKINI DUKATI NAGRAJNA IGRA

Sodelujte v posebni Podravkini nagradni igri za kupce oziroma potrošnike iz Slovenije!

Pošljite 10 praznih vrečk ali škatlic juh Podravka na naslov:

PODRAVKINI DUKATI
61001 LJUBLJANA
poštni predal 31

Vaša pisma sprejemamo do 31. 5. 1974. Dobitnike bomo določili z žrebom. Izidi žrebanja — popis vseh dobitnikov iz Slovenije bo objavljen v »Delu« takoj po žrebanju.

Dober tek in srečo pri igri vam želi
P O D R A V K A

NAGRADE:

250 Podravkinih kozic za juho

500 Podravkinih jušnikov

2617

Jasna in dosledna politika ZK do etničnih skupnosti

Kongres ZKH včeraj nadaljeval delo po komisijah — Pogoj gospodarske učinkovitosti: združevanje dela in njegova oblast nad dohodkom — Zaostanek pri organiziranju OO ZK v TOZD

OD NASEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 8. aprila. — Bistveni pogoj za učinkovitost, racionalnost in hitrejšo rast dohodka je združevanje dela in pa, da to zagospodari z dohodkom, so menili razpravljajci v komisiji za družbenoekonomske odnose, o čemer so govorili danes po sinočnjem referatu dr. Dušana Dragosavca.

V razpravi v tej komisiji so med drugim opozorili, da je potrebno širše in bolj vsestransko sodelovanje z državami v razvoju, kritično so analizirali celoten sistem zadolževanja, problem rabe kreditov in kreditiranja ter govorili o socialnih problemih. Poudarili so, da bo socialna politika toliko bolj uspešna, kolikor bolj bo postala sestavina družbenega dela in izraz novih proizvodnih odnosov, gibalna sila za večjo produktivnost dela. Ni dvoma, da so v zvezi s socialnimi problemi napravili v republikah posebno po pisnu veliko, vendar ugotavljajo, da je celotna akcija prepočasna. Gre tudi za to, da je treba v naslednjem obdobju usmeriti aktivnost ZK v to, da bo samoupravljanje postalo celovit družbeni sistem na vseh ravneh.

Trajna obveznost ZKH je boj zoper nacionalizem

Hrvaška ZK bo še naprej prispevala h krepitvi družbenega vloga ZK, če je tudi sama dinamičen, živ organizem, ki nenehno krepi in obnavlja svojo moč in enotnost, ko uredi svoje strateške naloge in interese delavskega razreda, je bilo rečeno v komisiji za idejnopolično, organizacijsko in kadrovsko izgradnjo ZK. Trajna obveznost ZKH je, da se bojuje zoper hrvaški in srbski nacionalizem, pa tudi zoper vse druge, in sicer v vsakem konkretnem okolju. Zapletenost pogojev, v katerih uresničujemo socialistično samoupravljanje, terja

dejavnosti, usmerjene k humaniziranju celovite vsebine slovenske aktivnosti in mednarodnih socialističnih odnosov. Zavzemati se morajo za razvoj znanosti kot močnega vzvoda celotnega socialističnega razvoja družbe, v kateri naj se znanost ukvarja s problemi našega ekonomskega, kulturnega in družbenega razvoja. ZK se mora navedenim bojevat tudi za vzgojo in izobraževanje, ki bo dostopno vsakemu delovnemu človeku, ter za razvoj zdravstvene dejavnosti.

Med ljudi mora pro-dreti samoupravljalna demokratična socialistična zavest

Za naš delegatski sistem je bistveno, je dejal predsednik zakonodajne komisije zvezne skupščine dr. Leon Geršković, da ZK vnese med naše delovne ljudi samoupravljalno demokratično socialistično zavest. Dr. Geršković je poudaril, da samoupravljanje kot sistem izhaja od temeljne hipoteze, da mora človek sam odločati o sebi. Torej je potrebno v vsakem času izgrajevati naš celoten institucijski sistem, ki bo omogočil razvoj takšne zavesti, da bi delavec resnično lahko bil tudi njegov nosilec.

Delegat iz Pulja Bruno Fiori je poudaril, da je politika ZK glede na etnične skupine v naši državi bila vedno jasna in dosledna, kar velja tudi za vse državne dokumente in posamezne akcije. Fiori je dejal, da Italijani, ki žive v Pulju, izjavljajo, da ne potrebujejo nobene zaštite, ki jo ponuja italijanski fašisti in irendentisti skupaj z italijansko vlado in mednarodno redakcijo.

Antun Biber je v svojem poročilu o spremembah in

dopointvah statuta ZKH poudaril, da je s tem nedvomno poudarjeno, da je ZKH del ZK, da za svoje delo odgovarja pred delavskim razredom Jugoslavije in da ZKH sodeluje skupaj z vsemi komunisti Jugoslavije v določanju programa in statuta ZK ter odgovarja za njihovo rabo.

V partiji so še vedno takšni, ki nimajo lastnosti komunista

Ne morejo biti močni komunisti, partija pa slaba, je menil dr. Stipe Suvar in dejal, da so se v partijo vteli hotapili in so danes v njej še vedno prisotni tudi tisti, ki nimajo lastnosti komunista, ki jih v partiji ne potrebuje. V partiji je po Suvarjevemu mnenju še vedno boj za oblast. Nekateri tovariši, je dejal, imajo takšen odnos do funkcije kot do svoje zasebne lastnine. Menijo, da so nenadomestljivi in mislijo, da bo partija shirala, socializem pa propadel, če se bodo poslovlili od svoje funkcije. Dr. Suvar se je zavzel za to, da se mora ZK še naprej bojevati za demokracijo kadrovske politike, za uveljavitev mladih, za rotacijo, zoper zraščevanje vrhov, za dosti večjo odgovornost partijskih vodstev.

Stipe Tadić iz Zagreba je opozoril, da bo letos iskalo na Hrvaškem zaposlitev 120 tisoč ljudi in da jih 41 tisoč nima nobene možnosti. To je po Tadićevem mnenju problem, o katerem bo morala ZK resno razpravljati. Izhodov je več: morali bi poskrbeti za boljše rabo proizvodnih zmogljivosti, pa izmen, za razvoj kmetijstva prek kooperacije, tako imenovanega drobnega gospodarstva ter bolj izkoriščati možnosti za rabo tujega kapitala.

MARJAN KUNEJ

Delež deviz: 20 odst.

Medrepubliški komite o deviznem sistemu - Koliko turizmu?

LJUBLJANA, 8. aprila (Tanjug). — Kakor je sporočil sekretariat ZIS za informacije, je bila danes v Ljubljani pod predsedstvom člana ZIS Stojana Andova seja medrepubliškega komiteja za zunanje-trgovinski in devizni sistem. Člani komiteja so uskladjili stališča glede predloga zakona o prevozu v mednarodnem cestnem prometu. Prav tako so izenačili svoja stališča glede dopolnitve odloka o pogojih, ki jih morajo banke izpolnjevati za opravljanje deviznih poslov.

Na današnji seji so tudi uskladjili postavke odloka o določanju dela deviz, ki jih lahko temeljne organizacije združenega dela uporabijo v skladu z 39. členom zakona o deviznem poslovanju. Po tem odloku lahko temeljne organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s posredovanjem v turističnem prometu uporabijo kot osnovno svojega deleža deviz 20 odstotkov od fakturiranih hotelskih storitev, pri katerih posredujejo.

Švedski bolniki v Igalu

HERCEGNOVI, 8. aprila (Tanjug). — S posebnimi letali je danes prispela skupina 90 bolnikov iz Švedske na 6-dnevno zdravljenje v zavodu za fizioterapijo in medicinsko rehabilitacijo »Dr. Simo Milošević« v Igalu pri Hercegovcu. Do konca leta pričakujejo v Igalu še tri skupine švedskih pacientov. Poleg Švedov pa bo letos prišlo v Igalu na zdravljenje še okrog 600 revmatikov iz ZR Nemčije, vrh tega pa še bolniki iz Norveške, Finske, Danske in drugih dežel.

Enoten odgovor vsega ljudstva

Vrbas: znali bomo očuvati svobodo, bratstvo in samoupravni socializem — Plaz brzojavk Titu, ZKJ in ZIS

BEOGRAD, 8. aprila. (Tanjug). — Manevrske zahteve italijanskih irendentistov nas ne bodo prestrašile, vedo naj, da mi, ko bo šlo za meje naše domovine, ne bomo manevrirali.

Vsem reakcionarnim krogom in silam sporočamo, da smo pripravljeni dati pravi odgovor in da bomo znali očuvati svobodo, bratstvo in enotnost, pišejo v brzojavki predsedniku Titu člani rezervnih vojaških starešin občine Vrbas.

Občani Zatonja pri Šibeniku sporočajo, da ima Jugoslavija danes močno armado, moderno oborožitev in enoten narod. Prebivalci podbiokovskih krajev, narod Podkrajcarja, delavci, mladinci, dijak, ki in vsi občani Cresca, prebivalci doline Ibra najodločneje obsojajo kakršnokoli poskus ogrožanja integritete naše domovine. Italijanskim irendentistom sporočamo: »Roke k sebi!«, pišejo občani Čengić Vile iz Sarajeva.

Narod Zadra piše hrvaškemu saboru, da so vsi prebivalci tega območja enotni in da bodo odločno branili jugoslovansko suverenost in samoupravni socializem. Kulturni delavci Istre in Reke so pisali ZIS, da pričakujejo od kulturnih delavcev in vseh naprednih umov Italije, da so pripravljeni na skupno borbo zoper reakcionarne italijanske sile, ki žele ponovno porušiti prijateljsko-narodov odnos držav.

Ne bo nam žal naših mladih življenj, ko bo potrebno zaustaviti sovražnika, ki bi poskušal razbiti trdnjavo bratstvenih narodov in narodnosti naše socialistične samouprave Jugoslavije, pišejo v brzojavki predsedniku Titu in ZIS udeleženci tretje konference mladincev — postarjev Vojvodine, Kosova in ožje Srbije.

Klub študentov Istre ogorčeno obsoja italijansko-ameriške manevre v bližini naših meja, ocenjujejo, da so bili

maneuvri poskus pritiska na prebivalce Istre in Slovenskega Primorja, kakor tudi na vse Jugoslavijo. Če bo potrebno, pišejo študentje, bomo pripravili zamenjati knjige s puškami ter se z ramo ob rami z ostalo jugoslovansko mladino boriti za tisto, kar je naše.

Protestom jugoslovanske javnosti zoper noto italijanske vlade so se pridružili tudi člani društva farmacevtskih tehnikov Makedonije, mladi granicarji s karavle Svoboda, kolektiv lesnega kombinata Novales, v Strazi pri Novem mestu.

Protestne zborovanja v Smederevu se je udeležilo okoli 15.000 občanov in mladincev, desetstoseč delavcev

elektronske industrije v Nišu je sporočilo, da so pripravili vsak trenutek braniti suverenost in integriteto jugoslovanskega ozemlja. Na ljudskem zborovanju v Pulju je 15.000 občanov govoril predsednik skupnosti Italijanov puljske občine Luigi Ferri. Protestna zborovanja so bila tudi v Novigradu in po Istri, 300.000 mladih Beograđanov pa je v pismu predsedniku Titu izrazilo polno podporo stališčem jugoslovanske vlade in v zvezi z italijansko noto.

Udeleženci posvetovanja mladih komunistov v Vranju sporočajo ZIS, da bodo na njihov klic takoj zapustili šole in delovna mesta ter zgrabili za orožje. Iz vseh sedmih občin vranjskega območja, na katerem živi več kot 250 tisoč Srbov, Albancev in Bolgarov, so bila danes protestna zborovanja zoper italijanski poskus napada na integriteto naše domovine.

Naša meja in svoboda sta svetlini, nikomur ne bomo dovolili, da bi se jih dotaknil, pišejo delavci boksitnih rudnikov iz Lašice. Zborovanja v Ljubljani se je udeležilo več kot 5000 učencev, delavcev in občanov, delavci iz Miljevine sporočajo, da so pripravili braniti domovino tudi za ceno svojih življenj.

Na vseh fakultetah na reki so bila protestna zborovanja, več tisoč reških študentov se pridružuje protestom vseh Jugoslovancev.

Študenti jugoslovanskih pravnih fakultet, zbrani na 8. maršu po poteh 14. divizije sporočajo Titu svojo trdno odločnost, da bodo z vsemi silami branili in razvijali ideje samoupravnega socializma, tako jasno napisane v novi ustavi in dokumentih za X. kongres ZKJ.

Na današnji seji so še ugovorili, da bi morali čimprej podpisati medrepubliški dogovor o študentskem standardu.

oglašujte v dnevniku

DELO

POZIV SKUPNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA SRS

Skupnost za varstvo okolja Slovenije ugotavlja, da onesnaženost življenjskega okolja v Sloveniji pospešno narašča in da postaja za Slovenijo, ki se je vedno ponašala s svojo urejenostjo in naprednostjo, že prava sramota. Zato pozivamo vse prebivalce Slovenije, da se aktivno vključijo v očiščevalne akcije našega okolja, ki jih organizirajo krajevne skupnosti, občine, šole, strokovna društva, občinske in pokrajinske skupnosti za varstvo okolja, družbeno politične organizacije, ustanove in delovne organizacije na področju vse Slovenije v aprilu in maju.

Uspeh tega dela bo zagotovljen le, če se bomo vsi organizirano lotili čiščenja in urejanja okolja: na zelenici, cesti, delovnem mestu, na kraju odhoda in razvedrila, skratka povsod, kjer je to potrebno. To moramo storiti predvsem zaradi nas samih, ki živimo v tem prostoru, pa tudi zaradi tujcev, ki v vse večjem številu prihajajo k nam.

Pomagajmo tudi pri organizaciji tega dela, da bo potekalo usklajeno, brez zastojev in učinkovito. Delo bodo vodili krajevni, mestni in občinski štabi skupnosti za varstvo okolja. Ti se ustanovljajo v vseh občinah in krajih Slovenije in bodo začeli s pripravami takoj. Prispevajmo k temu, kar si najbolj želimo: čisto in zdravo življenjsko okolje.

Posebej opozarjamo, da je treba očistiti ne samo tako imenovani urbani prostor, temveč se moramo še prav posebno poboriti tudi za okolico večjih in manjših krajev, posebno pa naših gozdov, ki so postali prava odlagališča vse vrste nesnage.

Letošnje pomladansko čiščenje Slovenije naj bi bilo opravljeno do 25. maja in naj bi bilo zgled in priporoček nas vseh k letošnjemu in vsem prihodnjim praznovanjem naše mladine.

Štab za borbo proti onesnaženju pri SKUPNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA SLOVENIJE

Člani ZMS v Skopju

Delegacijo je včeraj sprejel Boro Denkov — Sodelovanje z ZMM

SKOPJE, 8. aprila (Tanjug). — Sekretar sekretariata CK ZK Makedonije Boro Denkov je danes sprejel člane slovenske mladinske delegacije, ki jo vodi sekretar republiške konference Zveze mladine Slovenije Zdenko Mali. Slovenska mladinska delegacija se je danes pogovarjala tudi s predstavniki Zveze mladine Makedonije o vsestranskem sodelovanju. Delegacija je v Makedoniji od 5. aprila, je je poleg Skopja in Titovega Velesa obiskala tudi Ohrid. V vseh teh krajih so se člani delegacije pogovarjali s predstavniki mladinske organizacije v občini in s predstavniki posameznih delovnih organizacij.

Vloga trgovine

Trgovina ni bila aktivna, da bi prispevala k razvoju kmetijstva, temveč je zavzemala monopolističen položaj

BEOGRAD, 8. aprila. (Tanjug). — V Beogradu se je danes končalo posvetovanje o problematiki kmetijskega trga. Posvetovanje je organizirala sekcija zvezne konference SZDLJ za družbenogospodarske odnose v kmetijstvu in na vasi. Uvodoma je o aktualnih vprašanjih, ki se tičejo razmerij v proizvodnji in trgovini kmetijskih pridelkov, govoril član sekretariata predsedstva zvezne konference SZDLJ Klime Corbe.

Po njegovi oceni tu trgovina ni bila dovolj aktivna, da bi prispevala k razvoju kmetijstva. Namesto da bi delila usodo proizvodnje, so trgovinski podjetja v večini primerov zavzemala monopolističen položaj. Corbe je poudaril, da je treba med proizvajalci in trgovino dosledno vzpostaviti razmerja na podlagi načel nove ustave.

Nadalje je govoril o vplivu trgovanja s kmetijskimi proizvodi na združevanje zasebnih proizvajalcev in na razvoj socialističnih samoupravnih razmerij, rekoč, da je trgovina s nizkimi odkupnimi cenami dostikrat potiskala zasebne proizvajalce v roke nam.

kupovalcev in prekupevalcev. Tema bomo odpravili samo, če bo združeno delo v trgovanju s kmetijskimi proizvodi bolj obračalo h kmetijskim proizvajalcem. Tu je vloga trgovine v tem, da spodbuja ekonomsko in družbeno zainteresiranost kmetovalcev oziroma da se združeno delo v trgovinskih organizacijah vključuje v tokove družbenega proizvodnje.

Kot so rekli na seji, je standard povprečne jugoslovanske družine močno odvisen od gibanja cen kmetijskih pridelkov in živil. Za prehrano gre namreč 40–50 odstotkov družinskega dohodka. Zato osebni dohodki zelo

hitro »reagirajo« na spremembe cen živil.

Na seji so ugotovili, da je politika učinkovitega družbenega nadzora nad cenami na kmetijskem trgu sestavni in bistven del politike odpravljanja stihijnosti v razvoju kmetijstva in razmerij v trgovanju s kmetijskimi pridelki. Med drugim so poudarili, da je treba hitreje urediti razmerja med proizvodnjo in trgovino v kmetijstvu, in sicer z ustanovitvijo interesnih skupnosti in sklepanjem samoupravnih sporazumov, ter pokazati veta nakupovalcem in prekupevalcem. Potreben je tudi učinkovitejši sistem blagovnih rezerv živil.

Bilanca zbora

Občni zbor SZD: pomembno strokovno srečanje in smernice za vraščanje zdravstva v naš samoupravni sistem

RADENCI, 8. aprila. — Minuli občni zbor Slovenskega zdravniškega društva, ki je bil konec tedna v zdravilišču Radenci, predstavlja po mnenju nad dvesto domačih udeležencev in številnih gostov iz tujine vrhunsko strokovno srečanje pri obravnavanju teme o ishemičnih boleznih srca. Udeleženci so temeljito osvetlili tudi problematiko zdravstvene vzgoje pri nas ter sprejeli več pomembnih sklepov za hitrejšo vraščanje zdravstva v naš samoupravni sistem.

Na zboru so imeli možnost za reševanje raznih družbenih dilem in ne nazadnje odprti stankovski vprašanj v zdravstvu, kjer da se med drugim pogojujejo za izenačitev pravic z drugimi delavci. Zato so sprejeli poseben sklep o oblikovanju meril za enotno vrednotenje dela zdravstvenih delavcev izven rednih delovnih obveznosti, z utemeljitvijo, da delovni položaj zaposlenih v zdravstvu, kjer je nadurno in nočno delo vitkano tako rekoč v stroko, ni urejen.

Po besedah dr. Stjepana Bunte, generalnega tajnika SZD, je razveseljiva tudi ugotovitev, da je občni zbor SZD izpraznil obravnavano aktivnost zdravnikov pri reševanju novih samoupravnih odnosov na področju zdrav-

Djerdap privlači turiste

Lani 120.000 gostov — 600 ležišč v preurejenem naselju graditeljev

KLADOVO, 8. aprila (Tanjug). — Lani je obiskalo Djerdap več kot 120.000 turistov. Od teh si jih je 92.000 ogledalo tudi turistično galerijo, ki so jo odprli v prostorih hidroelektrarne.

V skupščini občine Kladovo pravijo, da je tako rekordni obisk omogočila dograditev turističnih objektov, posebej primernih za nastanitve organiziranih večjih ekskurzij. Po dograditvi hidroelektrarne so namreč v naselju »Karatask«, v katerem so stanovali graditelji, adaptirali barake za turiste in s tem pridobili skupno 600 postelj. Ti adaptirani objekti so dovolj udobni, cene pa so zelo dostopne.

Na slepem tiru

Dvaintrideset tisoč delavcev industrije tirnih vozil je pred tem, da ustavijo stroje, železnice pa kupujejo v tujini

OD NASE BEOGRADSKJE DOPISNICE

BEOGRAD, 8. aprila. — V poslovnem združenju industrije tirnih vozil so na tiskovni konferenci povedali, da se je v tej industrijski panogi pojavila stalna brezposelnost. Če ne bodo našli virov za kreditiranje prodaje tirnih vozil na domačem trgu, bodo morale številne tovarne, ki zaposlujejo 32.000 ljudi, ustaviti svoje stroje.

V preteklem letu so v novogradnji zaposlili svoje zmogljivosti 55-odstotno, v remonirani pa okoli 60-odstotno. Tudi prognoze za leto 1974 ne napovedujejo zboljšanja. Pogodbe predvidevajo, da bo industrija tirnih vozil izkoristila 20 odstotkov svojih zmogljivosti (v primerjavi s lanskim proizvodnjo 40 do 45-odstotkov). Tudi v tem primeru bo 65 odstotkov predvidenih del odpadlo na izvoz.

Vzrokov za tako stanje ne moremo iskati niti v cenah domače industrije (te so včasih nižje od uvoznih), niti v kalakovosti izdelanih vozil. Tu di potrošnja na našem tržišču ni majhna, saj smo samo lani uvozili za 1,55 milijarde dinarjev tirnih vozil, 10-krat

več, kot smo jih odkupili od domače industrije.

Verjetno je vzrok na drugi strani — kreditiranju prodaje tirnih vozil. Domača industrija namreč ne more dati železnici 10-letnih kreditov s triletnim odlogom odplačila, tuji konkurenti pa to zmorejo.

Predstavniki obeh vej so skušali na sestanku 21. septembra 1973 v Slavnskem Brodu najti skupno rešitev. Izdelali so načrt, po katerem naj bi ZZTP do leta 1978 kupila vlečna in prevozna sredstva v vrednosti 7 milijard dinarjev. Prva faza v vrednosti 2,7 milijarde dinarjev, ki naj bi izkoristila 60-odstotne zmogljivosti industrije tirnih vozil, naj bi trajala letošnje in prihodnje leto.

Predlagali so tudi vire sredstev za realizacijo tega načrta in bo o njih v prihodnjih dneh razpravljali tudi ZIS. Na kratko se predlog glasi takole: Če se moramo za nakup tirnih vozil izkoristiti tuje vire, jih moramo izkoristiti vsaj tako, da bi nameto izvoza ta vozila kupovali od domače industrije.

Izdelovalci tirnih vozil so proizvodne programe razdelili v budo nameste desetletnih 5500 v prihodnje izdelati 3000 tovornih vagonov, osnovni nosilec proizvodnje pa naj bi bila tovarna vagonov v Kraljevem. Potniške vagoni naj bi izdelovala Goša, posebej na vzletu TAM, električne lokomotive Rade Končar, itd.

BOJANA JAGER

Ljubljanska banka

Podružnica Ljubljana Izvršilni odbor

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge družbene pravne osebe, ki so na osnovi ustavnih dopolnil podpisale pogodbo o ustanovitvi Ljubljanske banke in tako postale upravljalci Ljubljanske banke — podružnice Ljubljana

obveščamo

da bo

4. Redni zbor

upravljalcev podružnice Ljubljana v sredo, 10. aprila 1974 ob 9. uri v Festivalni dvorani, Trg VII. kongresa ZKJ v Ljubljani

3127

Ljubljanska banka

Podružnica za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v Ljubljani

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične skupnosti in druge družbene pravne osebe, ki so na osnovi pogodbe o ustanovitvi Ljubljanske banke in družbenega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj postale upravljalci Ljubljanske banke — Podružnice za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva Ljubljana

obveščamo

da bo

4. Redni zbor

upravljalcev Podružnice za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva Ljubljana v četrtek, 11. aprila 1974, ob 9. uri v Festivalni dvorani, Trg VII. kongresa ZKJ v Ljubljani

3128

'Polno soglasje'

Dušan Košuta in Umberto Terracini na Opčinah ostro obsodila ozemeljske apetite vlade republike Italije

OD DOPISNIKA RTV LJUBLJANA

TRST, 8. aprila. — Več kot tisoč ljudi, toliko, kolikor jih zaradi vojaške prepovedi še vedno sramotno neurejeni prostor pri strelišču na Opčinah lahko sprejme, je včeraj popoldne prišlo na manifestacijo ob 30. obletnici ustrelitve 70 talcev hrvaške, slovenske in italijanske narodnosti.

Nemci so žrtve izbrali med zaporniki tržaškega Coronea in jih v masenjuje za diverzantsko akcijo v kinematografu na Opčinah ustrelili 3. aprila 1944. leta.

Ni nenavadnega, če sta govorila — tajnik pokrajinskega združenja bivših borcev Dušan Košuta in senator KPI Umberto Terracini na slovesnosti, posvečeni skupnemu boju proti fašizmu in nacionalizmu, posvetila veliko pozornost zaostritvi odnosov med sosednjima državama zaradi irendentističnih pretenzij do dela Slovenskega Primorja in Istre.

Po besedah Dušana Košute je italijanska vlada, ko trdi, da pravna plat ozemeljske

razmejitve ni rešena, nasedla irendentističnim krogi, saj je bilo vprašanje mese dejansko rešeno že pred dvajsetimi leti. »Mi bomo parizani in delavci ne poznamo zvezi visoke diplomacije, diplomacije preprosti ljudi, ki si želijo enakopravnega dialoga, medsebojno spoštovanje in tovariško zavezništvo v boju proti skupnemu sovražniku.« je podčrtal slovenski govornik. Umberto Terracini je menil, da oživljanje neofašistične ideologije in metod predstavlja eno izmed največjih nevarnosti za italijansko družbo. Čeprav ima država ustavo, ki je zasnovana na vrednotah

odporniškega gibanja, je pravzaprav nikoli niso v celoti izvajali. Tudi zasertitve v zvezi z mejo je Terracini povezal z neofašisti in tistimi krogi, ki se skrajne levice poslužujejo. Omenil je tudi, da najhujša italijanska javnost ni seznanjena z ozadjem spora, pri čemer je verjetno imel v mislih dejstvo, da največji del tiska v Italiji ni objavil vsebine znanih not. V skupnem boju proti neofašizmu so Italijani, Slovenci in Hrvati, ki živijo na tem območju, dosegli popolno soglasje tudi o mejah, ki so po vojni postale resničnosti, je poudaril Umberto Terracini.

IVO VAJGL

Obisk zavoljo zdomcevc

Vuko Dražgavič v Parizu — Pogovori s funkcionarji vlade in zdomci

PARIZ, 8. aprila (Tanjug) — Zvezni sekretar za delo in socialno politiko Vuko Dražgavič se v Parizu s člani francoske vlade in drugimi visokimi funkcionarji pogovarja o problemih, povezanih z življenjem in delom naših delavcev v Franciji. Dražgavič bo razpravljal s francoskim ministrom za delo Georgesom Gorsejem, s ministrom za prosveto Fontanetom in ministrom za zdravstvo in socialno zavarovanje Poniatow skim. Zvezni sekretar se bo srečal tudi s generalnim direktorjem za migracijo in populacijo ter drugimi funkcionarji.

V programu so predvideni tudi srečanja in pogovori s našimi delavci, obisk v nekaterih tovarnah in centrih za nastanitev jugoslovanskih delavcev in obisk v centru za strokovno usposabljanje.

„Spor brez potrebe“

Londonski Times opozarja na londonski memorandum o soglasju

LONDON, 8. aprila (Tanjug) — Današnji londonski Times poroča iz Rima, da v Italiji vse bolj prevladuje mnenje, da bi bilo treba urediti tako imenovano tržaško vprašanje. Times omenja londonski memorandum o soglasju in opozarja, da sta tem sporazumom dobili Jugoslavija in Italija povsem enake pravice do ozemlja, ki jima je pripadlo in ka ga v bistvu še imata.

List še opozarja, da sta Jugoslavija in Italija razvili izredno dobre sosedne odnose. Znan britanski dnevnik omenja, da je italijansko zunanje ministrstvo iz povesnem nejasnih razlogov opozarjalo na predobrotljivost za ekstremne desničarske elemente v Trstu.

Pogovori o menjavi s Švedi

Zasedanje jugoslovansko-švedske komisije o gospodarskih stikih

BEOGRAD, 8. aprila (Tanjug) — V Beogradu se je danes začelo tretje zasedanje jugoslovansko-švedske komisije za gospodarsko, trgovsko in znanstveno-tehnično sodelovanje. Razpravljali so o gospodarskih odnosih med državama, posebej se o izboljšanju industrijske kooperacije in znanstveno-tehničnem sodelovanju med jugoslovanskimi in švedskimi gospodarskimi organizacijami ter o razširitvi turistične sodelovanja. Delegaciji vodita podsekretar v zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino Vlastav Vaniček in podsekretar v švedskem ministrstvu za industrijo Tony Hagstrom. V uvodnih besedah sta predsednika obeh delovne mešane komisije ocenila dosedajni razvoj gospodarskih stikov.

Enotri k ciljem

Kairo: »Al Akbar« poziva države v razvoju k enotnosti, da bodo uveljavile pravično odškodnino za naravna bogastva

KAIRO, 8. aprila. (MENA). — Današnji kairski list Al Akbar piše v uvodniku, posvečenem zasedanju OZN o surovinah, da je državam proizvajalkam petroleja uspelo prebiti »železno zaveso« in streti monopol industrijsko bolj razvitih držav šele, ko so se združile v lastno organizacijo in ko so začele postavljati svoje pogoje.

Države v razvoju lahko, če bodo utrdile svoje vrste, kar je v skupnem interesu, dosežejo zastavljene cilje in uveljavijo pravično odškodnino za svoja naravna bogastva, kar jih bo odprlo široke možnosti za napredek in razvoj, piše list. Al Akbar se poziva druge države v razvoju, naj se odločijo za tako pot, in poudarja, da je njihova enotnost najugodnejša možnost, da svoje surovine prodajajo po pravičnih cenah.

Kot poročajo, bo zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel govoril na prihodnjem izrednem zasedanju generalne skupščine OZN o surovinah in razvoju v imenu držav skupnega tržišča in izrazil pripravljenost te gospo-

darske grupacije, da z vsemi razpoložljivimi silami pomaga promotivni prepad, ki ločuje industrijske države in države v razvoju. Na ministrskem zasedanju v Luksemburgu je Scheel dobil mandat, da v imenu devetih članic EGS govori na tem zasedanju in pojasni enotno stališče vseh članic gospodarske skupnosti. Ministri so si bili različnih mnenj o vseh drugih vprašanjih, o katerih je tema beseda v Luksemburgu, povsem pa so se strinjali, da morajo na zasedanju OZN nastopiti kot enoten blok.

Scheel je v Bonniju izjavil, da je pripravljen konstruktivno prispevati k temu zares nadvse pomembnemu zasedanju. Zahodna Evropa se

je odločila, da bo odločno podprla razvoj tretjega sveta, saj ni so zainteresirana le za gospodarsko, temveč tudi za politično stabilizacijo položaja držav v razvoju, je povedal Scheel.

Zadovoljni s stiki SZDLJ—Destur

BEOGRAD, 8. aprila (Tanjug) — V zvezni konferenci SZDLJ so bili zaključni pogovori z delegacijo socialistične Destur partije Tunizije, ki je bila od 2. aprila na obisku v naši državi kot gost SZDLJ. V prijateljskem ozračju so poudarili obojestransko zadovoljstvo nad razvojem stikov med obema organizacijama, poudarili pa so tudi potrebo po nadaljnji krepitvi sodelovanja.

Popravek

V novici »Petrić sprejel Korosec« objavljena je bila v petkovki številki Dola, z dne 5. aprila 1974 na 8. strani — je smiselna napaka izmislila zadnji stavek. Pravičen je takle:

»Namestnik zveznega sekretarja je ponovil željo jugoslovanske vlade, ki so jo izrazili že ob lanskem srečanju delegacij obeh organizacij koroskih Slovencev s podpredsednikom ZIS in zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Milošem Minićem, naj bi bili koroski Slovenci in gradiščanski Hrvati dejavniki sodelovanja med sosednjima državama.«

Glas minulosti

Letna skupščina italijanskih »zlatih medalj« iz bivših vojn, na kateri so od vlade zahtevali »več odločnosti«

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 8. aprila. — Tudi danes je italijanski tisk svoje bralce zasul s informacijami o Jugoslaviji. V središču pozornosti je zagrebški kongres, na katerem je, kot poročajo Tempo, razširjena »protitalijanska kampanja« in kjer je Josip Vrhovec, »eden najpomembnejših predstavnikov ZKJ«, »ponovil napade na Italijo«.

Toda bolj kot pisanju časopisja o Jugoslaviji, ki je »vroča« že mesec dni, velja posvetiti pozornost letni skupščini italijanskih »zlatih medalj«. Nosilci zlatih medalj, najvišjega italijanskega vojaškega odlikovanja, so namreč zahtevali od italijanske vlade, da zavzame še odločnejše stališče v zvezi s »votno Be«, ki da je bila dana Jugoslaviji samo v začasno upravo. Pozvali so vlado, naj

ukrepa na kakršen koli način, da ne bi bile — tudi s formalne strani — »ogrožene naše ozemeljske pravice«.

To »dnevno povelje«, sprejeto na letni skupščini, so poslušali nosilci odlikovanj, ki jih Italija le izredno redko podeljuje. Nosilci ga redki udeleženci vojaških spopadov v I. svetovni vojni, dalje »votni« opski vojni, »spanški vojni« ter nekateri udeleženci II. svetovne voje. Z medaljo,

ki se blešči z modrega traku, in ki nosi napis Al valore militare, so okrašeni le redki poklicni vojniki. Morda nosi to odlikovanje le kakih tisoč ljudi. Nosilci zlate medalje so italijanska vojaška elita. Med elitno, ki se je sestala v Rimu, pa so bili tudi nekateri aktivni generali, dokaj veliko število veteranov, na skupščini »zlatih medalj« pa je bil tudi bivši premier in sedanjí obrambni minister Andreotti.

Sedaj, ko so italijansko časopisje in nekatera glasila strank v več zapiskih ostro kritizirali politiko italijanskega zunanjega ministrstva, ko je vodilni katoliški časopis Avvenire v nekaj zapiskih poročal o dvojezičnosti uradnega Rima, se je odločno začela kot protitež oglašati druga stran, stran »zlatih medalj«. Nekaj upokojeni generalpoldpikov v pismih bralcem tudi toži, ker italijanska javnost odločno ne deli z njim istega mišljenja, ko se zavzema za drugačno politiko Farnesine do Jugoslavije. Italija mora braniti svoje pravice, piše upokojeni generalpoldpikov.

Stran »zlatih medalj« se tako odločno vrti k preteklosti. Od tam izvira tudi večji del njihovega zla.

PETER BREŠČAK

Pretiran objem

Argentinski senat sprejel deklaracijo, v kateri obtožuje ZDA, da »kršijo suvereno voljo argentinskega naroda«

BUENOS AIRES, 8. aprila. (Tanjug). — Argentinski senat je soglasno sprejel deklaracijo, v kateri obtožuje ZDA, da »kršijo suvereno voljo argentinskega naroda«. V tem dokumentu je še rečeno, da se ZDA »vmešavajo v notranje zadeve drugih držav«.

Do tega ameriško-argentinskega spora je prišlo v zvezi z izvozom 42.000 motornih vozil na Kubo. Ta vozila so izdelali v tovarnah ameriških družb Ford in General Motors na argentinskem ozemlju. V skladu z odločitvijo Peronove vlade naj bi ti podružnični ameriških družb del svoje proizvodnje izvozili na Kubo.

Washington pa je preprečil tak izvoz in poudaril, da podružnice ameriških družb ne glede na to, kje so, ne morejo izvažati blaga na Kubo, za katero velja splošna blokada organizacije ameri-

ških držav. Članici pa sta tudi ZDA in Anglija. Ameriški minister za finance Georg Shultz pa je izjavil, da ZDA razpravljajo o dobavi motornih vozil Kubi.

Argentina je navezala diplomatske stike s Kubo in vestransko razvila gospodarsko sodelovanje. V skladu s tem sodelovanjem naj bi izvažali motorna vozila na Kubo, česar podružnice ameriških družb še niso začele uresničevati, sklicujoč se na severnoameriške zakone. Argentinski zunanji minister Vignes je izjavil, da morajo podružnice ameriških družb

spoštovati argentinske zakone, ker tam proizvajajo. Ta spor je pravzaprav prizadevanje latinskoameriških držav, da bi se osvobodile izoklenega obsega ameriških nadnacionalnih družb, ki si na tej celini laste pravico države v državi. Zato je argentinski minister za gospodarstvo Gelbar izjavil, da je Argentina suverena pri svojem odločanju in da ne privoli v to, da bi ameriške družbe izvajale odločitve, sprejete v tujini. Argentinski senat je svojo deklaracijo, v kateri obtožuje stališče ZDA, poslal vsem latinskoameriškim parlamentom.

Prešernove knjige so izšle!

KAJ JE IN ZA KAJ SE BOJUJE ZVEZA KOMUNISTOV — KAJ JE IN ZA KAJ SE BOJUJE ZVEZA KOMUNISTOV — KAJ JE IN ZA KAJ SE BOJUJE ZVEZA KOMUNISTOV — KAJ

Franc Šetinc

(12)

K ENAKOSTI

V programu ZKJ piše dalje: »Živimo v času, ko je od svobode ali sužnosti, revščine ali bogastva, nazadovanja ali napredka, vojne ali miru in kakšni deželi ali na kakšni meji odvisno življenje in prihodnost vseh ljudi in narodov, vsega človeštva.«

Živimo v času, ki zahteva od ljudi kar stranski revolucionarni sprememba v človeški družbi. Socializem v najrazličnejših oblikah postaja zaradi delovanja objektivnih zakonov družbenega razvoja in revolucionarnih akcij delavskih razreda svetovni proces. Uresničevanje socializma, porajanje novega sveta in novih oblik življenja in ne more biti brez bolečin in dram, trpljenja in utrujenosti, zakaj tako je bilo vselej, ko

se je v življenju in družbi porajalo in ustvarjalo kaj velikega. Toda človeštvo je že krepko stopilo v novo dobo.

Živimo v času, ki zahteva od ljudi kar največjo in organizirano družbeno, politično in ustvarjalno akcijo, da bi premagali antagonistična nasprotja današnjega sveta in usmerili družbeni razvoj k progressu in miru, k svobodi in srečnejšemu življenju za vse.

Smo pripadniki delavskega razreda in narodov, ki so z revolucijo in ustvarjanjem socialističnih družbenih odnosov stopili v novo dobo svoje zgodovine. Pripadamo narodom, ki so se z bojem za svobodo in napredek v zadnjih dveh desetletjih povzpeli do vrhunskih moralopolitičnih stvaritev današnjega človeštva.

V dosedanjih gibanjih, v zavestnih socialističnih akcijah, v radostih in stikih človeštva smo jugoslovanski komunisti zmerom pogumno, z visoko vzdignjeno glavo, gledali naravnost v oči slehernemu položaju.

Zmerom smo se borili, da bi bili enakopravni del mednarodnega delavskega gibanja, socialističnih in vseh naprednih, ljudskih in demokratičnih sil sveta; idejno smo se solidizirali in smo zmerom pomagali po svojih močeh in možnosti sleherni akciji za mir, svobodo in socializem; veselili smo se vseh zmag svobode, demokracije, socializma in črpali iz teh zmag moralno moč in izkušnjo za nadaljnje delo. Ko bodo naši prihodni rodovi brali zgo-

dovino boja za socializem, jih zaradi nas ne bo sram. To, kar smo bili do zdaj, bomo tudi v prihodnje — zvesti poborniki internacionalizma, prijateljstva in bratstva med narodi.

Za prihodnost, kakršno si želimo, smo odločine bitke že izbojevali. Toda to, kar smo dosegli, nas ne zadovoljuje; zastavljamo si še bolj zapletene in še težje naloge. Pogoj, da jih izpolnimo, je enotnost naših vrst. Smotri in ideje, ki smo jih zapisali v svoj program, so vodniki našega boja, dolžnosti in čast revolucionarnega življenja slehernega jugoslovanskega komuniste.

Da bi izpolnili svojo zgodovinsko nalogo pri ustvarjanju socialistične družbe v naši deželi, moramo posvetiti temu smotru vse svoje sile, biti kritični do sebe in do svojega dela, biti nepopravljivi nasprotniki slehernega dogmatizma in biti zvesti revolucionarnemu ustvarjalnemu duhu marksizma. Nič, kar je bilo ustvarjeno, nam ne sme biti tako sveto, da bi ne moglo biti preseženo in da se ne bi umaknilo tistemu, kar je bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško.

Zgodovinsko gibanje k enakosti

»Zgodovinsko gibanje k enakosti gre skozi nekaj zakonitih faz. Odpravlja se družbe,

na delitev na podlagi zasebne lastnine, potem pa se odpravlja birokratsko upravljanje ljudi. V socializmu kot prehodnem obdobju ostajajo še zmeraj razlike, temelječe na delitvi po delu. Akcija naprednih družbenih sil pa si prizadeva, da bi bile razlike zasnovane zgolj in samo na delovni podlagi, da bi se iz njih izključile okoliščine, kakršne so povezane z birokratskim monopolom pri lastni, z raznimi oblikami rente, s privilegijami hierarhičnega stanovanja ipd. Te razlike obstajajo, če je za njihovo odpravo nujno, da se približujejo razvite materialne okoliščine, da se zagotovi večje izobilje proizvodov. Pravo ne more biti nikoli nad ekonomsko strukturo, nad gospodarsko ravnanje. Pot k enakosti vodi skozi neenakost na podlagi delitve po delu (kar samo po sebi ni razredno nasprotje) — le-ta, kadar je znamenje različne kakovosti dela, delovnega prispevka strokovnjaka, visokovalificiranega delavca, in kadar je usmerjena po splošnem položaju, ne moti in ne ovira delovnih ljudi, marveč narobe, daje večkratno učinke. Vendar niti to ne pomeni večkratno družbe na pasivnost, na spontan tok trajanja diferenciacije in na nenehno poglabljanje prepada med bogatimi in revnimi, na pričakovanje, da bodo te razlike izginile same od sebe, da je njihovo odpravljanje vna od strani družbe izboljšala. Narobe, socialistične sile začnejo takoj napadati izvor neenakosti, prizadevajo si, da bi jih postopoma, glede na materialne možnosti, premagale.« (Dr. Miroslav Pečuljić: Obozrja revolucije).

Ko razpravljamo o socialnem razlikovanju, smo in bomo še dolgo razpeti med možnim, realnim in želenim, idealnim. To je v bistvu razprava o socializmu, ki ga se gradimo. Razprava o socialnem razlikovanju je pravzaprav svojevrsna bilanca doseženega pri gradnji socializma, bilanca, ki ima svojo aktivno in pasivno. Ljudje so v teh razpravah občutljivi, prizadeti, kritični. To po svoje izpričuje privrženost ljudi socialistič-

nim vrednotam, četudi pogosto zamenjujejo sedanost s prihodnostjo, možno z idealnim, sredstvo s ciljem. Če tega ne delajo iz zlobe in demagoških, celo sovražnih namenov, potem se nanje ne smemo jeziti. Moramo razumeti čustvenost v razpravah, kajti kaj bi bilo, če bi na stvari, ki zadevajo usodo ljudi, gledali hladno, z ravnodušnostjo krmurja ali knjigovodje, za katerega so pomembne samo številke. Celotno tiso, čemur pravimo uravnilovka, je v mnogih primerih le izraz nemoci, ob čemur delavci, ki so iz raznih razlogov negativno stališče se je v bližnji preteklosti pri mnogih ljudeh kazal strah, da razpravljanje o socialističnih vrednotah. Ne smemo pozabiti, da je cilj, za katerega se kot komunisti borujemo — enakost, čeprav vemo, da je pot do nje še dolga. Tudi večina ljudi ne misli, da je mogoče ta cilj uresničiti z enim zamahom. Razumejo, da tudi, da pomeni graditev socializma prehod, ki nam omogoči približevanje temu cilju tudi skozi razumno, v mejah možnosti (in na podlagi dela) dopuščen neenakost. Le-to je treba zavestno usmeriti v nekaj širši okvir, v katerega so vgrajeni tako motivacije za pospešen razvoj družbenega bogastva kakor tudi obrambni mehanizmi, ki naj preprečujejo vse, kar ogroža temelje socializma. V bližnji preteklosti (ponekoli pa še sedaj), ko so se pehali v ospredje potrošniška miselnost, denar in materialni standard kot cilj vsega, je prevladoval pri ljudeh občutek, da prvo, motivacija, preha je v stihio, vsakodnevni pragmatizem, ki izgublja »izpred oči«, da je človek cilj vsake družbene akcije, in da je človek cilj vsakega mehanizma proti padcu socialističnih vrednot, pogosto bolj besede kot dejanje, bolj deklaracija kot akcija. Na srečo se ta občutek čedalje bolj umika spoznanju, da smo z globljo analizo vzrokov in posledic socialnega razlikovanja ter z ukrepi za njihovo ublajevanje in odpravljanje, v marsičem preobrnili negativni tok v pozitivno smer — k cilju, h kateremu komunistično

gibanje kot socialno in razredno gibanje mora težiti.

Spopad z vzroki in posledicami socialnega razlikovanja, ki je, kajpak, dolgoročen, je pravzaprav nujno dejanje. Pogumno ne toliko zato, ker si upamo priznati hude posledice, izvirajoče iz socialnega razlikovanja, kolikor zato, ker nas analize, ugotovitve in sklepi moralno zavezujejo. Nobena revolucija, sprejeta v furmih in organih zvezne komunistične stranke, ne more, kakor nas ugotovitve in sklepi o socialnem razlikovanju Če bi tu ostali samo pri besedah, bi za naše gibanje nastala škoda, ki bi jo bilo težko popraviti. Gre za deformacijo revolucije, ki bi nas v doolnočni okoliščinah lahko pripeljala v dileme. Zato moramo imeti stalno pred očmi, da je aže ugotovljati vzroke in posledice socialnega razlikovanja, kakor pa jih odpravljati. Hote ali nehoti bi bili v oči mnogih ljudi licemerici, če bi gradili svojo akcijo na neizvedljivih nalogah. Za našo akcijo moramo vedeti, kaj je mogoče že sedaj, kaj v bližnji prihodnosti in kaj je tisto, kar bo prinesla šele daljša prihodnost. Ni tolikaj pomembno, kako kaj napišemo, ali beseda na papirju zveni bolj ali manj revolucionarno, neprimerno važnejše je, ali so materialne možnosti in pota, ki so mogoča, osnova naše akcije. Vinko Hafner je na 3. sejni konferenci ZKS pravilno dejal, da je bolje, da ljudje, ko gre za neuresničljive zahteve, razočarano sedaj kakor pozneje. Najvažnejše je, da vsakodnevni programizem ne omajava vere v prihodnost, v socialistične perspektive. To velja na primer za izenačevanje delovnih pogojev, kar je gotovo naloga, ki ne bomo mogli izpolniti v kratkem času, tako rekoč čez noč, ker tudi razlike niso od včeraj, saj nekatere prihajajo v naš čas iz stare družbe, bodisi predvojnega ali tiste iz časa administrativnega upravljanja. A so naloge, ki so in morajo biti izvedljive v kratkem roku, sem dejal na tej konferenci, ki je razpravljala o socialnem razlikovanju.

Molk v ustavi

Čilška hunta ne bo dovolila strank, kar bo zapisano tudi v ustavi

BUENOS AIRES, 8. aprila (Tanjug) — Čilška hunta je izjavila, da ne bo dovolila marksistične ali katke druge politične stranke, tudi politične, ne, ko bo konec zdajšnjih notranje vojne, in tudi ne po obnovi ustavnega sistema.

Huntino odločitev, da »za vselej prepreči vse politične stranke, ki so proti volji vladi, je objavil čilski minister za pravosodje Enrique Ortuizar. Rekel je, da bo to odločilo jasno zapisano v novi ustavi, ki jo hunta pravzaprav pripravlja. Ta ustanova bo čilu prinesla »podobno ureditev, kot je Francova Španija«.

Minister Enrique Ortuizar je še dejal, da so marksisti in Alendejevisti pristihi hoteli razdejati Čile in odpraviti svobodoizne. Rekel je, da je komunistična partija nezakonito združenje, ki deluje proti človeški časti, svobodi in iz ustavnim poročtvom. Triletno na silo prekinjeno vladavino predsednika Allendeja je ta minister imenoval »grenke izkušnje«.

Hunta se je tudi odločila, da ne bo dovolila svobodnega dela drugim političnim strankam v Čilu. Minister Ortuizar je namreč izjavil, da bo nova ustava prepovedala političnim strankam sodelovati se v državno in javno administracijo ter sodelovati na volitvah ali v sindikalnih in študentskih organizacijah. Pri tem pa je odločno pristavil, da je »mujno treba depolitizirati državno«.

Enavladna afera »Wilsonova« je danes popoldne z Wilsonovo izjavo — menda z njo postavlja premiar na kocko vse svoj položaj, čeprav ne dvomi v njegovo nevpnetost v afero — nedvomno dosegla svoj vrhunec — in morda tudi konec. Kar pa je seveda odvisno od tega, kako bo britanski premier postavil in obračal svoje besede.

MITJA MERSOL

Živkov v Iraku

BAGDAD, 8. aprila (Reuters) — Predsednik državne sveta Bolgarje Todor Živkov je dopotoval na štiridnevni obisk v Irak.

„Tihi udar?“

Libija je, kot se je že čutili razpisal senzacij lačni bejrutski tisk, doživela nekakšen »tihan udar«: 32-letni polkovnik Gadafi se je baje umaknil iz aktivnega političnega življenja, zamenjal pa ga je dve leti mlajši major Džalud, predsednik vlade, ki sicer velja za stvarnejšega, za diplomat-ski umetnosti bolj izmojstrenega državnik.

Iz Tripolija so brž uradno sporočili, da o kakšnem »tihanem udaru« ni niti govora: Gadafi ostaja predsednik sveta revolucionarnega poveljstva in poveljnik vojske, to je »voja libijskega naroda«, na njegovo željo so ga razrešili le protokolarnih političnih in upravnih funkcij, da bi se lažje posvetil ideološkim in organizacijskim vprašanjem.

Nekaj je neizpodbitno: to ni prva takšna Gadafijeva poteza, saj je že nekajkrat v preteklosti na lastno pobudo za nekaj časa opustil državniške posle; razlogov za zdajšnjih umik iz aktivne politike ne manjka, saj je Gadafi zadnji čas zaporedoma doživljal razočaranje; in naposled, bistvenih sprememb v libijski usmeritvi ni pričakovati, ker je »gadafiizem« v Libiji že davno prerasel v sistem, močnejše so potekale in določene »taktične korekture« v zunanji politiki (kar bo predvsem Džaludovo posel).

Gadafi se je prvič sklenil umakniti iz aktivne politike januarja 1971, pa je »na pritisk množice« ta svoj sklep prejel; podobno je bilo oktobra 1971, ko je bil »vzročan« nad revolucionarno brezbrzišnosto Libije, a ko so mu obljubili, da se bo to spremenilo, je svoj odstop prejel; julija 1972 se je umaknil v svoj otrok vrazmišljati in je sklenil predati oblast civilistom, vendar se je čez deset dni znova premislil; aprila 1973 je zagrožil o odstopu, če ne bo sprejel njegovega »kulturne revolucije«, vendar je dobil svojo podporo; nato, in naposled je julija lani, v tisku poho. da 40.000 Libijcev na Kairo, odstopil iz razočaranja zaradi egipčanskega zavlačevanja v »družnino«, vendar so ga ljudske manifestacije znova vrnil v predsedniško palačo v Tripoli.

Tokrat se je umaknil na »skrajno tih način«, kar kaže najbolj na to, da dejansko želi v miru pretehtati svoje nedavne osebnostne poraze v zunanji politiki in se pripraviti na nadaljnje delovanje, nekako skrito iz kulis. Njegova panarabska in panislamska obojnost je namreč zadnji čas spodbudila na vsej črti; odnos z Egiptom so na najnižji točki (baje je Tripoli ukinil vse naftne pošiljke in finančno pomoč Egiptu zaradi Sadatovega procesa denarizacije kot zaradi njegovih diplomatskih akcij za razrešitev nje krize); propadla je nedavno razglasila unija s Tunizijo, združitev je ponudil tudi Malti, vendar je ni sprejel; naposled je sprožil široko akcijo še v Afriki (sklenil je tesne dogovore s Somalijo, Gabonom, Čadom in Nigerom), ki pa se ni dala pričakovanim rezultatom.

V času, ko naftna konjunkcija terja »branjensko diplomacijo«, stopa na plan major Džalud, ki je že sklenil pomembne posle v Parizu, Varšavi, Pragi in Budimpešti, pričakujejo pa ga tudi v SZ (v Parizu se je o tem že pogovarjal s Podgornim). Gadafi bi najbrž pri teh poslih razbil preveč poročila — zato bo raje nekeje iz ozadja predel svojo ideološko ofenzivo tako v arabskem svetu kot v Afriki. Kajti — zadnje besede se ni rekel.

T. DOBERSEK

Odhajamo zadovoljni

Na kosilu, ki ga je v nedeljo predsednik Tito priredil premieru Pham Van Dongu, sta gostitelj in gost v Bugojnu izmenjala prisrčni zdravici

BUGOJNO, 8. aprila. (Tanjug). — Predsednik Josip Broz Tito z ženo Jovanko je včeraj ob 13. uri priredil na čast predsedniku vlade DR Vietnam Pham Van Dongu kosilo, na katerem so bili tudi udeleženci pogovorov. Med kosilom sta predsednik Tito in premier Pham Van Dong izmenjala zdravici.

Predsednik Tito je pozdravil drage goste iz DR Vietnam v imenu žene in sodelavcev in v svojem osebnem imenu ter najprej izrazil veliko zadovoljstvo nad njihovim obiskom v Jugoslaviji.

»Spremljali smo dolgo epopejo vašega krvavega in napornega boja za svobodo in neodvisnost. Simpatije jugoslovanskih narodov so bile zmeraj na vaši strani«, je nato dejal predsednik Tito.

»Zdaj je pred vami dolg boj, ne veliko lažji od tistega, ki sta ga bili še pred nedavnim. Državo morate gospodarsko obnoviti, ki digniti iz razjedanja, ki ji ga je prizadel sovražnik. Tu, v tem boju vam želimo popolno zmago. Tako kakor vsi drugi napredni ljudje, s katerimi imate dobre stike, si bomo po svojih možnostih prizadevali, da bi vam tudi na tem področju nekoliko pomagali.«

Predsednik Tito je izrazil željo, da bi gostje iz DR Vietnam, ki so prišli k nam le nekaj dni, drugič ostali nekoliko dlje, tako da bi lahko obiskali vse dele države in se prepričali, da si pri nas povsod enako prizadevamo za razvoj, ter dejal: »Naši dosežki so veliki. Toda v procesu graditve smo imeli tudi težavne trenutke. Delali smo tudi napake. Tu in tam je bilo treba nekoliko zavrteti, da bi potem lahko hitreje napredovali. Dobro se je iz teh izkušenj učiti.«

Zdaj smo se že trdno postavili na svoje noge. Uspešno nam je ustvariti enotnost vseh narodov in narodnosti, ki smo jo začeli oblikovati že med vojno. Ustvarili smo močno podlago za nadaljnjo graditve naše države, tako da nam prihodnji razvoj ne povzroča preveč skrbi. Res je, še zmeraj imamo nekatere težave, vendar so te težave bolj objektivne kot subjektivne.«

Združena podjetja
ABC
DO »MAVRICA«
LJUBLJANA, Resljeva 1

razpisuje
naslednja prosta
delovna mesta:

1. KV PRODAJALCE
več prostih mest

POGOJI: KV prodajalec kemično-tehnične ali sorodne stroke.

2. STROJEPISE
več prostih mest

POGOJI: nižja strokovna izobrazba z dokončanim strojepisnim tečajem in primernim obvladanjem strojeписа.

3. NK SKLADIŠČNE
DELAVCE
več prostih mest

POGOJI: dokončana osemletka, fizično zdrav in starost najmanj 18 let.

Za vsa delovna mesta je predvidena obvezna poskusna doba.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge splošnemu oddelku podjetja Resljeva cesta 1, najkasneje do 15. aprila 1974.

3133

»Nekateri naši nasprotniki v tujini, na primer na Zahodu, stalno prerokujejo, da bo naša država razpadla, ker je večnacionalna. Pozabljajo pa, da smo enotnost naših narodov in narodnosti ustvarjali s krvjo, na bojišču, kjer so sodelovali vsi. Našo enotnost gradimo tudi danes. S skupnim delom pri graditvi države se ta povezanost bolj in bolj krepi. Tistega, kar nam zunaj včasih napovedujejo, pa si sploh ni mogoče predstavljati. Kakor sem že rekel, je v Jugoslaviji trdna enotnost narodov in narodnosti. To najbolj opazujemo naša nova ustava, ki smo jo nedavno sprejeli.«

Danes imamo zelo močan in številčen delavski razred, ki močno narašča. Imamo milijonsko komunistično partijo. Imamo zelo močno in sodobno opremljeno armado, torej so izpolnjeni vsi pogoji, da bomo hitro prerokbe padle v vodo, tako kot so doživeli polom tudi prejšnje.«

Nato je predsednik Tito dejal premieru Pham Van Dongu: »Želim, da še naprej vztrajate na stopaj z odločnimi koraki. Vam, da se srečujete z velikimi težavami. Toda trdno sem prepričan, da jih boste premagali. Vašemu ljudstvu in vam, dragi prijatelji, želim srečo in blaginjo, želim nadaljnje uspehe v vašem velikem boju.« Na koncu je predsednik Tito nazdravil predsedniku vlade Pham Van Dongu in njegovim sodelavcem.

Predsednik vlade Pham Van Dong se je zahvalil za prisrčni sprejem in za besede predsednika Tita o njegovi državi. »Rad bi povedal, da ste s tistimi, kar ste storili za nas, močno podprli našo revolucionarno delo. Vaša podpora, podpora narodov Jugoslavije, nenehna, trdna, odločna podpora, je v vseh teh letih pomenila za nas novo moč v našem boju. Kajti mi znamo ceniti vrednost takšne podpore. To je podpora ljudstva, ki se je vojskovalo proti fašizmu, katerega epopeja vojne proti fašizmu se je zapisala v zgodovino kot ena najbolj bleščečih bojev za svobodo. V tej vaši podpori zlasti cenimo to, da podpirate naše gibanje za narodno osvoboditveno vlogo. Vi ste priznali začasno revolucionarno vlogo, vi ste tukaj sprejeli predsednika fronte narodne osvoboditve. Še naprej podpirate naš boj za osvoboditve našega naroda na jugu in za miroljubno ponovno združitve naše domovine. To ste zdaj ponovno potrdili.«

Predsednik vlade Pham Van Dong se je v izjavi vsega vrstno zahvalil za ponovno zavezanost za pomoč pri povojni graditvi DR Vietnam in za pomoč začasni revolucionarni vladi pri obnovi osvoboditvenih »zemelj ter poudaril, da obstojijo vsi razlogi, da je lahko zadovoljen in srečen zaradi tega obiska. »Res je,« je poudaril, »da nimamo časa, da bi veliko videli, in tega nam je žal. Toda, kar sem videl, je izredno. Govoril sem s celovito vrsto tovaršev in videl vse polno zanimivih reči, tisto, kar je najlepše, kar na-

pravi na človeka najmočnejši vtis, da je vaše ljudstvo, jugoslovansko človek. To je ljudstvo, ki je premagalo fašiste, ljudstvo ki je gradilo in sgradilo svojo državo, ki tudi zdaj gre naprej in rešuje vse tista vprašanja, ki ste jih malo prej omenili. Želim vam še stajnejše uspehe na vseh področjih!«

Pham Van Dong je poudaril, da je uspešno končal zelo pomembni del svojega obiska — »okrepiti prijateljstvo, ki nas povezuje. Nato je dejal: »Vsekakor bomo prijateljsko in sodelovno krepili na vseh področjih, kar bo v korist naših narodov in držav, hkrati pa tudi narodov sveta.«

Premier Pham Van Dong je obljubil, da bo prav gotovo ponovno obiskal Jugoslavijo, nato pa nazdravil predsedniku Tito kot velikemu prijatelju vietnamskega ljudstva, njegovi ženi in sodelavcem.

Naše meje so nedotakljive

ZAGREB, 8. aprila. (Tanjug). — Delegati in gostje 7. kongresa ZK Hrvatske so v burnim poskramenju pozdravili besede Josipa Vrhovca, da so naše meje naša svetinja in da nikomur ne bomo dovolili segati tudi po pednju naših tal. Josip Vrhovec je to izjavil v tistem delu svojega govora, kjer se je dotaknil najnovejših italijanskih pretenzij na kos našega ozemlja. Ta del Vrhovčevega govora objavljamo v celoti.

Ko je Vrhovec komentiral najnovejšo akcijo italijanske vlade, je poudaril, da pretenzije na naše nacionalno ozemlje, pa če tudi so videti še tako groteskne v tem času splošnih evropskih pobud in prizadevanj za trajnejši sistem varnosti in sodelovanja na stari celini, še malo niso nenevarne. Oživiljo namreč zle duhove preteklosti, papirna moč teh ambicij pa podpirajo vojaški manevri NATO ob naših mejah in vojne igre ameriškega 6. ladijave v severnem delu Jadranskega morja.

»Nismo si še povsem na jasnem,« je nadaljeval Josip Vrhovec, »ali naj vse to razumemo kot napoved dolgoročnejske politike pritiska in resnega kaljenja odnosov z našo državo ali pa samo kot našer opomin in neke vrste lekcijo, katero nam hočejo dati tisti, ki niso zadovoljni z našim delovanjem na svetovnem političnem prizorišču.«

V obeh primerih bi bila to popolnoma nestvarna in nesmiselna poteza. To namreč ne more prav nič vplivati na naša gledanja in naše delovanje v mednarodnem dogajanju. Moramo pa reči, da lahko pobudniki teh agresivnih akcij dosežejo nekaj čistost drugega. Lahko nas prisilito, da resno razmislimo o obdobju naših velikih prizadevanj za to, da bi kar največ pripomogli k razvoju dobrih sosedskih odnosov in da bi našo mejo spremenili v najbolj odprte in najbolj živahne mostove miru, sodelovanja, razumevanja in prijateljstva med državama. Če bodo vztrajali pri svojem nespametnem in agresivnem stališču, bi nas res lahko prisilili, da ponovno pretehtamo naše dosedanje prepričanje — in naše upe — da vzpostavitev teh mostov pomeni pot k trajni udržitvi medsebojnih odnosov.

Na tej dolgi poti smo dolgo in potrpežljivo ča-

kali na to, da bo ena od številnih italijanskih vlad, ki so se medtem menjale, toliko razumna in odločna, da bo napravila konec tej igri slepih misli okrog tako imenovane demarkacijske črte in da jo bo naposled tudi sama sprejela kot trajno in nespremenljivo državno mejo.

Mislili smo, da bi bil to resničen prispevek ne le k našim dobrim sosedskim odnosom, ampak tudi h krepitvi demokratičnih sil v italijanski družbi, da bi to pomenilo potrditev tistega, kar italijanske vlade že dalj časa razglajajo za svoje konstruktivno evropsko in sredozemsko politiko.

Zgodovine mi ne pozabljamo zlahka. Del hrvatske in slovenske zemlje so bili priključeni Italiji kot nagrada za njen prestop iz enega vojskujočega se tabora v drugi. Imperialistična vojna ni mogla imeti druge posledice kot delitev plena na račun malih narodov. To pa je bilo med drugim na roke fašizmu in pospešene drsenju Evrope v brezno novega svetovnega razdejavanja.

Zal bi se zgodba tudi tedaj ponovila, če naši na, rodi ne bi sami in z lastnim bojem osvobodili svoje zemlje, tudi tistih delov svojih nacionalnih tal, ki so ginevali pod tujo fašistično oblastjo.

Znano je, da smo tudi v tem trenutku žrtvovali kosček naših tal, tako imenovano cono A, v prid izgradnji trdnega miru v srednji Evropi. Nikoli nismo izražali nobenih pretenzij na tisto, kar je onkraj naših mej.

Toliko bolj pa moramo danes ponovno in odločno pribiti, da so nam naše meje naša nacionalna svetinja in da nikoli in nikomur ne bomo dovolili, da bi ogrozili in sam pečen našo zemljo ali da bi se vmešal v naše življenje,« je končal Josip Vrhovec.

IRONIMUS

RAZOROŽITVENO MESENJE

Za nove odnose

Danes izredno zasedanje GS o surovinah in razvoju — Zadržanost, a zanimanje ZDA — Stališče skupine SEV

NEW YORK, 8. aprila. (Tanjug). — Na sedežu svetovne organizacije se začne jutri svetovni dogodek, ki bo, kot pričakujejo, odprl nov list v gospodarskih stikih med industrijskimi državami in državami v razvoju, med tistimi, ki imajo veliko ali preveč, in tistimi, ki imajo malo ali premalo za goli obstanek. To bo šesto izredno zasedanje generalne skupščine, ki ima na dnevnem redu predvsem »pretrpna« problema surovin in razvoja, vendar bo gotovo zajel, kot so pokazale priprave na to zasedanje v krogu 77 držav v razvoju, vse bistvene relacije med tema svetovoma.

Po dogovoru »skupine 77« — pobudnika ideje za povezavo držav v razvoju po značilnih konferencah OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) in predstavnikov vseh drugih regionalnih grupacij držav v OZN, bo organizacijska procedura izrednega zasedanja omejena na minimum, tako da se bodo delegacije posvetile predvsem ključnim vprašanjem.

Na zadnjem sestanku tako imenovane skupine za stike držav v razvoju s predstavniki zahodnoevropske in vzhodnoevropske skupine držav ter Kitajske, Japonske in drugih članic OZN so se domnili, da bodo ustanovili samo en glavni odbor generalne skupščine, ki naj pripravi dokumente, da jih bodo nato sprejeli na plenarni seji.

Na čelu tega odbora bo predsednik ene od držav v razvoju. Domenilo se je, da bo odbor že v petek začel oblikovati prve osnutke dveh glavnih dokumentov, ki jih bo, kot je mogoče sklepati iz sedanjega dogovora, sprejelo izredno zasedanje. To bi bila deklaracija o novi mednarodni gospodarski ureditvi in akcijski program za spremanje določenih ukrepov proti neenakopravnemu položaju držav v razvoju v gospodarskih in trgovinskih stikih z industrijskim svetom.

Za oba dokumenta obstajajo delovni papirji. Pripravljeni jih je posebna skupina 77 držav v razvoju, ki je s svojimi delovnimi papirji sestavljala jim delom sproti »seznanjala« predstavnikov grupacij držav članic. Ni znano, ali pripravljajo kaka država posebne predloge zunaj okvira predvidene deklaracije in akcijskega programa.

Prevladuje mnenje, da je to zadostna podlaga za do-

podcenjevanje vprašanj razvoja in demokratizacije mednarodnih gospodarskih odnosov, ki jih države v razvoju postavljajo pred najbolj avtoritativni mednarodni forum — generalno skupščino. To nam dokazuje tudi evolucija v odnosu Washingtona do tega izrednega zasedanja. Ameriški predstavnik na prvih posvetovalnih sestankih s »skupino za stike« držav v razvoju ni sodeloval, vendar so se ameriški diplomati za kulislami živo zanimali za vsako podrobnost pri oblikovanju skupnih stališč »skupine 77« in v raznih izjavah postopoma izražali čedalje večje razumevanje za celotno akcijo.

Na podlagi tega nihče ne sklepa, da so se ZDA odločile, da se bodo čez noč vsem prilagodile novemu stanju in novim zahtevam držav v razvoju, omenjajo pa oblike Washingtona, da bo k bližnjemu zasedanju, »konstruktivno« prispeval.

V razvitim in najbolj razvitim svetom ne more nihče več

doživeti temeljni nalog mednarodne skupnosti pri spreminjanju zastarelih odnosov v mednarodnem gospodarskem sodelovanju in trgovini v korist držav v razvoju. Vendar razvite države — z redkimi izjemami — v do sedanjih pripravah na izredno zasedanje niso zavzele stališč do poglavitnih zahtev držav v razvoju, ki so določene v njihovih osnutkih deklaracije in akcijskega programa.

To si v krogih »skupine 77« razlagajo kot določeno zadržanost do izrednega zasedanja, nikakor pa ne kot podcenjevanje tega izjemno pomembnega mednarodnega srečanja, na kar sicer namiguje del ameriškega tiska, zlasti »New York Times«, ki ima načelno negativno stališče do povezovanja nevtrčnih držav v razvoju.

V razvitim in najbolj razvitim svetom ne more nihče več

doživeti temeljni nalog mednarodne skupnosti pri spreminjanju zastarelih odnosov v mednarodnem gospodarskem sodelovanju in trgovini v korist držav v razvoju. Vendar razvite države — z redkimi izjemami — v do sedanjih pripravah na izredno zasedanje niso zavzele stališč do poglavitnih zahtev držav v razvoju, ki so določene v njihovih osnutkih deklaracije in akcijskega programa.

To si v krogih »skupine 77« razlagajo kot določeno zadržanost do izrednega zasedanja, nikakor pa ne kot podcenjevanje tega izjemno pomembnega mednarodnega srečanja, na kar sicer namiguje del ameriškega tiska, zlasti »New York Times«, ki ima načelno negativno stališče do povezovanja nevtrčnih držav v razvoju.

V razvitim in najbolj razvitim svetom ne more nihče več

doživeti temeljni nalog mednarodne skupnosti pri spreminjanju zastarelih odnosov v mednarodnem gospodarskem sodelovanju in trgovini v korist držav v razvoju. Vendar razvite države — z redkimi izjemami — v do sedanjih pripravah na izredno zasedanje niso zavzele stališč do poglavitnih zahtev držav v razvoju, ki so določene v njihovih osnutkih deklaracije in akcijskega programa.

V večerogovinah v zahodnih in severnih londonskih predmestjih je namreč med 4. in 5. popoldansko uro eksplodiralo kar 14 zažigalnih bomb. Čeprav so bile trgovine polne nakupovalcev, bombe na srečo niso povzročile človeških žrtev. Večina bomb — skritih v cigaretnih škatlicah — je bila namreč nastavljenih na pulnih z nezgodljivim blagom, ki je preprečilo širjenje ognja.

Po prvih izjavah britanskega Scotland Yarda gre za bombe, ki se razlikujejo od tistih, ki so povzročale zme-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč sklepati, da gre za napad organizirane teroristične skupine. Sklepanja, da gre za skupinski in organiziran bombni napad, govori v prid predvsem dejstvo, da je včeraj prišlo do simultanih bombnih napadov še v dveh drugih britanskih mestih — Birminghamu in Manchesteru. V središču Birminghama sta eksplodirali dve večji bombi, ki za zaradi pravočasnega posredovanja policije, ki je evakuirala središ-

do in žrtve po Londonu v lanskem letu. Vsekakor pa je vseeno moč

Aktualna tema

Ugodna gibanja v industriji

PISE: ACO PASTERNAK

Kakšna so pravzaprav gospodarska gibanja v Sloveniji v prvem trimesečju leta 1974, če upoštevamo ugotovitve vseh treh analitičnih ekip, ki so pripravile obsežno gradivo, o katerem bo sredi aprila razpravljala tudi Izvršni svet, ki je z resolucijo o družbeno-ekonomskem razvoju Slovenije v letu 1974 prevzel obveznost, da bo redno spremljal gospodarska gibanja, obenem pa tudi usklajeval skupno in splošno porabo z rasti družbenega proizvoda? »Gospodarska gibanja« Ekonomskega inštituta Pravne fakultete v Ljubljani, »Konjunkturi barometra« Zavoda za tržna raziskovanja v Beogradu in »Ocena gospodarskih razmer v SR Sloveniji v začetku leta 1974« Zavoda SR Slovenije za planiranje so pravzaprav potrdile iste trende: pričakovano oživilje gospodarske rasti, ugodne konjunkturo klime in opreznost in napovedi za prihodnost. Opreznost, ki je v času, ko pretresajo svet najrazličnejši sunki energetske in surovinske krize, seveda povsem razumljiva,

log končnih izdelkov, ohranjena pa je tudi visoka stopnja rasti industrijske proizvodnje iz januarja.

Energetska kriza je še premoščena, toda v mesecu februarju se je pojavila kot omejevalni faktor hitreje rasti industrijske proizvodnje slabša preskrbljenost s surovinami in reprodukcijskim materialom, saj je 43 odstotkov anketiranih podjetij sporočilo, da nima na razpolago ustreznega obsega surovin in reprodukcijskega materiala tako po kvaliteti kot po asortimentu.

Sicer pa poglejmo, kakšna je bila pravzaprav ekspanzija v slovenski industriji po posameznih panogah, če upoštevamo podatke o stopnjah vstavi v mesecu januarju 1974 v primerjavi z januarjem 1973:

Slovenija SFRJ		
Industrija	9,8	5,7
Kemična industrija	24,1	12,8
Elektroindustrija	19,9	12,8
Nekovine	18,0	11,9
Prehranska industrija	16,6	10,4
Lesna industrija	10,4	6,8
Gradbeni material	6,2	9,7
Papirna industrija	8,7	6,3
Kovinska industrija	3,7	5,8
Tekstilna industrija	1,8	2,3
Crna metalurgija	1,5	9,1
Elektroenergija	-0,4	1,4
Usnje in obutev	-2,3	-4,1
Premog	-4,2	3,6
Barvna metalurgija	-4,7	0,5

Hitrejša rast industrijske proizvodnje

Slovensko gospodarstvo je doživelo v zadnjem četrtletju leta 1973 in v prvem četrtletju leta 1974 dinamičen razvoj, zato lahko pričakujemo, da bo uresničena temeljna postavka v resoluciji — oživilje gospodarske rasti. Statistični podatki v januarju in februarju so še posebej ugodni, če primerjamo podatke o rasti industrijske proizvodnje, izvoza, uvoza in produktivnosti s tistimi iz prejšnjega leta, kar je tudi potrdilo pričakovanje, da bodo intenzivni integracijski procesi, večja organiziranost in učinkovitost gospodarstva prispevali k nadaljnji dinamični rasti v letu 1974.

Fizični obseg industrijske proizvodnje v Sloveniji je bil v letu 1973 za 6,7 odstotka večji kot v letu 1972, kljub precejšnji redukciji električne energije v zadnjem četrtletju, ko je bila energetska kriza vsekar omejevalni faktor v industrijski proizvodnji. Rezultati o gibanju industrijske proizvodnje v januarju in februarju leta 1974 so precej ugodnejši: fizični obseg industrijske proizvodnje je za 10,5 odstotka večji kot v istem obdobju preteklega leta. Krivulja vzpona pa se je neprestano dvigala že od meseca oktobra, ko se je začela stagnacija polagoma, če prevešala in akceleracija. Nekateri analitični podatki, razvoj povpraševanja na domačem in tujem trgu, kljub nekoliko slabšemu položaju v oskrbovanju s surovinami in reprodukcijskim materialom, vsebujejo optimistične napovedi za naslednje tri mesece, ko se bo hitrejša rast še nadaljevala, toda strokovnjaki v gospodarstvu obenem opozarjajo na poslabšani položaj slovenskega gospodarstva v mednarodni menjavi.

Kvalitetni premik v industrijski proizvodnji v letu 1974 je vsekar izrazilo povečanje produktivnosti dela, ki se je v letu 1973 povečala v primerjavi z letom 1972 za 3,2 odstotka, medtem ko je v januarju in februarju leta 1974 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1973 višja kar za 6 odstotkov, pri čemer je posebej opazna večja izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti zaradi povečanega priliva naročil na domačem trgu. Večji optimizem v slovenski industriji je končno zasnovan tudi na ugodnejši konjunkturi klime v prvih mesecih leta 1974.

Najmočnejša ekspanzija v kemični in elektroindustriji

V mesecu februarju se je nadaljevala, če upoštevamo ugotovitve »Konjunktura test« Zavoda za tržna raziskovanja, tendenca povečanja števila anketiranih industrijskih podjetij v Sloveniji, ki sodijo, da je konjunktura njihovih proizvodov na trgu ugodna, kar je potrjeno tudi z zmanjševanjem za-

Ugodna gibanja v industriji v januarju in februarju leta 1974 pa vendarle tudi opozarjajo na opreznost, saj je povsem očitno, da je bila leta 1973 proizvodnja v teh mesecih razmeroma nizka, zato je prioriteta naloga v slovenski industriji, da bo zadržala ugodne trende in primerni za leto 1973 tudi v naslednjih mesecih, ko pričakujemo postopno padanje gospodarske aktivnosti. Po stopnji 9,8 v mesecu januarju in 11,3 v mesecu februarju je seveda razumljivo, da bo slovenska industrija težko zadržala takšno dinamičnost v razvoju, toda sedaj je očitno, da bodo gospodarska gibanja v skladu s predvidevanji v resoluciji o družbeno-ekonomskem razvoju Slovenije v letu 1974.

Papirna konfekcija na tuje

Sladkogorska tovarna papirja načrtuje močno povečanje izvoza

Letošnje napovedi v izvozu Tovarne papirja Sladki vrh so izredno dobre. Te dni podpisujejo s Centroproduktom, jugoslovanskim zastopnikom v Milanu, pogodbo o izvozu 7.140 ton papirnih konfekcijskih izdelkov na italijanski trg. Lani so s izvozom na to tržišče dosegli vrednost 30 milijonov dinarjev, letos pa bo vreden 100 milijonov dinarjev. Samo ta pogodba predstavlja 62 odstotkov letošnjega načrtovanega izvoza. Med jugoslovanskimi podjetji papirne stroje se je tako Sladkogorska spet uvrstila na prvo mesto. Izvoz bo tako v celoti pokrila sedanjo investicijo v novo tehnologijo.

Pot iz zagate

Dobrodošle spremembe v proizvodnem programu strojne tovarne Trbovlje - Letos mogoča 10% rast proizvodnje

Gospodarska rast pod 6 odstotki letno bi pomenila za podjetje stagnacijo, pravijo v trbovski strojni tovarni. Takšni nevarnosti se zdaj izogibajo z novo proizvodno usmeritvijo, ki naj v naslednjih letih odpre vrata večji ekspanziji.

Leto nazaj so v strojni tovarni oblikovali, dopolnjevali in utrjevali novo razvojno pot podjetja. Nihanja v energetiki so jim kopila problema v proizvodnji opreme za rudarstvo. Lani so utrili proizvodni program in razvojno pot tovarne. V proizvodnem ostaja kot glavna stvar oprema za rudarstvo, drugo proizvodno skupino pa predstavlja izdelovanje drobnice in naprav za sejanje in sepranje ter kamolomih. V tretjo so vključili tako imenovano cestno mehanizacijo (graderji, nakladalci), v četrto proizvodnjo transportnih naprav in v zadnjo proizvodno skupino izdelavo strojev za kemično industri-

jo, zlasti za tovarne lakov in barv. Vsaki od teh skupin pripisujejo v razvoju enak pomen. Praktično so to pomeni, da mora sleherna proizvodna skupina v treh letih dosegli proizvodnjo v vrednosti po 50 milijonov dinarjev. V prvem »zlatu« so že naredili odločen korak na prejšnjem letu, ko so se po poznali tudi v letošnjem gospodarskem načrtu podjetja. Prvo leto so v strojni tovarni predvideli 8-odstotno gospodarsko rast, zdaj pripravljajo rebalans plana in 10-odstotno stopnjo rasti. Ekspanzija proizvodnje bo tovarni dovolila, da bo povečala izvoz v dežele v razvoju in ne samo na

Madžarsko, Poljsko in v Avstrijo, ki so bile doslej glavni tuji kupci. Sedanja proizvodna usmeritev strojne tovarne se v določeni meri že vklaplja v bodoče programe združenih podjetij slovenske strojegradnje.

Napovedujejo tudi večjo proizvodnjo orodja, ki se je izklopila iz začetnih težav.

Ko si tako utrjujejo nova pota, pa so trčili na neskladja v cenah. Surovine, zlasti izdelke črne metalurgije, se precej držejo, tene serijskih proizvodov pa ostajajo nespremenjene. Tega ne sorazmerja kljub povečanju obsega proizvodnje in rasti produktivnosti, ne bodo lahko premostili.

PAVLE BURKELJC

Energija v Pomurju

Že prve raziskave kažejo, da ima Pomurje neizkoriščenih 500 MW električne energije — V Pomurju je tudi sicer pestra izbira energetskih virov

Še pred deli pri osmem agregatu na Fali, ki so se začela letošnji pomlad in s graditvijo hidrocentrale Srednja Drava II so se strokovnjaki v razvojni službi dravskih elektrarn začeli ozirati po novih virih električne energije. »Zanimivo postaja Pomurje«, pravi vodja razvojne službe dravskih elektrarn inž. Franc Prajnc. »Na tem področju je neizrabljena hidroenergija reke Mure, vzporedno z rafinerijo in naftovodov v Lendavi pa se ponuja izraba zemeljskega plina in težkega kurilnega olja. Posebna zanimivost zadnjih raziskav pa so tudi precejšnje zaloge premoga na tem področju.«

Glede premoga, na katerega so našli pri Lendavi, sicer še ni dokončnih raziskovalnih podatkov, vsekakor pa dosega raziskave kažejo, da gre za debelejšo plast zelo kaloričnega premoga v majhnih globlinah. Premogovne plasti spremlja področje, na katerem so odkrili okrog 20 milijard kubikov zemeljskega plina. Ta

količina bi zadostovala za 20 let za področje Slovenije, kar vsekakor ni malo in bi pomenilo pomemben delež bodočih plinifikacij industrijskih središč in uvozu zemeljskega plina iz Sovjetske zveze. Nahajališča zemeljskega plina so na okrog 25 kvadratnih kilometrov v vzhodnem predelu Pomurja. Vzporedno s graditvijo naftovoda in rafinerije v Lendavi, ki bo do zmogljivosti 600 tisoč ton surove nafte, povečana in usposobljena za predelavo 1,8 do 2 milijona ton surove nafte do leta 1978, so odprti tudi nova možnost izrabe težkega kurilnega olja.

Izračuni kažejo, da bi bilo mogoče ob takšni zmogljivosti rafinerije pridobiti toroda in izhaja iz začetka petdesetih let tega stoletja. Prvo poliestersko vlakno v Evropi so izdelali v Angliji z imenom terlen, v ZDA pa z imenom dacron. Zda je izdelujejo tudi v drugih razvitih industrijskih državah.

Tovarna vlaken

Tovarna umetnih vlaken »Poliester« bo zgrajena z domačim in ameriškim kapitalom - Naprave družbe Du-Pont

Konec prejšnjega leta sta skopski »OHIS« in »INTEKS« podpisala pogodbo o gradnji tovarne za poliesterska vlakna. Tovarno »Poliester« bodo gradili s skupnim vlaganjem organizacij »OHIS« in »INTEKS« iz Skopja. Njun delež v ustanovnem kapitalu bo znašal po 35 odstotkov oziroma 54.400.000 dinarjev, ameriška družba »Xemeteks« pa bo vložila 30 odstotkov oziroma 46.750.000 dinarjev.

Preostala finančna sredstva v višini 519.563.000 dinarjev bo zagotovila gospodarska banka Skopje in ameriška izvozna uvozna banka. Ameriška banka bo zagotovila posojilo v višini 16.650.000 dolarjev za uvoz opreme, vsoto 236.513.000 pa bo zagotovila gospodarska banka iz Skopja.

Tovarno bodo gradili v okviru Ohisovih tovarn, opremljena pa bo z napravami ameriške družbe »Du-Pont«. Nova tehnologija bo zagotovila dobro kvaliteto proizvodnje in veliko rentabilnost; v primerjavi z drugimi tehnologijami bo omogočila znatne prihranke pri energiji in delovni sili.

Zamisel za gradnjo tovarne je razmeroma stara — skoraj tri leta. Porodila se je iz tega, da se na svetovnem in domačem tržišču vsak dan povečuje poraba sintetičnih vlaken. Zda je znano, da se je uporaba sintetičnih vlaken kot nadomestila za naravna vlakna povečala za 22,5 odstotka na leto, pri tem pa 28 odstotkov odpade na poliesterska vlakna. Strokovnjaki nam povečujejo, da bo leta 2000 delež sintetičnih vlaken v tekstilni industriji dosegel 67 odstotkov, preostalih 33 odstotkov pa bo odpadlo na volno, bombaž in umetno svilo.

Tehnologija sinteze poliesterskih vlaken je novejšega

data in izhaja iz začetka petdesetih let tega stoletja. Prvo poliestersko vlakno v Evropi so izdelali v Angliji z imenom terlen, v ZDA pa z imenom dacron. Zda je izdelujejo tudi v drugih razvitih industrijskih državah.

KARADZOSKA VASKA

Danska ostaja dober kupec

Danska ima gospodarske težave.

Njena, pred dvema letoma skoraj izravnan plačilni bilanca bo konec letošnjega leta pokazala 9-9 milijard primanjilja. Izvoz sicer narašča, vendar ne tako hitro kot uvoz, ki raste tako zaradi večjih količin, kot tudi zaradi višjih cen. Razen tega je pomembno, da se v Danski plače ravna po življenjskih stroških na osnovi dogovora med delodajalci in delojemalci.

Vsi delodajalci cenijo surovine in uvoženih gotovih izdelkov pa skakejo na Danskem tudi cene v prodaji na drobno. To povzroča večanje plač, zvišanje proizvodnih stroškov in s tem zopet povečanje prodajnih cen. Tako cene se hitreje naraščajo. Trenutno po letni stopnji 15 odstotkov.

Bivša socialdemokratska vlada je že lani vpeljala ukrepe za omejitve porabe. Lotila se je predvsem javnih del in stanovanjske gradnje. Gradnja vseh novih objektov je bila ožena, število začelih stanovanj pa omejeno. Dogajeni stanovanj je bilo sicer v prvih mesecih letošnjega leta enako kot lani, na novo začelih gradenj pa je za polovico manj, kar se bo poznalo šele prihodnje mesece.

Prodaja številnih izdelkov, ki so vezani na stanovanja, kot npr. gradbeni in instalacijski materiali, gospodinjstva oprema, pohištvo, pohištveno blago, keramični izdelki, preproge, radio in televizorji, itd. bo po pričakovanju vseh v kratkem padla.

S tem bo padel tudi dohodek prebivalstva, povpraševanje pa se bo zmanjšalo tudi pri izdelkih, ki niso neposredno vezani na gradnjo stanovanj.

Poleg že vpeljanih ukrepov je liberalna vlada vpeljala še obvezno varčevanje in omejila proračunske izdatke. Vse to naj bi dodatno vplivalo na zmanjšanje porabe. Denar na politiki je po tem zelo restriktiven. Potrebuje realno obrestno mero, ki znaša trenutno okoli 16 odstotkov.

Morebitno devalvacijo, ki bi pomenila samo še povečano inflacijo, je pričakovali le v primeru, ko Danska za krije primanjilja v plačilni bilanci ne bi dobila potrebnih inozemskih posojil. Možnost je zato bolj teoretična kot praktična, čeprav Danska uvažava vse surovine, zmanjšanje celotnega povpraševanja, predvidenega v drugi polovici tega leta, pa bi moralo vplivati tudi na zmanjšanje uvoza. Pri tem na Danskem ne mislijo bistveno zmanjšati uvoza surovin in tistih polizdelkov in izdelkov, ki so nujni za vsakdanje življenje in nemoteno proizvodnjo. Pričakujejo pa zmanjšanje uvoza tistega blaga, pri katerem je povpraševanje močno odvisno od dohodka.

Skoraj za vse slovensko blago, ki ga prodajamo na Danskem, pa je značilna dohodkovna elastičnost. Pomeni to, da je pričakovati v naslednjem obdobju manjši izvoz našega blaga?

Ni nujno. Ob skrbnem negovanju in prilagajanju tržišču se lahko povpraševanje po našem blagu poveča. Pri zmanjšani kupni moči prebivalstva je namreč realno pričakovati, da se bo pretežni del kupcev preusmeril od drugega k dobremu blagu po zmernejših cenah. V ta razred pa sodi večina našega blaga. Tezo potrjuje tudi dejstvo, da je Gorenje v prvih mesecih letošnjega leta povečalo svojo prodajo kljub temu, da je skupna prodaja hladilnikov in pralnih strojev padla.

Poleg že vpeljanih ukrepov je liberalna vlada vpeljala še obvezno varčevanje in omejila proračunske izdatke. Vse to naj bi dodatno vplivalo na zmanjšanje porabe. Denar na politiki je po tem zelo restriktiven. Potrebuje realno obrestno mero, ki znaša trenutno okoli 16 odstotkov.

Morebitno devalvacijo, ki bi pomenila samo še povečano inflacijo, je pričakovali le v primeru, ko Danska za krije primanjilja v plačilni bilanci ne bi dobila potrebnih inozemskih posojil. Možnost je zato bolj teoretična kot praktična, čeprav Danska uvažava vse surovine, zmanjšanje celotnega povpraševanja, predvidenega v drugi polovici tega leta, pa bi moralo vplivati tudi na zmanjšanje uvoza. Pri tem na Danskem ne mislijo bistveno zmanjšati uvoza surovin in tistih polizdelkov in izdelkov, ki so nujni za vsakdanje življenje in nemoteno proizvodnjo. Pričakujejo pa zmanjšanje uvoza tistega blaga, pri katerem je povpraševanje močno odvisno od dohodka.

Skoraj za vse slovensko blago, ki ga prodajamo na Danskem, pa je značilna dohodkovna elastičnost. Pomeni to, da je pričakovati v naslednjem obdobju manjši izvoz našega blaga?

OLEG VRTAČNIK

Le začetek

Novomeška tovarna zdravil Krka bo v Kenji postavila tovarno zdravil

Kenjska vlada je graditev prve farmacevtske tovarne, ki naj sčasoma postane središče tovrstne dejavnosti v državi, zaupala novomeški Krki. Sklep o ustanovitvi podjetja v Kenji bodo te dni potrdili na zborih delavcev v temeljnih organizacijah.

Pri graditvi tovarne bo Krka sodelovala s takmšnojo državno družbo, ustanovljeno po bu skupno podjetje z omejenim jamstvom, pri katerem bodo partnerji sodelovali z enotrajno udeležbo. Tovarna dobi ime DAWA, vsak od partnerjev pa po položju 190 tisoč dolarjev osnovnega ustanoviteljskega kapitala.

Tehnično in tehnološko, pa tudi poslovno in komercialno vodenje je zaupano Krki in izvedenec, ki jih bo dočel. V podjetju bo delalo precej Krkinih strokovnjakov, ki bodo ostali v Keniji vse dotlej, dokler jih ne bodo zamenjali domači strokovnjaki.

Tovarna bo stala v industrijskem predelu Nairobi. Najprej bodo zgradili proizvodno halo, laboratorije in upravno zgradbo ter energetske objekte, vsega skupaj 4000 kvadratnih metrov.

V tovarni bodo izdelovali tablete, dražeje in kapsule, antibiotike, sirupe in ampule.

Naložba Krke pomeni seveda določeno pomoč za to afriško državo, v Krki pa so prepričani, da bodo zaradi te tovarne lažje navezali stike tudi z drugimi afriškimi državami, od katerih lahko odkupijo veliko zdravilnih zelišč, jih tamkaj predelajo ali drugače navežejo so delovanje.

skih zemljišč glavna naloga kmetijskih zemljiških skupnosti.

Da bi dosegli ustreznih dohodek in zagotovili obstoj hribovskih in gorskih kmetij, se bodo komunisti zavzemali za hitrejšo razvijanje kmetijstva in turizma na takih območjih ter za hitrejšo vključevanje ter prebivalcev v gospodarstvo in druge dodatne dejavnosti.

Komunisti za dosledno uresničenje nalog

V resoluciji so poudarjene tudi naloge zveze komunistov pri uresničevanju novih družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu. Tako bodo komunisti, upoštevajoč jasni program razvoja kmetijstva in podeljaja, ki je bil začrtan v dokumentih druge seje konferenec ZK Slovenije in prve seje konferenec ZK Jugoslavije ter v ustavi, usmerjali in reševali družbeno-ekonomske protislovja na vasi. Komunisti v organizacijah združenega dela v kmetijstvu si morajo pri zahtevah za večje vključevanje kmetov v obrate za kooperacijo in zadrage ter se bojevati proti vsem, ki zavirajo razvoj samoupravnih odnosov. Komunisti v družbenopolitičnih skupnostih pa imajo nalogo, da s sistemskimi rešitvami dejavnosti in s tem tudi uresničevanje začrtane kmetijske politike.

Z uporabo mlekovita kilograma prirastka za osem dinarjev cenejši

Kobarška tovarna mlečnih izdelkov Planika dobiva prva naročila za mlečni nadomestek. Letno bodo izdelali do 4 tisoč ton takimenovanega mlekovita. Letos bodo izdelali 1500 ton. Novo krmilo pomenjuje prehrano telet, čeprav kilogram velja 16,30 dinarjev. Če pri reji telet živinorejci uporabljajo le mleko, velja kilogram prirastka teleta 24 dinarjev. Ob uporabi 500 kilogramov svežega mleka in 60 kilogramov mlečnega nadomestila za vzrejo telet od 40 do 120 kilogramov, bo čeno kilograma prirastka teleta 16,52 dinarjev. Z uporabo mlečnega nadomestila, ki ga imenujejo mlekovit, bodo živinorejci hranili povprečno najmanj 300 litrov mleka, ki ga bodo namesto za rejo telet lahko prodali mlekarji.

P. FOTOCNIK

Cilj je več pridelek

Resolucija 7. kongresa ZKS o razvoju kmetijstva in padeželja — Temeljni interes kmetov bo, da z združevanjem v zadrage dosežejo visoko proizvodnjo

Boj komunistov za uresničevanje novih družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu je sestavni del boja ZKS, da odstavljajo v celotni družbeni reprodukciji prevzamejo delavci in delovni ljudje, ki ustvarjajo dohodek in družbeno bogastvo. Zato morajo komunisti spodbujati vključevanje kmetov v delegacije, da bodo le-ti lahko uveljavili svoje interese v krajevnih, družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih. Na ta način bodo kmetje enakopravno odločali o vseh bistvenih vprašanjih razvoja kmetijstva, kakor tudi o vseh drugih pogojih svojega dela in življenja. Tako je med drugim zapisano v resoluciji o razvoju kmetijstva in padeželja, ki so jo sprejeli na VII. kongresu ZK Slovenije.

Sedmi kongres ZKS je pomembno potrdil zahtevano usmeritev kmetijske politike, ki je bila sprejeta že na drugi seji konferenec ZKS in prvi seji konferenec ZKJ, podpira pa jo je tudi velika večina kmetijskih proizvajalcev. Komunisti so že takrat zapisali, da je hitrejši razvoj proizvajalnih sil ter družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu in padeželju, mogoče doseči le z uresničitvijo načela, da so delavci in kmetje enakopravni nosilci družbenih odnosov v kmetijstvu, z razširitvijo kooperacije med organizacijami združenega dela in kmeti ter z nadaljnjo krepitevijo in posodabljanjem visoko produktivne proizvodnje v družbenem sektorju. Komunisti so se za tako resolucijo odločili zaradi tega, ker se zavedajo, da bomo le tako dosegli večje proizvodne rezultate, ki nam jih narekuje večja poraba živil doma in možnost trajnejšega vključevanja v mednarodno menjavo.

Večjo kmetijsko proizvodnjo pa moramo doseči tudi zaradi plačilno-bilancijskih razlogov, pa tudi zaradi krepitve položaja Jugoslavije v ekonomskih naporih med razvitimi in nerazvitimi svetovi.

Večja kmetijska proizvodnja in večja produktivnost dela pa sta tudi podlaga za nadaljnje in bolj usklajeno zmanjševanje razlik med mestom in vasio.

Zaradi te pomembnosti, ki jo ima kmetijstvo, je osebno delo kmetov na zemlji v naših razmerah objektivno po-

trebno, je zapisano v resoluciji ZKS. Z osebnimi delom kmetje v svojem interesu in interesu socialistične skupnosti izkoriščajo zemljišče in pospešujejo kmetijsko proizvodnjo ter prispevajo k celotni rasti družbeno reprodukcijske in njenemu razvoju na socialističnih osnovah. Zato se komunisti zavzemajo za dosledno uveljavljanje pravic in dolžnosti kmetov, ki so jih pridobili z novo ustavo.

V socialistični samoupravni družbi predstavlja kooperacija kmetov z organizacijami združenega dela zgodovinsko edino možen proces preračunavanja nizko produktivne kmetijske proizvodnje v postopno industrializirano kmetijsko proizvodnjo na socialističnih samoupravnih osnovah. Zato

Da bi vse to dosegli, se bomo komunisti v vseh sredinih zavzemali za to, da bodo delovni ljudje in občanje uveljavili takšne družbeno-ekonomske odnose v kmetijstvu, ki bodo izhajali iz interesov delavcev in kmetov — združenih v kmetijskih združenjih in obratih za kooperacijo. Zavzemali pa se bodo tudi za uresničevanje vseh tistih družbenih interesov na področju kmetijstva in vasi, ki jih uveljavljajo delovni ljudje v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih. Odločno pa bodo obrabunali z odpori tehnokratskih in drugih protisocialističnih sil, ki s svojim delom v združenih in drugih kmetijskih organizacijah, krajevnih skupnostih in drugod, ovirajo uveljavljanje takšnega položaja kmetov naši družbi.

Družbeni sektor — vodilo napredka

Pomembno vlogo v razvoju kmetijstva bo imel družbeni sektor kmetijske proizvodnje, organiziran v kombinatih in kmetijskih združenjih. Družbeni sektor bo, povezan s predelavo in trgovino, se naprej pomemben proizvajalec hrane in kmetijskih reprodukcijskega materiala. Povezan z raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami pa bo zagotovil še hitrejšo uvajanje novih tehnoloških dosežkov in strokovnih kadrov v družbeno organizirano proizvodnjo. Naloga komunistov pri tem je, da bodo širili in posodobljali proizvodna sred-

stva visokoproduktivnega socialističnega kmetijstva, hkrati pa se bojevali proti ozkega področja kmetijstva, ki bi bilo v neskladju s celotno družbeno proizvodnjo in ekonomsko stabilnostjo v celotnem procesu proizvodnje, predelave in prometa. Lažje bodo tudi obvladali tržna nihanja in poslovna tveganja. Zato se bodo komunisti bojevali za hitrejši potek združevalnih procesov in odklanjanj odpora, ki iz egoističnih in lokalističnih pozicij zavirajo tako združevanje.

Kmeta vključiti v vse oblike sodelovanja

Več pomembnosti je treba dati tudi sodelovanju kmetijskih zadrug in obratov za kooperacijo z drugimi TOZD in delovnimi ljudmi v krajevnih skupnostih, pri gradnji infrastrukturnih objektov na vasi, pri gradnji skupnih ob-

jektov in nasadov, pri obnovi kmetijske poselne strukture in varstvu kmetijskih zemljišč. To je še toliko pomembnejše, ker iz tega povezovanja in sodelovanja izhaja temeljni interes kmetijskih proizvajalcev, da preko delegatskega sistema odločajo o pogojih in rezultatih svojega dela, ne le v temeljnih organizacijah, temveč tudi v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih.

V resoluciji so se komunisti zavzeli tudi za smotno rabo kmetijskih zemljišč v kmetijskih proizvodnih, zlasti pa takrat, ko se zemljišča porabi v neekmetijske namene. Porabniki kmetijske zemlje za neekmetijske namene naj bi se zemljo dali ustrezno materialno nadomestilo, medtem ko bi na zemljo nadomestili z usposabljanjem manj kvalitetnih kmetijskih zemljišč.

Sicer pa bo to stvar kmetijskih zemljiških skupnosti, ki bodo nosilec kmetijske zemljiške politike v občinah. Delovanje kmetijskih zemljiških skupnosti bo tudi doprineslo k večji produktivnosti dela in večjemu dohodu kmetijskih proizvajalcev. S sproščanjem zemlje v proces deagrarizacije se bodo oblikovale takšne proizvodne enote v družbenem kmetijstvu in kooperaciji, ki bodo na podlagi združevanja dela in sredstev kmetov med seboj in s kmetijskimi organizacijami omogočale racionalnejšo proizvodnjo in pospeševanje nove proizvodne odnose, kar je poleg zaščite kmetij-

Umetno mleko za teleta

Z uporabo mlekovita kilograma prirastka za osem dinarjev cenejši

Kobarška tovarna mlečnih izdelkov Planika dobiva prva naročila za mlečni nadomestek. Letno bodo izdelali do 4 tisoč ton takimen

***Ne
s figo
v žepu***

Nixonova pariška ofenziva

Avtoritativna poteza

Kje smo zdaj z jedrsko elektrarno

Visoka temperatura

Tako Ankara kot turška skupnost na Cipru računata še z nečim, kar naj bi ji sama bilo v prid: po vojaškem udaru v Atenah se Gizikov režim še ni utrdil in vse glasnejše so govorice, da bo kakšna nova vojaška skupina spodnesla sedanjost.

Tako je atlantska skupnost pravih obojestranskih petindevsetletnic zašla v eno najhujših kriz. Ze meseca se vleče spor med EGS in ZDA o tem, kaj naj bi sploh bilo atlantsko zavezištvo, se pravi, ali ima Washington kjerkoli na svetu pravico govoriti v imenu vseh v NATO, zdaj pa se napetost med zavezniki povečala še Turčija in Grčija, katerih položaj v Sredozemlju je zaradi Bilžnega vzhoda in ameriške vloge v tem delu sveta izrednega pomena.

NOVICE

Kolektivna razstava angleških založnikov

LJUBLJANA — V spodnjih prostorih Moderne galerije bo danes, v torek, 9. aprila ob 18. uri odprta razstava najnovejših angleških strokovne literature, ki jo posreduje založba Mladinska knjiga v Ljubljani. Sodeluje okrog 50 najbolj znanih britanskih založbo.

Nova bolgarska opera

SOFIJA — Nova opera bolgarskega skladatelja Lazara Nikolova »Prometejeva meja«, ki so jo nedavno prvič izvedli v Sofiji, je izvala veliko zanimanje mnogih tujih muzikov, ki so imeli priložnost slišati orkestrsko izvedbo tega dela. Sovjetski skladatelj Veli Mihalov meni, da je to delo izredno pomembna opera moderne smeri, ki bo zavzela pomembno mesto v repertoarju opernih hiš in se zelo priljubila ljubiteljem moderne glasbe. Poškodba picassove slike

Obisk oblikovalca Victorja Papaneka

Na ljubljanski filozofski fakulteti bo drevi (9. aprila) ob 20. uri predaval ameriški oblikovalec in teoretik Victor Papanek. Ime Victorja Papaneka je mnogim na Slovenskem, ki se zanimajo za vprašanja industrijskega oblikovanja, po vsej priliki že znano. V Splitu je namreč izšla v hrvaškem prevodu njegova knjiga Oblikovanje za resnični svet, po kateri je Papanek zaslovel po svetu. Zanimivo je, da je bilo največ izvodov te knjige prodanih prav v Sloveniji. Če bi hoteli z nekaj besedami označiti njegova stališča, bi dejali, da je svojo kritično ost uporabljal proti zlorabi politike industrijskega oblikovalca, ki v mnogih primerih (posebno v Ameriki) oblikuje drage predmete, jim daje nesmiselno obliko, da bi šli bolj v denar in že takoj splošno računa le na tiste, ki ga imajo. Papanek pa se oklepa oblikovanja za resnični svet, to je za revne ljudi, oblikovanja za dežele tretjega sveta, kjer se pojavljajo oblikovalska vprašanja v zvezi s splošno nerazvitostjo, oblikovanja za fizično in psihično prizadete, za ostarele in onemogle ljudi, ki jih na svetu ne ni tako malo. Njegova stališča so radikalna, provokativna in čeravno je naše industrijsko oblikovanje šele v začetnih razvojnih fazah, je vendarle prav, da se seznanimo z vprašanji razvitega sveta, saj se zdi, da so mnogi nepoznamniki oblikovanja v razvijenih deželah že znižali tudi k nam in nam v marsičem megiljo pogled. Predavanje prireja Arhitekturni muzej in Ljubljana, Filozofska fakulteta in Revija Sinteza.

Poškodba Picassove slike

NEW YORK — Direktor Guggenheimovega muzeja v New Yorku Thomas Messer je sporočil, da so ob odpiranju nove razstave po naključju poškodovali tihotilec Pabla Picassa »Sadje, krožnik, vrta in da strokovnjaki poskušajo odstraniti prasko z dragocenega platna. Ker menijo, da je do poškodbe prišlo po naključju ne pa po krivdi vse pogostnejših vandalov, ki skušajo svoje vproteste izraziti z uničevanjem pomembnih umetniških del, policija ni začela preiskave o tem.

Gostovanji v MGL

LJUBLJANA — V okviru gledaliških izmenjav bosta v Mestnem gledališču ljubljanskem gostovali gledališči iz Kranja in Nove Gorice. Prekernovski gledališč iz Kranja se bo v sredo, 10. aprila ob 19.30 predstavilo s »Kreflovo

Imetijev Ivana Potrča (na sliki prizor iz te drame s Cvetom Severjem in Jožetom Kovačičem), Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice pa bo naslednji dan prikazalo dve enodejanski, in sicer »Novega najemnika« E. Ionesca in »Seliteva« K. Valentina (na sliki prizor iz »Seliteva« Matjažem Turkom in Metko Franko).

Druga likovna razstava

RADENCI — V okviru stalnih umetniških razstav je te dni v stekleni dvorani zdravilišča Radenska odprta druga letošnja likovna razstava. Svoje dela razstavlja osem znanih pomurskih slikarstev: Radenski slikarji, in to: Ludvik Vrečič, Antje Trešnjak, Karel Jakob, Zoltan Gabor, Stefan Hunko, Frano Mesarič, Ladislav Danč in Lojze Logar. Razstava bo odprta do 21. aprila.

Revija gledaliških skupin

LJUBLJANA — Področni odbor združenja gledaliških skupin in odbor za gledališko dejavnost pri mestni zvezi kulturno prosvetnih organizacij Ljubljana prireja od 10.—13. aprila področno revijo — XVII. srečanje gledaliških skupin Slovenije. V sredo, 10. aprila se bo predstavila gledališka skupina KUD Dolomiti iz Dobrove z igrano Toneta Partličja »Naj poje kudu«. V četrtek, 11. aprila bo uprizorila gledališka skupina Anton Mehle Senožeti komedijo Carla Goldoni »Strie Intas«, v petek, 12. aprila nastopi skupina prosvetnega društva Savlje Kleče z »Operacij« Mire Pucove. Na sklope prireditelj bo v soboto, 13. aprila uprizoril Sentjakovski gledališki komedijo Marina Držića »Triptih de utolice«. Vse predstave bodo ob 20. uri v dvorani PDP Svoboda Vič, Ljubljana, Zaveščina 3.

Zanimiva razstava

LJUBLJANA — V kongresnih dneh je bila v prostorih muzejske zbirke NOB na Crnučah v Domu borcev razstava likovnih in tehničnih izdelkov učenec zavoda za usposabljanje slušno in govorno prizadetih v Ljubljani in osnovne šole Mirana Jarca za Bežigradu. Na razstavi, ki je bila odprta s sodelovanjem ZKRO občine Ljubljana-Bežigrad, je bil najmočnejše zastopan zavod za usposabljanje slušno in govorno prizadetih. Razstava je pokazala velik napredek likovne in tehnične vzgoje, ki se je izražala v svetu likovne domiselnosti na raznih izdelkih.

Slikarska razstava

LJUBLJANA — V Mali galeriji bo drevi, v torek, 9. aprila ob 18. uri prvič na ogled razstava Kosti Gatinika. Slike bodo razstavljene do 12. maja.

Srbski umetniki v salonu Rotovž

MARIBOR — V razstavnem salonu Rotovž na Rotovškem trgu 10 bo drevi, v torek, 9. aprila ob 18. uri odprta razstava likovnih del skupine likovnih umetnikov iz Kruševca, ki so člani združenja likovnih umetnikov Srbije. Razstavo prireja društvo slovenskih likovnih umetnikov Maribor.

Drugo Russellovo razsodišče

Klin samo s klinom

Samo ena sankcija je za režime, ki vladajo z nasiljem: samoobramba in revolucija — »Trudili smo se čimbolj razumeti velik boj proti imperizmu«

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPIŠNIKA

RIM, aprila. — Samo ena sankcija je za režime, ki vladajo z nasiljem: samoobramba in revolucija. S temi besedami prvega podpredsednika Russellovega razsodišča se je v Rimu steklo osemindnevno zasedanje, na katerem so številni bivši politični jetniki latinskoameriških režimov — izpovedale svoje osebne usode, ki pa — zbrane — tvorijo usodo današnje Latinske Amerike, usodo, ki se zdi za konec 20. stoletja neverjetna in je nesprejemljiva.

V poznih urah, ko je sodišče končalo eno od svojih trinajstih sej, pravi Dedijer, izmučen, toda živo zainteresiran za to, da grede njegove besede v svet (ker je v tem tudi poslanstvo Russellovega razsodišča):

»Jean Paul Sartre, naš predsednik, je dejal: minuta ofenzive 1968 leta, ko so Viennamci zavračali ameriške agresorje, je prispevala ti sočkrat več kot zasedanje intelektualcev v zahodni Evropi. Vprašani ne rešujejo posamezniki, ne rešujejo se v kabinetih, vprašanja rešujejo množice.«

Toda prav to sodišče, Russellovo sodišče, se je obrnilo k množicam. »Trudili smo se razumeti velik boj proti imperizmu, občutili smo to množično smrt, ki jo prinaša imperalizem.«

Kakšna je vloga in smisel Russellovega razsodišča? Z Antjeom Kesidom, komentatorjem zagrebeškega radia, skušava dobiti od Dedijera odgovor na to vprašanje.

»Jean Paul Sartre in jaz sva takoj v začetku izjavila, da mora sodišče, kar zadeva posameznike, odrediti, da morajo priti drugi ljudje. Tožilec, senator Michelini iz Urugvaj, (lani je emigriral v Argentino), je odprl to vprašanje. Govoril smo o tem, kakšen je značaj in zakaj znova razsodišče. Prebral sem dva dokumenta: profesor Lelio Basso je bil v Čilu jezen leta 1971, kjer je bilo veliko beguncev iz Brazilije. Začel je zbirati dokumente o mučenjih. Po skupini brazilskih revolucionarjev — našli so me v nekem arhivu v Združenih državah Amerike — mi je poslal Bassovo pismo. Prosil so me — kot

predsednika zasedanja Russellovega razsodišča — da povem, kakšno je moje stališče. Takoj sem pisal Sartru.«

Prihodnjič o novih fašizmih

Iz kupa papirjev, ki jih hrani v kovčku, je potegnil pismo. »Dragi Sartre, vesti iz Brazilije potrjujejo, da je mučenje političnih zapornikov vsak dan obsežnejše. Menim, da se mora naše sodišče znova sestati in soditi zločinom brazilskih diktatur in tistim, ki stoji diktaturi ob strani. Dokumentacija kaže, da je Brazilija postala baza najbolj agresivnih ameriških krogov. Poročevalec in član našega sodišča Lelio Basso je v času svojega bivanja v Čilu že začel s preiskavo in zbral je veliko dokazov o kriminalnih postopkih brazilskih diktatur.«

Tem mladim ljudem, pripoveduje Dedijer, sem dal to pismo in rekel, naj ga objavijo. Objavili so ga istega dne, ko je prišel brazilski diktator Medici na obisk k Nixonu. Tako je bilo ustanovljeno Russellovo razsodišče II. Delo smo razdelili v prvem delu raziskujemo kršitve človekovih pravic v vsej Latinski Ameriki, na drugem zasedanju pa bomo govorili o pojavu novih fašizmov, o multinacionalnih družbah in ameriškega imperalizma.

Od kod pojav novega fašizma v Latinski Ameriki? »Njegovo bistvo izhaja iz mednarodnega položaja. Najdemo se v obdobju utrjevanja novega ravnotežja med velikimi silami. Obdobje takoj imenovanega »ameriškega miru« je končano. Trajalo je

nekaj več kot dvajset let, sedaj so druge sile že dosegle Združeno državo Amerike. Zadržano se pogovori med njimi, kako razdeliti svet. In dalje, ameriški imperalizem pospešuje eksploatacijo neangažiranih. In življenjsko dejstvo je siromašenje sveta.«

V pogovoru se Dedijer vedno znova vrača k Sartru. Sartra je Russellovo razsodišče II. izvolilo za častnega predsednika razsodišča, toda zaradi bolezni ni mogel priti v Rim. In Dedijer se je odločil, da ga takoj po končanem zasedanju razsodišča obišče.

»Prizadela ga je najbolj kruta bolezen, ki lahko prizadene pisatelja in filozofa,« pripoveduje Dedijer. »V zadnjem pismu mi njegova hčerka piše, da ne more niti brati niti pisati. Ko se spominjam tistih dni, ko je bil pri meni v Stari Fužini, se mi zdi, da je že takrat, pisal je študijo o Flaubertu, čutil, da je čas proti njemu.«

Dedijer je v sedanje Russellovo razsodišče vnesel nove elemente, poudarjajoč samoobrambo narodov pred nasiljem vojaških diktatur; pokazal je na pota, ki vodijo k razreševanju problemov Latinske Amerike. Obžaluje, govoril o tem, da Allende, ki je hotel ustvariti na tleh zelene kontinenta pravično družbo, ni Cilence dovolj izrazilo pripravljen na samoobrambo, »še danes sem od kril tragedije: pred sodiščem je pojavila čilška delavica iz rudnika bakra. Začela je govoriti o tem, kako so pred njenimi očmi fašisti najprej trkali nohte njenemu sinu, nato so sina pred njo ubili,

nato so ubili moža. Vprašal sem se: zakaj so bili delavski razred in drugi napredni ljudje v Čilu tako lahki plen fašistov? Nikakršne organizirane samoobrambe ni imel narod. To je zame strašna dilema, in razmišljam sedaj, ko smo v Rimu, kako važno je, da imamo ni svoj sodnik suh in kako važno je samoobramba našega naroda.«

»Vsako sekundo, ko tu poslušam pričevanja, razmišljam o Sutjeski, o Rogu leta 1943, razmišljam o požarih hišah v Liki. In o tem, da je treba na silo odgovoriti s silo.«

Pravi sodnik so množice

Kdo bo, tovariš Dedijer, izvršil obsodbo, ki jo bo izreklo to sodišče?

»Mi nismo sodišče v smislu mednarodnega prava. Mi smo skupina intelektualcev, delavcev, katere je združila bolečina. Vsem nam je jasno, da so edini sodnik ljudske množice v Latinski Ameriki. Allendejeva žrtev ni bila zaman, lik Che Guevara bo vse močnejši in ljudska pravica bo kot strela udarila, v to sem popolnoma prepričan.«

In kako si razlagate tako velik odmev ki ga je Russellovo razsodišče dobilo na straneh italijanskega časopisa in televizije?

»Italijanski narod je izkusil fašizem. In kot sem mogel dojeti iz pogovorov, proti Italiji znova ta nevarnost. Mislim, da je zato v levem tisku, pa tudi meščanskem, tak odmev. Toda, kot ste videli, je desničarski Tempo začel napadati televizijo, ker posveča toliko prostora delu razsodišča.«

»Malo prej smo se pogovarjali o samoobrambi narodov. Ali ni tudi odmev v časopisu Italije neko vrsto obramba pred nevarnostmi fašizma?«

»Da, povsem mogoče.«

PETER BRESČAK

Pri nas najbolj poceni

»Quick«: Jugoslavija je najcenejša dopustniška dežela ob Sredozemlju

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPIŠNIKA

BONN, aprila. — »Jugoslavija — prej ko slej najcenejša dopustniška dežela v Sredozemlju,« poroča ena največjih zahodnonemških revij »Quick« o južnem Jadranu. Revija sicer opozarja na slabe izkušnje lastnega polja, ko so naši hotelirji poslovali nesolidno in niso držali obljub (rezervacij). Pa tudi brez neskončnih peščenih plaž, kot jih imata italijanski Jadran ali Črno morje, je jugoslovanska obala še vedno privlačna, »ker cene v Jugoslaviji še vedno omogočajo najcenejšo počitnice v Sredozemskem prostoru,« pravi »Quick«.

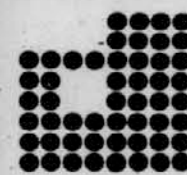
Tole je tudi ena presenetljivih izjem v tukajšnjem tisku. Medtem ko imajo Romani npr. prelepljene cele fasade veleblagovnic »Kaufhofa« s propagandnimi plakati za Črno morje in Karpat, medtem ko italijanski Jadran, Španci in drugi objavljajo v zahodnonemškem tisku skoraj vsak dan ogromne oglase, prav tako seveda so sedanja avstrijska Koroska, da o Švicah sploh ne govorimo — mora zahodnonemški »jugoturisti« kar iskati kakšen napis o Jugoslaviji. Šele proti koncu zimske sezone sta npr. »Die Welt« in »Frankfurter Rundschau« (od ugodnih nadregionalnih dnevnikov) objavila ugodna članka o zimskošportnih območjih v Sloveniji, posebej še o kaninskih smučiščih.

V ZRN pride v celoti do izraza naša turistična neorganiziranost. Čeprav so naši turistični biroji kar dobro založeni z okusnimi prospekti in jih seveda zelo pridno tudi delijo ter razpošiljajo na vse mogoče naslove, pa si prava turistična dežela ne more in ne bi smela privoščiti, da je preprosto ni tam, kjer so vse druge.

ANTON RUPNIK

naročniki Dela živijo ceneje

naročnik DELA prejme knjižico bonov, s katerimi lahko izkoristijo naslednje popuste:

DELO

10%

Najlepšo, popolno zbirko štvali sveta: lahko kupijo, naročniki DELA za 10 odstotkov ceneje, če izpolnijo tole naročilnico, in jo pošljejo skupaj s bonom NAROČNIKI DELA ŽIVJO CENEJE na naslov: CGP »DELO«, Prodajna služba, Tomšičeva 1/III, 61000 Ljubljana.

NAROČAM

PISANI ŽIVALSKI SVET

(vseh 6 knjig). Bon priložen. Cena: 360 din (324 s bonom)

Ime in priimek:

Ulica:

Kraj in poštno številko:

Poslali vam bomo polnočnico za nakazilo prvega zneska 120,00 din. Ostale štiri boste prejeli po povzetju v 2 mesecih — po dve in dve — za 102,00 din vsakokrat.

Trta do trte

Vsega štiri kilometre južno od Radence, le malo stran od vrveža na severni magistrali, se na prvih obronkih Slovenskih goric prebujajo prelepi grčevnati svet, nad katerim se daleč, vse tja do zrača Blatnega jezera, ozira kapelska gora.

Krog in krog na pobočjih so lepo urejeni vinogradi na širokih terasah ali kar na oblih strminah. Kot vojaki stojijo v ravnih vrstah nešteta stebelca žilnate trte vinogradniškega gospodarstva Kapela, kjer vztrajno, leto za letom, trgajo iz neder znamenitih vinorodnih leg nove hektare dragocene zemlje, kjer bodo že čez tri ali štiri leta obrali prve grozdje.

»Nismo veliki, saj zmoremo vsega 165 hektarov gorice, toda začeli smo skoraj iz nič, zato nam še majhne površine novih nasadov pomenijo veliko,« smeje pripoveduje orač in pristavi, da bodo letos obnovili skupaj dvajset hektarov vinograda.

Kdor pozna rodnost vzorno urejenih kapelskih gorice, ve, da to ni malo. Rodnost z rekordnimi pridelki zato kapelskim vinogradnikom dviga dohodek že z navidežno majhnimi novimi površinami.

»Do leta 1960, ko bomo imeli zaokroženih dvesto hektarov visokorodnih gorice, bo nared tudi klet, ki jo širimo in bo polnej sprejela namesto sedanjih 70 kar 130 vagonov vina. Seveda bodo ustrezno s tem povečanjem kleti kupili tudi novo posodo.«

Sicer pa je takšna obnova vinogradov draga stvar. Dobrih deset tisočakov jih stane hektar novih gorice, toda nalozba se splača, zlasti še na Kapeli, kjer opravilo to delo z natančnostjo vrtnarjev.

BORO BOROVIC

KAPELSKA SLEMENA — Slabo rodovitna polja spreminjajo delavci VG Kapela počasi, toda vztrajno v nove vinograde. Na sliki: jeklena rezila rigolnih strojev režejo meter globoko.

Foto: B. Čerin

Lovski zapiski iz Afrike IX

Če ne bivol — človek

Dambo je imel obliko narobe obrnjene črke T — Landrover smo ustavili ob robu gozda, bivoli pa so bili na koncu srednjega kraka — Maščevalna žival

PIŠE: PETER JAMBREK

Množična psihoza nastane kot posledica posameznih prenosov začetne informacije, ki tečejo v vse smeri in se nato ojačane vračajo k svojim prvotnim izvorom. Vsaka taka komunikacija pa intenzivira signalizirani občutek nevarnosti, ki tako bliskovito zajame vse agregat.

Prav tako dogajanje pa je označevalo tudi čredo, ki sva jo opazovala: tisti bivoli, ki so se ležali v travi, so dvigovali glave in najprej nekako oklevajoče vstajali. Kmalo je bila na nogah vsa čreda. Zivali so se začele ozirati v našo smer, tiste z zunanjih robov črede pa so se začele premikati proti sredini.

Očitno je bilo, da se bo čreda v nekaj trenutkih dokončno mobilizirala za skupno akcijo. V tem je zatijše pred vinarjem presekala strel. Zivali so se v trenutku obrnile v nasprotno smer, se v begu stisnile v eno samo gnoto temnorjavih hrbov, z gobci obrnjenimi proti zemlji in v rogovi naperjenosti smeri bega. Za topotajočo čredo se je iz suhega travnika dvigoval nizki oblak prahu, dokler ni še njen zadnji del izgubil v gozdu na nesprotni, zoženi strani dambo. Strel je očitno gresil svoj cilj, saj nobena žival ni zao-

stala za čredo. V camp sva se vrnila že v mraku, ko sta se David in Sul ravno odpravljala nazaj v Lusako. Na Davidov manjši landrover sta spravila meso, ki bi se čez noč gotovo pokvarilo, da bi ga v Lusaki spravila v Sujevo zmrzalno robov skrinjo. Prepričala bosta, sva povedala, v Lusaki in se že jutraj naslednjega dne vrnila v tabor.

Čez noč sva torej ostala v campu s sva z Joganom in našimi tremi pomočniki. Spal sem precej bolj nemirno kot prejšnjo noč. Vsako uro ali dve me je prebujalo lajanje hijen, številni šumi iz gozda okoli tabora pa so ustvarjali nelagodno občutek, da se v bližini plazijo divje živali, od katerih naju z Joganom loči samo tanko šotorsko krilo.

Zanimivo pa je, kako učinkovito dan prežene vse strave. Šele ob zori sem dojel namreč obliko narobe obrnjene črke T. Landrover smo ustavili ob robu gozda,

z sotoru že precej vroče in začetno, tako da sva se z Joganom spravila raje na prsto, se umila iz meha vode, ki je visel na veji pred šotrom in popila kavo. Ker nisva nič kaj preveč zaupala Davidovi in Sujevi točnosti, sva se odločila, da ju ne počakava v taboru, ampak greva raje sama na kratek lovski obhod.

Odpeljala sva se proti veri-gi dambov v bližini campu, kjer sva bila že prejšnjo dopoldne. Vendar tokrat na vsem obhodu nisva videla niti ene živali.

Tokrat smo bili v veliko boljsem položaju kot prejšnjo dan. Landrover je bil predaleč, da bi čreda lahko zaslišala njegov motor, veter je pihal v smeri proti nam, bivoli pa so se pasli tako, da bi se jim zlahka neopaženo pri-slonil puško na rogovilo grama, so se bivoli vznemirili. Spet ni bilo časa za točno odmerjen strel. Jogan je stopil

kjer so se križali vsi trije kraki dambota, bivoli pa so bili na koncu srednjega kraka. Po planem smo morali torej prehoditi travnik, v katerega je bila po sredini za rezana suha struga potoka in se potem na drugi strani pomikal proti bivolum med redkim drevjem, tako da je bil na naši levi strani travnik, na desni pa gozd.

Od črede — morda je bila ista kot včeraj — ki je štela nekaj sto živali, nas je tudi tokrat ločila majhna vspetina, do katere pa smo tokrat prišli po gozdu in ob ugodnem vetru. Ko smo se približali vspetini, ki je bila s travo in grmičevjem porasela temnjak (wanthille), sva midva z Mwanzo zaostala, Jogan pa je splezal na vrh griča, izza katerega je imel bolj-ši razgled na čredo, ki se je kakih osemdeset metrov oddaljena brezskrbno pasla po travniku.

Žival se hoče maščevati. Toda prav tedaj, ko se je Jogan zleknul od grč in pri-slonil puško na rogovilo grama, so se bivoli vznemirili. Spet ni bilo časa za točno odmerjen strel. Jogan je stopil

na vrh griča in dvakrat zaporedoma ustrelil v že pre-makajočo se čredo. Bivoli, ki ga je imel na muhi, se je opo-tekel in se po nekaj korakih zgrudil na tla. Pri tem je za-rukal, pa se spet dvignil in stekel proti čredi, ki se je medtem že strnila in začela teči v obratno smer, od koder je počil strel. Toda že po ka-kih desetih metrih je ranjeni bik spet klecnil. Tedaj pa je čreda opazila bivola, ki je s-vozel in opozarjal nase z rjovenjem, ki se je razlegalo daleč naokrog. Vsa čreda se je v trenutku ustavila, se obrnila najprej proti ranje-nemu biku, nato pa se je za-čela strnjeno pomikati proti nam. Toda ko je Jogan še enkrat ustrelil, se je dokon-čno obrnila v nasprotno smer in se spustila v nezadržni dir.

Medtem pa si je ranjeni bi- vol očitno opomogel od udar- ca krogle in od prvega šoka ter se sam začel pomikati proti nam.

Bivol je maščevalna žival in čeprav smrtno ranjen skoraj vedno poskuša napasti človeka ali žival, ki ga je ranil. V takem primeru lahko lo- vec stori dveje: Ali poskuša še z dodatnimi strelji žival do- končno ubiti, če ima čas pa se poskuša rešiti na bližnje drevo. Če je drevo dovolj ši- roko se lahko tudi skrije za njegovo deblu in se nato oko- li njega »lovijo« z ranjeno ži- valjo. Vendar pa za take ša- le običajno ni časa, saj je bi- vol zelo hitra in premetena žival. Zato afriški lovci tako situacijo najraje opredelijo z izrekom: »Primer buffalo is dead, or man is dead.« (Če ni mrtev bivol, je mrtev človek.)

lesonit
ILIRSKA BISTRICA
LESNO KEMIČNA INDUSTRIJA
10% stenomal
zidna obloga
PRODAJNO MESTO:
SLOVENIJALES — Ljubljana,
Maribor, Celje
LESNINA — Ljubljana,
Maribor, Celje
CHEMO — Ljubljana
ASTRA — Ljubljana
JAVOR — Ljubljana
MERROR — Kranj
PETROSNIK — Murska
Sobota

IZKORISTITE TUDI VI UGODNOSTI, NA KATERE VAS SPROTI OPOZARJAMO NA TEJ STRANI.

NAROCITE SE NA »DELO«. IZPOLNITE IN OD-
POSILITE TO NAROČILNICO, TAKOJ VAM BOMO
POSILILI KNJIŽICO Z BONI, KI VELJAJO ZA PO-
PUST.

POPUSTI SE BODO VRSTILI — BONI BODO VE-
LJAVNI ZA VSE!

DELO Naročninski oddelek, Tomšičeva 1,
61000 Ljubljana

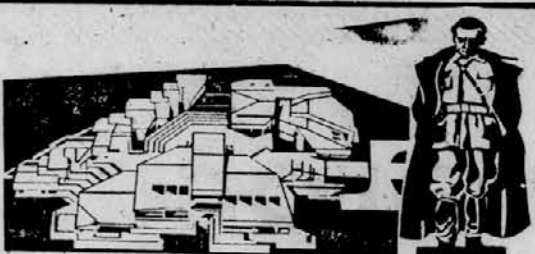
Naročam DELO za najmanj šest mesecev
na naslov:

Ime in priimek:

ulica in hišna številka

kraj in poštna številka

podpis

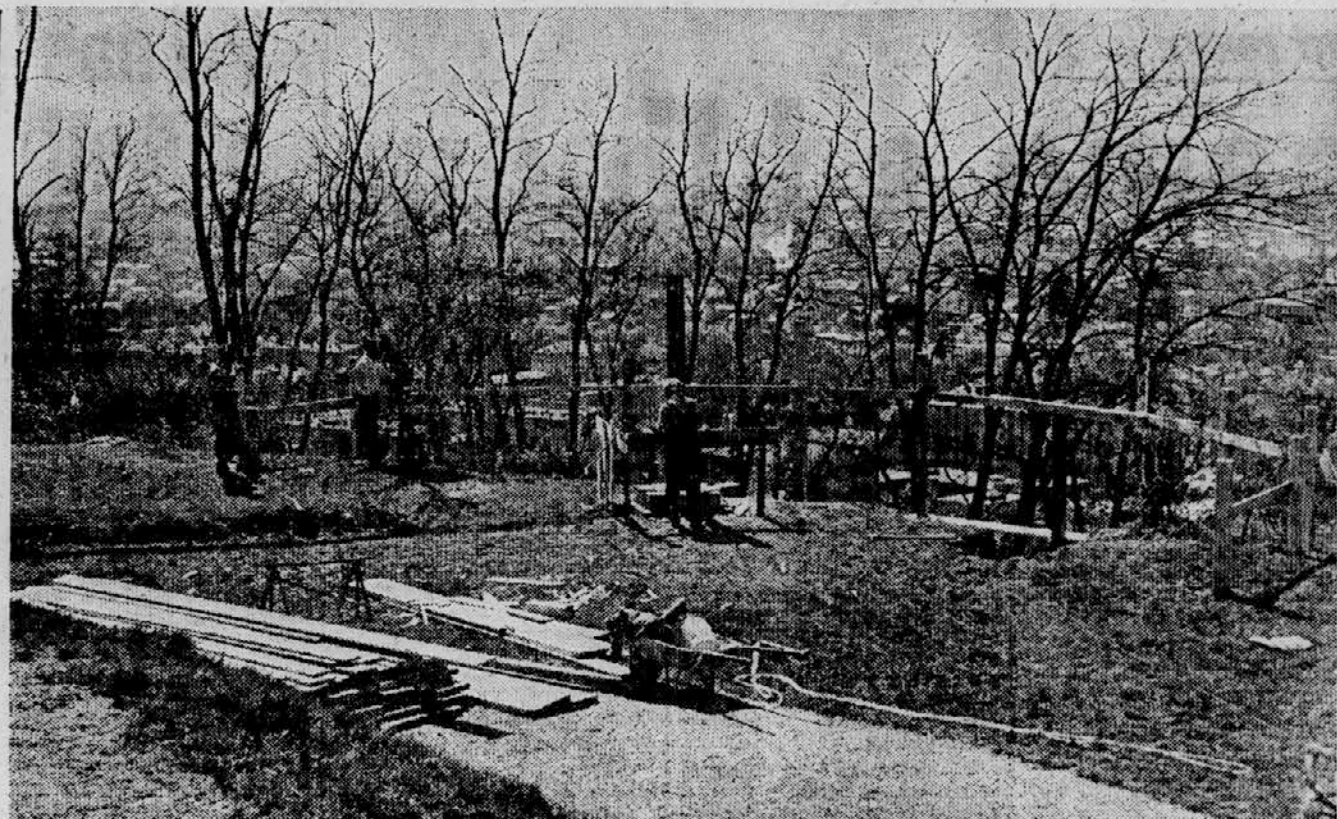
Za spomeniški dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter za ureditev širšega območja Kozjanskega so prispevali:

Skupščina občine Ljubljana — Bežigrad, 50.000 din; TOGA-Ma, Domžale, 21.253 din; obč. sodnik za prekrške Maribor, 1.000 din; bolnišnica Postojna — sindikat, 1.000,95 din; kolektiv osnovne šole Črnomelj, 500,50 din; sind. pod. splošne bolnice Jesenice, 1.700 din; osn. org. sind. »Pekarna II. Bistrica, 250,00 din; cementarstvo I. Kozljanci, 200 din; sind. pod. rep. zavoda za zaposlovanje Ljubljana, 310,00 din; osn. org. sind. »Pekarna II. Bistrica, 250,00 din; Simon Gregorič, Kranjska ul. Kamnik, 500 din; kovinsko podjetje UNITAS 235,00 din; osnovna šola Ketteja in Murna, Ljubljana, 100,00 din; delavci Avtoelektra Tolmin, 1.471,00 din; delavci stanov. podj. Trčič, 80,00 din; osnovna šola Ketteja in Murna, Ljubljana, 500 din; ZZZ NOV Trčič, 200 din; Mirborska knjižnica, 1.000 din; projektirni biro — Maribor, 1.800 din; zavod Stadion Maribor PO, 500 din; ZRVS »Koroška vrata, Maribor, 200,00 din; gradb. podj. Slovenj Gradec, 4.000 din; papirkonfekcija, Krško, 2.300,00 din; »GARANJA, Poljska, 6.977,45 din; pekarija Kuk Kobard, 1.000 din; predloške usavne, Lendava, 880,00 din; mestni odbor ZZZ NOV Domžale, 1.000 din; »VEKTORE, Ljubljana, 4.063,50 din; ZB NOV Gosdole, 260 din; sind. pod. gozdni obrat Bovec, 1.200 din; org. sind. »Pekarna II. Bistrica, 250,00 din; usluž. o. skupščine občine Ajdovščina, 1.740,00 din; cestno podj. Novo mesto, TOZD Krško, 880,00 din; Franc Boc, Cergova, 4 — Ljubljana, 500 din; sind. pod. TOZD Rožnik, Ljubljana, 1.000 din; prirodni muzej Slovenije Ljubljana, 37,50 din; ZB NOV »Tose Gradec Celje, 500 din; osn. org. sind. »Pekarna II. Bistrica, 70,00 din; sind. konf. Vistar — Ljubljana, 4.788 din (od tega: TOZD storitvenih dejavnosti 185,00 din; TOZD tur. biro, 80,00; TOZD tovarni prom. 1.320,00; skupne službe, 965,00; TOZD storit. delavci, 2.218,00 din); Polde Simončič, cesta v Podboršt — Crnuče, 200 din; sind. pod. SGP »SAVA, Jesenice, 2.100,00 din; ZB NOV Polje — Slape, Ljubljana, 1.367,00 din; Sasa Kosce, Ljubljana, Kamnikova ul., 200 din; SAVA FILM, Ljubljana, 500 din; ZRVS občine Zalec, 1.560,00 din; ZRVS obč. Škofja Loka, 500 din; tovarna Zlatoreč, 4.000 din; Jose Gaberšek, D. Lakoš 23 — Lendava, 50 din; obč. sind. svet, Brežice, 320 din; obč. konf. ZMS Cerklje, 333,00 din; Antonija Mihailovič, 500 din; INDOS, Ljubljana, 3.000 din; spl. trg. podj. Rače, 1.000 din; AERO, tovarna celuloze Medvedov, 3.000 din; stan. kom. podj. Sentjur, 1.000 din; IOMF MONTE, Dravograd, sind. podj. 2.010 din; KSP Radlje, 500 din; glasbena šola — Škofja Loka, 100 din; osnovna šola Zelenki, 622,50 din; kom. zavod za zaposl. Maribor, 1.000 din; Ljubljanska banka, ekspozitura Lendava, 300 din; služba družb. knjigov. — podružnica, 860,00 din; KIK »Pomurka — M. Sobota, TOZD KG Rakitani, 8.695,00 din; centr. osnovna šola »Proboševci, Ziri, 920,00 din; poselna osn. šola 209,00 din; skupščina obč. Ormož, 2.000 din; COLOR, tovarna barv in lakov, Medvedov, 10.000 din; INTES — Maribor, 6.780,00 din; krajevna skupnost Kidričev, 425,50 din; POP »ZAPETI, Maribor, 1.000 din; občinska kom. ZMS Cerklje, 1.159,00 din; Preskober — Krško, 3.837 din; Franc Štanič, Lendava, 100 din; Janez Horvat, gostil. Gor. Lakoš 100 din; sind. »Pruclat — Akos TOZD ALKO, Ljubljana, 1.550 din; Matija Donko, Gor. Bistrica, 200 din; sind. podj. VII. gimnazija Ljubljana — Vič, 320 din; šolski center za kov. in avto stroko škofja Loka, 380,00 din; »Hidroinženiring Ljubljana, Ljubljana, 1.000 din; obrtniki občine Slovenj Gradec Vera Štrmpc 100 din; Bertil Štumpf, 100 din; Anton Turk 100 din; Jose Perše, 100 din; Tose Hriber, 100 din; Jose Skaza, 130,00 din; Marjan Kuhar, 110 din; Stanko Hriber, 100 din; Maks Potočnik, 100 din; Viktor Zorman, 100 din; Hinko Murko, 500 din; Frano Maue, 200 din.

Skupno zbranih prispevkov do 1. 4. 1974 je 10.362.657,70 dinarjev ali 69,08 odstotka dogovorjene vsote za Slovenijo.

Odbor za gradnjo spomeniškega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter ureditev območja Kozjanskega se zahvaljuje za prispevke in prosil darovalce, da prispevke pošljejo na tek. račun 50100-678-6602 odbor za gradnjo doma v Kumrovcu pri RO ZZZ NOV Slovenije.

PRISPEVATELJI H GRADITVI SPOMENIŠKEGA DOMA BORCEV NOV IN MLADINE JUGOSLAVIJE V KUMROVCU TER UREDITVE KOZJANSKEGA

NAJPREJ TRDNA PODLAGA — Na gričku Lipnik, levo od vhoda v Ljubljanski grad, merijo in pripravljajo skarpo, na kateri bo stal spomenik, posvečen 500-letnici kmečkih vstaj in 400-letnici slovensko-hrvskega punita. Skulptura akademskega kiparja Stojana Batiča bopredstavljala skupino upornih kmetov z dvignjenimi pestmi in orožjem; visoka bo blizu 4 metre. Proslava, na kateri bodo odkrili ta spomenik, bo letos junija. Foto: S. Zitko

Kdaj solidarno?

Kamničani se zavzemajo za ustrežnejša merila, kdaj naj bogatejša občina prispeva del svojih sredstev revnejšim

KAMNIK, 8. aprila — V bodoče bo treba izdelati ustreznejša merila za solidarnostno prillivanje sredstev za družbene dejavnosti med slovenskimi občinami, so menili kamniški odborniki na današnji seji občinske skupščine, ko so razpravljali o splošni in skupni porabi v letošnjem letu.

Od 25. marca do 6. aprila so delavci v delovnih organizacijah kamniške občine obpravljali programe samoupravnih interesnih skupnosti, ki jim bodo na osnovi družbenih dogovorov zagotavljali sredstva za delo. Delovni ljudje so nov način financiranja družbenih dejavnosti podprli.

Opozorili pa so, da je vprašanje solidarnosti na področju izobraževanja slabo re-

gram temeljne izobraževalne skupnosti in delavske univer-

za je 18,42 milijona. Zakaj mo-

ramo prispevati v solidarnostni

sklad 4,33 milijona dinarjev,

če pa sami ne dosežemo povprečja,

so se spraševali kamniški delavci v javni razpravi.

LOJZE JAVORNIK

Slikarska razstava

TRBOVLJE, 8. aprila — V petek zvečer so v trboveljskem delavskem domu odprli likovno razstavo del slikarske kolonije Izlake-Zagorje.

P. B.

Junija srečanje na Reki

Na tradicionalnem srečanju pobratenih mest nad 1000 Ljubljančanov

LJUBLJANA, 8. aprila — V soboto so se z Reke vrnil delegati izvršnega odbora mestne konference SZDL Ljubljane, ki so se s člani IO MK SZDL pobratene Reke pogovarjali o svojem delu s posebnim poudarkom na problematiki družbenega dogovora in samoupravnega sporazumevanja pri programih za splošno in skupno dobro.

Delegati obeh izvršnih odborov so na dvodnevem srečanju izmenjali tudi izkušnje pri ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti, volitvah, volilnem postopku in drugem. Ljubljanski so gostitelje povabili tudi na svojo mestno konferenco SZDL Ljubljane, kjer bo do 16. aprila razpravljali o teh vprašanjih.

Dogovorili so se tudi, da bo tradicionalno srečanje obeh mest letos 23. junija na Reki. Tja naj bi odpotovalo v vlakom več kot tisoč Ljubljančanov, delegatov TOZD, KS in družbenopolitičnih organizacij.

VLADO SMOLE

Popravljajo Ljubljanski grad

LJUBLJANA, 8. aprila — Delavci SGP Grosuplje so danes na Ljubljanskem gradu začeli prva dela pred sanacijo traktata E. Po pogodbi z regionalnim zavodom za spomeniško varstvo bodo popravili del gradu — med grajskim stolpom in bivšim restavracijskim prostorom. Delo bo trajalo dva do tri mesece, potem pa se bomo morali v Ljubljani odločiti, kaj in kako storiti, da bo grad nehal propadati.

S. 2.

Esperanto na poti v šole

Usklajevalna mednarodna konferenca bo 13. in 14. aprila v Mariboru

MARIBOR, 8. aprila — V Mariboru bo 13. in 14. aprila zasedala 8. usklajevalna konferenca za uvedbo esperanta v šole. Konferenca se bodo udeležili vodje šolskih komisij iz Avstrije, Bolgarije, Italije, Madžarske in Jugoslavije, ki bodo med drugim obravnavali tudi začetek eksperimentalnega »poučevanja esperanta v Nemčiji, Franciji, Nizozemski, Belgiji in Luksemburgu. Priprave za poskusno uvedbo esperanta v šole pa potekajo tudi v skandinavskih državah.

MARJAN KOS

vanja in povezovanja na ravni občine.

Poudarili so še, da se morajo Ljubljanski študentje kot občani poslej aktivneje vključevati v delo in življenje krajevnih skupnosti in v delo osnovnih organizacij ZSM v krajevni skupnosti.

Predlog, ki so ga oblikovali, naj bi v času priprav na kongres ZSM obravnavali prav vsi sedanjí aktivni ZM in vse skupnosti študentov na fakultetah oziroma visokošolskih zavodih. Sočasno z javno razpravo o novi organiziranosti naj bi potekala tudi priprava na ustanovitve konferenc mladine v zvezi z javno razpravo pri občinski konferenci ZSM. Občinske organizacije ZSM bodo v času razprav skupno s fakultetami na svojem območju proučile tudi druge možnosti sodelo-

VILI PŠENICNY

Obiskane razprodaje

Na uradu za najdene predmete v Ljubljani lahko vidiš vse, od ure do avtomobila — Tretjina predmetov vrnjenih — Med obiskovalci stalni odjemalci

LJUBLJANA, 8. apr. — Prav pester je pogled na vrsto predmetov, razvrščenih na policah v skladišču ekonomata in urada za najdene predmete pri skupščini občine Ljubljana Šiška, kjer hranijo vse, kar so ljudje izgubili ali pozabili v Ljubljani.

Ze ob vhodu v prostore skupščine je na steni obenašena vitrina, v kateri je več kot 50 ženskih in moških ročnih ur. Mesto med njimi je našla tudi še dobro ohranjena budika, ki je morda v jutranjih urah preveč glasno budila svojega lastnika in jo je raje zavrgel.

»Ljudje kar precej sprašujejo po svojih izgubljenih predmetih. Vendar pa včasih preveče dosti časa, da dobimo predmete od postaje milice, trgovskih in gostinskih podjetij, tako da mnogi izgubijo upanje, da bodo še kdaj dobili svoje stvari nazaj. Za to lastnikom vrnemo le okoli tretjino predmetov, ostalo pa prodamo na dobro obiskanih razprodajah,« je povedal vodja ekonomata in urada za najdene predmete Anton Golob.

Ob pogledu na police, ki se skorajda šibijo pod težo najdenih predmetov, se opazovalcu včasih nehote prikada na obraz nasmeh, kaj vse ljudje pozabljajo.

»Nasle razprodaje so vedno dobro obiskane, med obiskovalci imamo tudi petnajst do 20 stalnih odjemalcev. Na nedavni razprodaji smo prodali vsa kolesa in mopede, sodeloval pa je tudi rekord letnik 65. Več

Umetniške slike čakajo lastnika

Pred kratkim so dobili tudi štiri umetniške slike, vendar pa lastnika, ki jih pozovevajo, še vedno niso našli. Ze več kot leto dni čakajo na

mednarodno konferenco za uvedbo esperanta v šole. Konferenca se bodo udeležili vodje šolskih komisij iz Avstrije, Bolgarije, Italije, Madžarske in Jugoslavije, ki bodo med drugim obravnavali tudi začetek eksperimentalnega »poučevanja esperanta v Nemčiji, Franciji, Nizozemski, Belgiji in Luksemburgu. Priprave za poskusno uvedbo esperanta v šole pa potekajo tudi v skandinavskih državah.

Vsak po svoje

Neenotnost ljubljanskih komunalnih podjetij pri urejanju sorodne problematike — Center soglašja z rebalansi

LJUBLJANA, 8. aprila — Svet za komunalne in stanovanjske zadeve občinske skupščine Ljubljana-Center je na današnji seji soglašal s predlogi rebalansov srednjo-ročnih programov Plinarne, Mestnega vodovoda, Kanalizacije in Komunalne energitike Ljubljana ter priporočil mestni skupščini, naj čimprej sprejme odloke o potrditvi predlaganih rebalansov.

Svede je bilo v razpravi izrečenih več pripomb na neenotnost komunalnih podjetij pri urejanju sorodne problematike. Zato so člani sveta podprli predlog, naj se čimprej izoblikuje enotno vodstvo za usrešnjevanje in zadovoljevanje mestnih komunalnih potreb, akcij in nadržov, saj so ta vprašanja tesno povezana in se morajo zato urejati in usklajevati z enega mesta. Ta ideja se bo lahko najbolje uresničila z združitvijo mestnih komunalnih delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela, ki naj bi praktično zažvela že v začetku prihodnjega leta. Pri usklajevanju enotne mestne komunalne dejavnosti bo imela velik pomen tudi bodoča komunalna interesna

skupnost, za katero morajo pred ustanovitvijo rešiti še vrsto teoretičnih in organizacijskih vprašanj.

Razpravljali so bili ogorčeni tudi na tem, da morajo komunalne organizacije preprečevati družbo, za katere dejavnosti naj prispeva in zbira denar, namesto da bi družba sama vzpodbujala in usmerjala komunalce, v kaj naj vlagajo njen denar.

Ker so ljubljanske komunalne naprave še dotrajane in razvoj prehiteva potrebe, so člani sveta in predstavniki komunalnih organizacij posvetili veliko pozornost tudi bodoči ljubljanski energetski skupnosti, ki bo z usmerjeno in koordinirano gradnjo toplotnih, elektroenergetskih in plinovodnih

objektov pocenila naložbe, vanjo pa bi potrebovali tudi enotno strokovno službo, ki bi skrbela za cenovno in hitro odpravo zemljišč, ki jih komunalna podjetja potrebujejo za širjenje svojih dejavnosti.

Z dopolnitvenimi razvojnimi programi, ki jih ljubljanski komunalci te dni predstavljajo občinski skupščinam, bodo te delovne organizacije lahko pokrile najbolj pereče komunalne probleme Ljubljane v naslednjih dveh ali treh letih, pri tem pa je jasno, da je treba še danes pogledati naprej, saj bodo potrebe kljub predvidenim investicijam in modernizaciji komunalnih naprav kar čez noč prerasle povečane možnosti.

JANEZ ODAR

Njive so žejne

V Pomurju suša resno grozi posevkom pšenice - Ovira na spomladanska setev - V višjih legah pa smodi slana

GORNJA RADGONA, 8. aprila — Zima brez snega in minimalne padavine v preteklih dveh mesecih sta ne ljuba pojava, ki že resno grozita pomurskemu kmetijstvu, smo zvedeli danes v pogovoru s strokovnjaki v Radgoni, Murski Soboti in drugod.

Suša je najbolj prizadela posevke na ravninskih predelih Pomurja, zlasti še v Apaški kotlini, kjer pšenica celo že rumene. Tudi travnike je zalotila suša v najbolj obilnem obdobju, kar utegne usodno vplivati na pridelek sena.

Ni manj skrb pa ne povzroča kmetijski gospodarstvom in kmetom pomanjkanje vlage pred spomladansko

setvijo. Krompir so sicer povsem že posadili, še ta teden pa naj bi začeli s setvijo koruze na že pripravljene zemlji. Vendar je vprašanje, če bo semenja kolikor v prihodnjih dneh ne bo izdatih na davin, sploh kalilo.

Medtem ko sedanja suša še ni prizadela vinogradov, pa se ob vse večjih razlikah med dnevnimi in nočnimi temperaturami resno napove

duže slana. Na višjih legah v Slovenskih gorah in na Goriškem, kjer je sadno dreve v bujni vegetaciji, je slana ponekod že posušila dreve neposredno pred evetjem.

Strokovnjaki pravijo, da je dognanjevanje pšenice brez haska, ker zaradi pomanjkanja vlage gojila ne delujejo. To pa pomeni dvojno škodo, saj bo zaradi tega manjša pridelave, v nič pa je šio veliko dragih umetnih gnojil, ki jih se s težavo dobio in ki jih se kako potrebovali za spomladansko setev koruze.

BORO BOROVIC

Šola novih odnosov

Štirideset mladih delavcev iz Centra v enotedenski politični šoli

LJUBLJANA, 8. aprila — Danes je Igor Makovec, predsednik OK ZM Ljubljana-Center, odprl enotedensko politično šolo za mlade družbenopolitične delavce v tej občini. Organizator šole je konferenca mladih delavcev pri OK ZM Center.

Solo obiskuje nekaj nad štirideset mladih delavcev iz TOZD v občini. Njen namen je usposobiti mlade za družbenopolitično delo v aktivnih zvezi mladine, iz katerih hajajo, ter za delo v občinski organizaciji ZMS.

Program šole je razdeljen na dva dela. V prvem se bodo slušatelji seznanjali z marksistično teorijo, vseboval pa bo tudi nekatere druge splošne in aktualne teme z gospodarskega, samoupravnega in političnega področja. Drugi, delovni del, pa bo obsegal predvsem praktično usposabljanje slušateljev.

Sole je poleg tega tudi pri spevek k devetemu kongresu ZMS, kjer se bo na novo ovrednotila vloga zvezi mladine kot ene naprednih subjektivnih sil v naši družbi.

Ob začetku in pred zaključkom šole bodo slušatelji opravili teste, katerih namen je ugotoviti uspešnost šole, obenem pa bo na ta način potekalo tudi evidentiranje najuspešnejših slušateljev kot del kadrovanja v bodočo zvezo socialistične mladine.

MARJANA TRILER

Jubilej Ljudske pravice

V. Polana: septembra slovesnosti ob 40-letnici 1. številke

LENDAVA, 8. aprila — V Veliki Polani pri Lendavi, kjer je izšla prvi štiridesetletni leti prave številke Ljudske pravice, bodo nadšne slovesno praznovali ta jubilej v dnevi od 15. do 22. septembra letos.

Tako je sklenil izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Lendavi na razširjeni seji, kjer so sprejeli tudi okvirni program te prireditve, ki ji gre nedvomno širše družbeno pomen.

Izvolili so tudi 14-članski pripravljalni odbor delegacij organizatorjev jubilejne prireditve pa bo obiskala republiko konferenco socialistične zveze in nekatere druge institucije da bi se pogovorili o sodelovanju.

Iz okvirnega programa, ki pa še zdaleč ni popoln, je razvidno, da se bodo v prazničnih dneh srečali v Veliki Polani, kjer v tem času praznovali tudi svoj krajevni praznik vsi aktivisti Prekmurja. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi brošuro z dokumentacijo o natančnu in revolucionarni poti Ljudske pravice.

BORO BOROVIC

Zvedeli smo

Okrasni brini in ciprese

● LJUBLJANA — Sedaj je ugoden čas za sajenje okrasnih brinov in cipres; ieti so naprodaj v drevnicah Rasti na Litljski cesti 76. Okrasne brine prodajajo od 35 din dalje, ciprese od 20 din; prav tako pa je naprodaj dovolj raznovrstnega okrasnega grmčevja in trajnic.

S. V.

Uspela gasilska vaja

● SP. PRINICE — V soboto je bila v Spodnjih Pirnčah mednarodna gasilska vaja, ki se je udeležilo 130 gasilcev iz 15 društev. Vaja je uspela, saj so domači gasilci že v treh minutah po alarmu gasili na »pogoršču«, iz 600 m oddaljene Save pa je po ceveh voda prišla že v 14 minutah. Na vaji so prvi preizkusili delovanje nove gasilske avtocestne, ki so jo gasilci iz Zg. Pirnič kupili lani. Vaja je tudi pokazala, da vsem društvom manjka oprema, predvsem cevi, ki so v večji meri že iztrošene.

F. R.

Pogrebi

● LJUBLJANA: Na Zalah bodo danes popoldne svojci pospremili na zadnjo pot 18 mesecev staro Bernarda Balazič (ob 13.15); 41-letno knjižničarko Danico Premru (ob 14. uri); 52-letno Boženo Vakselj (ob 14.30); 69-letnega upokojenca Jožeta Dobnikarja (ob 15.15); 59-letno upokojenko Anželco Zupanc (ob 16. uri); 73-letnega upokojenca Karla Kovača (ob 16.15) in 56-letno upokojenko Antonijo Tomšič (ob 17.30).

● VRHNIKA: Na vrhniškem pokopališču so se večeraj ob 17. uri svojci poslovili od upokojenca Franca Skvarca.

R. D.

Prvi žarki v temi

S skupnimi napori hitreje popravilo agregatov v Toplarni

LJUBLJANA, 8. aprila — V sodelovanju s strokovnjaki Jugoturbine Karlovac in tovarne avtomobilov Maribor je uspelo kolektivu Toplarnar v Ljubljani za nekaj dni skrajšati čas popravila na turbogregatu 2.

Nocoj ob 19.23 je Toplarna že dajala dragocene preprotebrne kilovatne ure v električno omrežje.

Z enakim naporom in prizadevanjem pa potekajo dela tudi na drugem turbogregatu in upajo, da bo tudi ta agregat usposoben za redno obratovanje znatno prej, kot je bilo predvideno.

S. L.

Kmetom premalo za mleko

Novo odkupne cene še vedno ne pokrivajo stroškov kamniških kmetov

KAMNIK, 8. aprila — Ko je občinska skupščina danes naknadno dajala soglasje k višjim maloprodajnim cenam mleka, je več odbornikov opozorilo, da so odkupne cene mleka, ki jih plačujejo Ljubljanske mlekarne kmetom, ostale prenizke.

Kmet bo po novem dobival okrog 0,35 dinarja več za liter mleka kot doslej, to pa še vedno ne pokriva njegovih stroškov. Kmetijski strokovnjaki ugotavljajo, da je proizvodnja mleka v kamniški občini več let naraščala povprečno po 8 odstotkov letno, leta 1972 pa je začela nazadovati za približno 10 odstotkov. Kmetje menijo, da se mleka ne plača prodajati.

Občinska skupščina je zato sklenila opozoriti republikanski izvršni svet, da vprašanje ustreznega plačila kmetu za mleko po njihovem mnenju še vedno ni rešeno.

LOJZE JAVORNIK

oglašujte v dnevniku DELO

za svečane trenutke radgonska šampanjska vna skrbno negovana po izvirnih receptih

Danes na RTV

TV ob 17.00:

Ekonomska
pogojenost
neuvrščenosti

V oddaji šolske televizije si bomo ogledali poročila o opraviščenosti študentov. Oddaja bo sestavljena iz posnetkov, ki so jih pripravili študenti, ki so bili neuvrščeni. Oddaja bo sestavljena iz posnetkov, ki so jih pripravili študenti, ki so bili neuvrščeni.

TV ob 18.25:

Novi baletni liki

Sovjetski filmski delavci so posneli baletni film, v katerem zasluži umetnik Estonke SSR Julo Vilimaa predstavlja, kako nastajajo novi baletni liki. Rojstvo se iz navdih — »Navdih« — je tudi naslov oddaje — zlasti kadar govorimo o klasičnem baletu. Zato bo tudi baletni mojster pokazal, kako je ustvarjal vloge za klasične baletne predstave.

TV ob 19.00:

Prednosti dojenja

Pravilna prehrana je za dojenčkov rast neprecenljiva. Kajpak je najboljše prehrana za dojenčka materino mleko, saj poskrbi za prav vse potrebe najmlajših. Taka pravilna prehrana tudi preprečuje bolezni in podaljšuje življenjsko dobo. O prednostih dojenja bo torej spregovorila oddaja, ki jo je

napisala dr. Marija Kalan. Film je posnel Ubald Trincozy.

TV ob 21.25:

Portret Hansa
Fallade

Kar precej časa smo gledali televizijo nadaljevalko »Sam med volkov«, ki so jo posneli po prireditelj najzgodnejših romanov nemškega pisatelja Hansa Fallade. Zato ne bo odveč, da na televiziji z dokumentarnim filmom ujamemo tudi portret pisatelja, ki je tako pronicljivo za del razmere v Nemčiji pred in med obema vojnama in zlasti med drugo svetovno vojno do zloma Hitlerjevega režima. Slišali bomo nekaj avtorjevih izjav, marsikaj iz njegovega življenja bo osvetlila Falladova žena. To bo vse, kar bo potrdilo za vse tiste, kar je moral pisatelj doživeti in o čemer je spregovoril v svojih delih. Scenarij za dokumentarni o Hansu Falladu je napisal Werner Ziersch, režiral pa ga je Rainer Pavel. TV ob 21.15

TV ob 21.15:

Sedemnajst
trenutkov
pomladi

Kdor gleda zagrebški televizijski spored, je že nekaj časa obduoval policijskega poročnika Colomba. Bolj ali manj znane metode, ki so se končevale z naglim odkritjem storilca zločina, za katerega je gledalec zvedel že kar takoj splošnega, inšpektor Colomba pa še kasneje, se umikajo novi seriji, ki ga bo posredoval prvi spored beo-

grajske televizije. Sovjetska akcijska serija iz 12 epizod je sgrajena na temelju voditeljskih podatkov o dejavnosti sovjetske obveščevalne službe v fašistični Nemčiji med drugo svetovno vojno. Vsi usodni dogodki se bodo nanašali na sedemnajstih dneh pred popolnim zlomom Hitlerjeve Nemčije. V glavnih vlogah bodo nastopili Vjeoslav Tihonov, Jekaterina Gerasimova, Oleg Tabakov, Rostislav Pijet in Svetlana Svetlich. Nadaljevalko je režiral Tatjana Lioznova. V prvi epizodi »Pomlad leta 1945« vojna še ni končana, vendar je že občutiti padec fašizma. Hitler se vedno verjame v nemško zmago, čeprav tega miselnosti niso navišili voditelji Nemčije. Vsakdo od njih hoče najti kakšen izhod iz novega položaja. Se bodo bojevali naprej, ali bodo poskušali kako drugače rešiti svoje glave?

R III ob 20.00:

Slovenska
instrumentalna
glasba

V radijski oddaji bomo na tretjem sporedu slišali dela iz bogate umetniške baze vidnega slovenskega skladatelja Danila Švare. T. J.

Program

TELEVIZIJA DANES

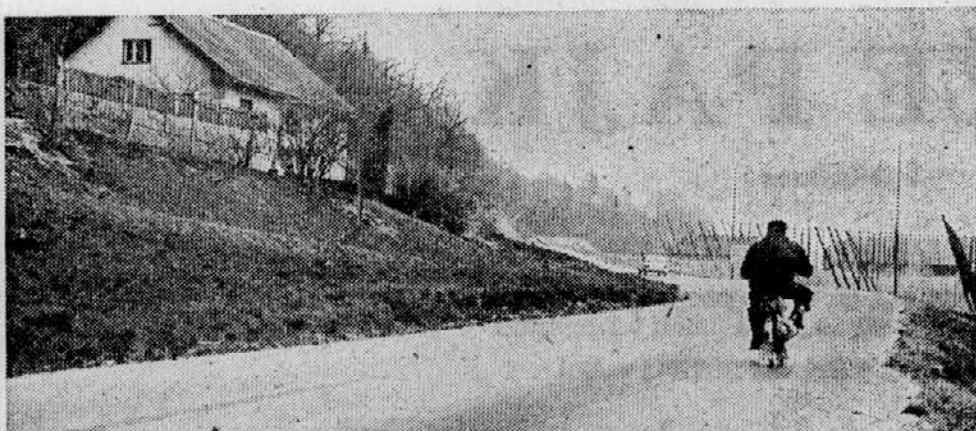
8.10 TV v šoli: Zgodovina potopisa, Zapolje z nami, B. (8.10) TV Vrtec (Zg) 9.35 TV v šoli: Zgodovina Bosne in Hercegovine (Sr) 10.05 TV v šoli: Gruzi, glasbeni pouk, do 11.10 (Bgd) 11.10 TV v šoli — ponovitev (Zg) 11.35 TV v šoli — ponovitev (Sr) 11.45 TV v šoli — ponovitev do 16.40 (Bgd) 12.00 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu (barvni prenos le v primeru, če igra Jugoslavia) (Novi Sad — LSI) 17.00 Šolska TV: Ekonomska pogojenost neuvrščenosti (do 17.20) (LJ TK) 17.45 T. Pavček: Kaj je neveljše (LJ) 18.00 Barvna risanka (LJ) 18.10 Obzornik (LJ) 18.25 Navdih, barvna baletna oddaja Ljubljana (Ljubljana) 19.00 Prehrana dojenčkov: Prednosti dojenja (Ljubljana) 19.20 Tisina, na vrsti je nemil film (LJ) 19.45 Barvna risanka (LJ) 20.00 TV dnevnik (LJ) 20.35 Signal: oddaja TV Novi Sad 21.25 Portret Hansa Fallade (LJ) 22.05 Poročilo s kongresa ZK Hrvatske (LJ) 22.20 TV dnevnik (LJ) 22.30 Argumenti 74 (Zg) 22.35 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu — Finalna tekmovalna moških ekip — barvni posnetek (LJ)

UHF — oddajnik Kravace 17.27 Poročila (Zg) 17.30 Beli kamen, ser. film (Zg) 18.00 Kronika (Zg) 18.15 Kongresna kronika (Zg) 18.30 Namizni glasba (Bg) 19.20 Znanstveni studio Bg) 20.00 TV dnevnik (LJ) 20.30 Argumenti 74 (Zg) 21.15 Sedemnajst trenutkov pomladi, ser. film (Bg) 22.25 TV dnevnik (Zg) 22.45 Kongresna kronika do 23.05 (Zg)

RADIO DANES

4.30—9.00 DOBRO JUTRO! 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Razmerje med besednimi vrstami in stavčnimi členi; 9.35 Na sporedu so abstrakcije skladbe: Ivana Markovića, Marka Tajčevića, Milana Bajićskaga; 10.00 Danes do polnoči; 10.15 Na baletnem odru; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.00 Vremenska napoved, poročila — Na današnji dan; 12.10 Zvočni in barvni orkester RTV Ljubljana; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Tine Vidrih: Zadelek paze pri pašnoskosti rabi travinje; 12.40 Z domačimi ansambli; 14.10 Ali jih poznate? (zbor skladb za mladost); 14.40 Na poti s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Juri Gregor: Suta za godalni orkester; 16.00 »Vrtljake; 16.40 Na podstoku Lin Vrtanjak: Zakonska gostinja; 17.10 Koncertni oder za domačino in goste; 17.45 Pota sodobne medicine dr. Miklavž Kušal; Zaposlitev v rehabilitaciji duševnega bolnika; 18.15 Z orkestrom Mantovani; 18.30 V torku nasvedenje 19.00 Lahko noč, otroci! 10.15 Minute z ansambli Lakinos; 19.30 Radijski dnevnik 1. programa; 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi; 20.30 Radijska igra »Frane Puntar: Dobro jutro, dober večer (Prva izvedba); 21.31 Melodije v ritmu; 22.15 Od popevke do popevke; 23.05 Literarni nošturno E. Hirsch; Pesmi; 23.15 Dirigent Ernest Bour predstavlja dela sodobnih skladateljev; 24.00 Poročila in konc. oddaja.

Črne točke: Celjsko območje (2)

Past na ovinku

Na cesti II/344 Celje — Rogatec je pri 10 kilometru ovinek med dvema prelozima odsekom. V letu 1972 je bilo tu devet nesreč z dvema ranjenima ter 50.000 dinarji škode. Leta 1973 pa osem nesreč z osemimi ranjenimi ter 45.000 dinarjev škode na vozilih.

Komisija predlaga postavitev smernih desk na zunanji strani krivine tako, da bodo vidne iz obeh smeri vožnje. Nasle mnenje o tej črni točki je to pot na strani voznikov. Ovinek izgleda precej nedolžen, še sploh pa v primerjavi z bolj ostrimi, ki jih na tej cesti ne manjka. V resnici pa je kar zahteven, vendar

se to opazi šele, ko pripelješ vanj. Ne srečam je kotrovala tudi prometna signalizacija, približno petsto metrov prej je oster dvojni zavoj, tako tudi označen s prometnim znakom. Na znaku je še dopolnila tablica, ki pove, da so krivine na nekaj stometrski razdalji. Vendar pa voznik pripelje iz ovinka na pol kilometriški odsek ravne ceste. Na koncu ravnine pa ga čaka presenečenje — ovinek, ki ga imamo na naši sliki. Menimo, da je treba označiti vsakega od teh dveh ovinkov s svojim znakom ter na tabli za prevega odstraniti dopolnilni znak. V. VEST

Roparja uplenila milijon

Podivjan roparski napad na Iblerskem trgu v Zagrebu v poslovalnici INA, kjer se zbira dnevni izkupiček z bencinskih črpalk — Maskirana roparja sta ranila čuvaja in še tri uslužbenke

ZAGREB, 8. aprila. — Neznane, ki sta v nedeljo zvečer oborožena planila v poslovne prostore podjetja INA na Iblerskem trgu v Zagrebu in odnesla okrogel milijon dinarjev dnevnega izkupička zagrebških bencinskih črpalk, še niso dobili. Organi UJV razpolagajo sicer z nekaterimi podatki, ki jim bodo verjetno pomagali, da bodo kmalu spravili drzna roparja za paprahe.

To je bistvo uradnega obvestila zagrebške UJV, ki so ga izdali ob tem drznem ropu v središču Zagreba, ki nas spominja na drzne rope z divjega Zahoda.

Roparja sta po podatkih, ki jih imajo, ranila štiri osebe. To so delavec »Sigurnosti« Ivan Mihalinec in trije uslužbenici INA, ki so prinášali denar v poslovalnico, Ante Gabre, Josp Milčič in Mile Budisavljević. Vsi ti so do-

bili lažje telesne poškodbe in je po zdravniški pomoči v bolnišnici zadržan na zdravljenju le 34-letni čuvaj »Sigurnosti« Ivan Mihalinec. Ta je dobil več poškodb po glavi in telesu, ker so ga napadali pretepli z nekimi topimi predmeti.

Roparja sta planila v poslovne prostore INA ob 19.30 in takoj napadla Mihalince, ki ni bil oborožen. Navkljub odporu jima ga je uspelo ob-

vladati. Kmalu za tem so obvladali tudi tri uslužbenke INA, ki so prinesli denar. Točna vsota do sedaj še ni ugotovljena, toda po ocenah je bilo okoli milijon dinarjev.

Po ropu sta roparja vzela ključke osebnega avtomobila INA, ki je bil parkiran pred hišo številka 8 na Iblerskem trgu in se odpeljala neznano kam. Dežurna služba UJV je bila obveščena šele po 25

minutah. Navkljub hitri intervenciji vseh patrol v mestu je za roparja izgnila vsa sled.

Takoj po tem dogodku na Iblerskem trgu je prišla na kraj rop komisija zagrebške UJV, ki je skupaj s preiskovalnim sodnikom okrožnega sodišča v Zagrebu Vladimirom Cigaletom in namestnikom okrožnega javnega tožilca Ljerkom Malbasom opravila ogled. V prostorih, kjer so se goloroki uslužbenici INA in »Sigurnosti« poskušali upreti roparjem, so našli več sledov krvi. Z analizo bodo poskušali ugotoviti ali je morda tudi kateri

od napadalcev bil poškodovan.

V ponedeljek zjutraj so v eni od stranskih zagrebških ulic miličniki našli zapuščen osebni avto INE s katerim sta roparja pobegnila s kraja dejanja.

V jutranjih urah je bilo izvedeno že več akcij, ki naj bi pomagale pri hitrejšem odkritju drznih roparjev. Med drugim so več uslužbenec UJV zadolžili, da bodo delali izključno na tem primeru. O podrobnostih roparja so bili obveščeni tudi vsi organi UJV po Jugoslaviji.

V interesu preiskave uslužbenec UJV še ne morejo objaviti drugih podrobnosti, ki so vezane na ta roparski napad. UJV Zagreb pričakuje pomoč tudi od občanov, ki bi o roparjih karkoli vedeli. To je sedaj že drug takšen rop, ki se je v kratkem času zgodil v Jugoslaviji. 24. marca so v Ljubljani roparji odnesli 45.000 dinarjev. Roparja sta bila prav tako zakrknana. Ali gre za serijo organiziranih ropov?

D. J. LČINA

Branko
našel starše

LJUBLJANA, 8. aprila. — Okoli 15.30 ure večerja so starši pogrešili v Mostecu svojega 6-letnega sina Branka Skukana. Iskanje je takoj prevzela milica in malčica iskala tja do 17.30 ure, pa ga niso našli. Okoli 18.30 se je pojavila teta Kati Skukan in povedala, da je Branko sam prišel k njej, ker nikjer v Mostecu ne najde staršev. Branko sicer stanuje na Gajevici, in je bil presrečen, ko je svoje starše našel.

Požar v Vibi

LJUBLJANA, 8. aprila. — Okoli 15.35 je zagorelo v skladišču desek Viba člena na ograjenem dvorišču v Zarnikovi ulici. Plameni so se pojavili med dvema skladiščnicama smrekovih desk, gorelo pa je 4 ali 5 kubnih metrov, škodo cenijo na okoli 6.000 dinarjev. Kakih 20 ml. m. pri požaru so se na dvorišču igrali otroci. Verjetno so požar zanetili prav oni.

M. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

F. S.

Kvalitetno PIVO pivovarne LAŠKO

TUDI NAGRAJUJE

8 zamaškov s črkami

Z L A T O R O G

pošljite na naslov:
PIVOVARNA LAŠKO

Zbirke zamaškov pošiljajte posebej! Koliko zbirke, toliko vaših srečk.

Čim več osmic, tem več uspeha pri zbiranju, ki bo:

13. aprila v Mariboru

11. maja v Ptuj

29. junija v Celju

Nagrade:

9 6 18 9 30 60

Vsakokrat trije avtomobili, tri motorne žage, dve kosilnici itd.

Uživajte pri zbiranju, ob pričakovanju nagrad

in z laškim pivom ZLATOROG!

Na vsako vašo kuverto z osmimi zamaški - vaš naslov!

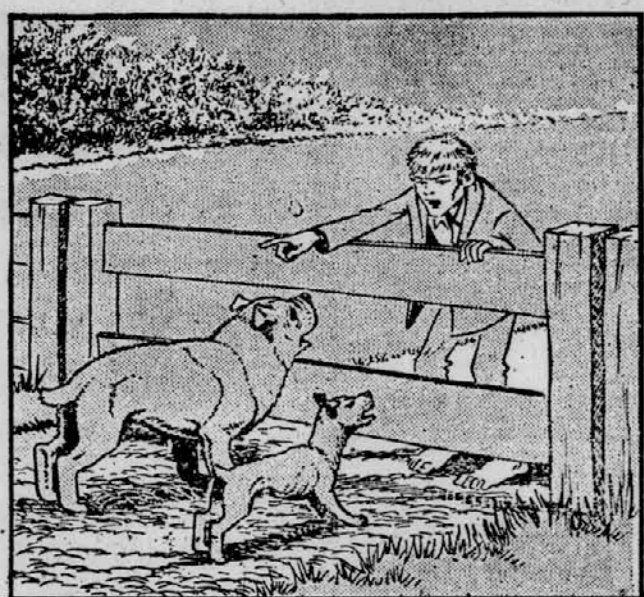
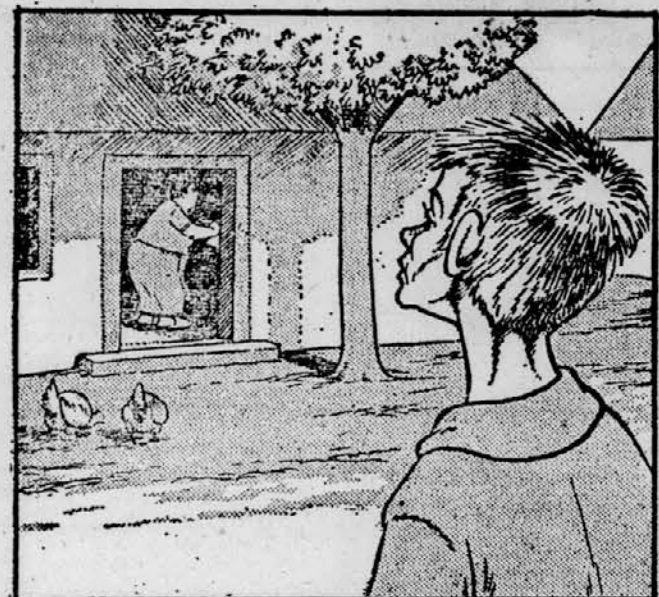
Smrtna kazen

TITOVU UZICE, 8. april. — Pred tukašnjim sodiščem se je končalo sojenje 53-letnemu Nedelju Gruičiču, ki je 5. avgusta lani iz maščevanja ubil 70-letnega strica Vlada, in bratrance Mila, iz zasede s sušilom ubil snaho Jelenko, razen tega pa je še ranil svojega soročnika Maju in Vlado Gruičič. Sodišče je po večdnevni razpravi ugotovilo, da je Gruičič do dejanja storil iz maščevanja in ga je zato obsodilo na smrt.

J. P.

MALI JODY

Po knjigi M. Kinnan Rawlingsove — Riše Miki Muster

1. Tenko in ravno kot sveča se je dvigal oblak dima iz dimnika na koči v sinje aprilsko nebo. Deček Jody je stal in zamišljeno gledal za njim. Bilo je po kosilu, žerjavica na kuhinjskem ognjišču je ugašala in Jodyjeva mama je pomivala lonce in ponve ter jih spet pospravljala. Potlej bo še pomela, in ker je danes petek, bo tla verjetno tudi odrgnila s sirkovalo krtačo. Jody je preudarjal: s tem se bo ukvarjala toliko časa, da ga gotovo ne bo pogrešila, preden ne pride do soteske. Po kratkem oklevanju je bil sklep storjen.

2. Zadel si je motiko na rame. Saj bi mu bilo tu na jasi čisto všeč, ko ne bi bilo teh koruznih njiv, ki jih je treba okopavati in pletiti. Ozrl se je: okrog njega so šumele divje čebele, ki so odkrile cvetoče drevo pri hišnih vratih. Jody je pomislil, da mu je treba iti samo v smeri, od koder so letale; pa bo našel njihovo gnezdo, polno svežega medu. To bi se vsaka- kor bolj izplačalo, kakor pa delati na polju; in koruza lahko še kakšen dan počaka. Prevzel ga je nemir: skozi smrekov gozd pojde in k vodi, prav tam mora biti ulnjak.

3. Jody je koračil ob koruzni njivi, dokler ga ni bilo več moči videti iz koč. Nato je prislo- nit motiko in se pognal čez lesno. Psico, staro Julijo, je bil vzela s seboj oče, ki se je nekam odpeljal, bulldog Rip in mali Perk pa sta zdaj pritekla za dečkom. Toda Jody ju je nagnal: zanj sta se brigala samo, kadar jima je prin- sel ostanke od južine. Je bila pa stara Julija že vsa druga, čeprav je bila tudi, ta navezana predvsem na očeta Baxterja. »Ko si bil še maj- hene, mu je pojasnil oče, si ji storil marsikaj hudega in tega ne pozabi.«

James Hadley Chase

STORI, KAR MORE

10. nadaljevanje

Spraševal se je, ali se ga bo George Manners spomnil. Mogoče. Ze štiri leta se nista videla. Zadnjikrat sta se sreča- la v neki krcmi v Sohu. Manners je bil pijan, zmerjal je fanta s praznim obrazom, ki je bil z njim. Pravzaprav sta se mirnaje in godrnjaje pogovar- jala. Nenadoma je Manners oklofotal fanta, ta pa je potegnil nož. Če se Corridon ne bi bil vmešal, bi bil Manners prav gotovo ranjen.

Manners je ves bled in togoten od- šel iz krcme. Corridon pa je fanta po- vabil na pijačo.

Fant je bil ves pripravljen govoriti o Mannersu. Morda mu je razvejal jezik tisti bankovec, ki mu ga je Cor- ridon dal v roko. Fant je sovražil Mannersa. Povedal je Corridonu, zakaj je moral Manners zapustiti gardni ba- taljon, pa še marsikaj drugega.

Tokrat Corridon ni verjel, da bi si lahko kaj pomagal s tistimi informa- cijami, zato pa je vedel, kako se mora lotiti Mannersa.

Zagledal je rdečo neonsko luč. Bil je pred Rdečo kapico.

Zavrl je in ustavljal pred veličastnim vhodom.

Potem je zapeljal na parkirišče. Tam ga je pričakal plavalas mladenič v škrlatni uniformi, okrašeni s srebr- nim naški.

»Dober večer,« je rekel in se nagnil h Corridonu. »Ste član kluba, go- spod?«

»Dober večer,« je odzdravil Corri- don in izstopil. »Ne, nisem član. Rad bi govoril z majorjem Mannersom.«

Plavalasec je nezaupljivo pogle- dal.

»Žal mi je, gospod, toda major sprejema le tiste, s katerimi je zme- njen.«

»Kakšna škoda,« je rekel Corridon. »Na koga pa naj se obrnem?«

»Kaj pa je?«

Corridon se je zasukal, ko je za- sišal ostri in hladni glas za seboj. Se dokaj mlad možki v brezhibno ukrojeni obleki ter z naglejnim v gumbnici je prišel po pešeni poti, ne da bi ga Corridon in paznik slišala. Bil je širokopleč, rjavolas, sveže obrit, porogljiv. Njegove temne oči so bile trde.

»Kdo pa ste?« je vprašal Corridon in se prijazno nasmehnil.

»Brett. Tukajšnji upravnik. Kaj je narobe?«

»Nič,« je odgovoril Corridon. »Sa- mo majorja Mannersa bi rad obiskal.«

»Vas pozna?«

Corridon je skomignil z rameni.

»Morda se me ne spominja več. Ne- kaj let se že nisva videla. Moje ime je Martin Corridon. Zelo prijazno bi bilo od vas, če bi mu povedali, da bi se rad pogovoril z njim o Ernieju.«

Brett se je ugriznil v tanke ustnice.

»O kom?«

»O Ernieju. Bo že razumel.«

Brett je pomignil pazniku, naj gre proč. Neprimerno je stal in strmel v Corridona. Ko ju mladenič ni mogel slišati, je rekel:

»Kaj pa vse to pomeni?«

»Nič. Samo Mannersa bi rad vi- del.«

»Kdo pa je tisti Ernie?«

»Kar Manners vprašajte. Če mu je kaj do tega, da bi tudi vi vedeli, vam bo povedal.«

Brett se je nekaj trenutkov obo- tavljaj, potem pa je ježno skomignil z rameni in se zasukal.

»Pojdite z menoj.«

Corridon je šel za njim po pešeni poti mimo razsvetljenega bazena, kjer je plaval nekaj špartancev vseh spolov, potem pa stopil po kamnitih stop- nica, ob katerih so bile klopi ter gredice, posajene z rumenimi in črni- mi tulipani.

Klub je bil dolgo enonadstropno poslopje s slannato streho in z ro- batimi zidovi.

Brett je odprl vrata in stopila sta v jarko razsvetljen bar. V njem so sedeli moški in ženske v večernih ob- lekah in srkali pijačo. Vsi so radoved- no pogledali Corridona, dve izmed žensk pa sta se nasmehli Brettu in mu pomahali z roko. Naglo se jima je priklonil, stopil po pivnici in odprl vrata v pisarno.

»Prosim, počakajte tukaj,« je rekel. Odprl je vrata na drugem koncu in stopil v pisarno, ki je bila precej več- ja od prve.

Corridon si je prižgal cigareto. Za- sanjano je gledal in lovil na ušesa, vendar ni slišal ničesar.

Minilo je neskončnih pet minut, potem pa so se vrata odprla in spet se je prikazal Brett.

»Lahko vstopite,« je rekel in poka- zal na odprta vrata. Potem je odšel.

Corridon je stopil v razkošno op- remljeno sobo. V kamnu je veselo gorel ogenj. V bližini dvojnega okna je bila pisalna miza, za njo pa je se- del George Manners.

Od zadnjega srečanja s Corridonom se ni kaj spremenil. Morda se je mal- ce postaral in zredel, pa lasje so se mu pobelili na senčeh. Po Corridonu vem mnenju je imel največ petdeset let. Imel je pobarvane brke, mehka in šibka usta, sicer pa se je vedel kot vojak.

Omrežje mafije

Ker pregnanci delajo po starem tudi v novem bivališču, pravosodne ustanove posredno pospešujejo izvoz mafije

RIM. — Italijansko pravosodje je vrsto let nehotе pospeševalo širjenje mafije po vsem ozemlju dežele. Po posebnem zakonu so znane mafije pregnanci s Sicilije na Apeninski polotok. Upali so, da bodo člani mafije tako izgubili prejšnje zveze, vendar se to pričakovanje ni izpolnilo, mafija je sčasoma razširila svojo dejavnost na vso Italijo.

Zvrstilo se je več ugrabi- tev v srednji in severni Ita- liji. Pred dnevi je rimska po- licija razgrala mrežo tihotap- cev mamil, ki jo je splela mafija. Poglavite skole iz- vaja mafije zadnje čase da- leč od Sicilije in Kalabrije, njihovi pobudniki pa so zme- rom s juga.

Tiste člane, ki jih zaradi pomanjkanja dokazov niso mogli zapreti, so s sodnimi sklepi pregnali v druge kra- je, s tem pa so dejansko po- škobili za izvoz mafije. Enajst županov v majhni al- pski dolini Susa je zagrozilo

z odstopom, če jim bodo še nadalje pošiljali člane mafi- je. V tej dolini je že ducat pregnanih mafijcev, v vsej severni Italiji pa nad štiri- sto.

Ti ljudje so bili osumljeni raznih kaznivih dejanj, a jim krivde niso mogli dokazati, ker priče iz strahu pred ma- ščevanjem izjavljajo, da niso videli ničesar. Pregnanci ne smejo zapustiti prisilnega bi- vališča med sončnim za- hodom in osmo jutraj, vendar jih je vse težko nadzorovati. Kupčije se nadaljujejo po te- lefonu ali po kurirjih, po-

slovne niti peljejo na Sicili- jo in čez Atlantik k ameri- škemu mešanju. Če poli- cija izjemoma le zbere doka- ze, se lahko zgodi, da roka mafije seže celo v dobro za- prte omare v rimski pravo- sodni palači.

Nevarne čebele

SYDNEY — Roj čebel je opikal 47-letnega Avstralca. Napadalo ga je v bližini dre- vesa in ga tako zdelale, da je umrl po prevozu v bolni- nice.

HUDIČ V ODSOTOKIH

NEW YORK — Statisti- ka kaže, da čedalje več Američanov verjame v hudiča. Anketa je zajela 3.456 ljudi. Na vprašanje, ali verjamejo v satana, jih je 48 odstotkov odgo- vorilo pritrdilno (lanj 37 odstotkov). Izvedenci ne izključujejo vzročne zveze s filmom »Izgajalec hu- diča«.

ČAJ V AVTOBUSU

CAMBRIDGE — Z brezplačnim čajem in vo- zno zastoj je 20-letni av- tobusni sprevodnik Wal- ker zbral pozornost pot- nikov. Mestno transportno podjetje mu je svetovalo, naj odpove službo. Dejal je, da bo po enoletni pre- kinutvi nadaljeval študij arheologije na univerzi Cambridge. Če mu bo zmanjkalo denarja, se bo spet zaposlil.

SMOLA V KOPELI

LIMA — Manuel Val- derrama iz Perua se je po dvaindesetih letih beračenja odločil za pokoj. Takrat se je hotel tane- ljito okopati. Neznane mu je ukradli kade, v katerih je berač hranil vse prihranke, skupno 18.000 dolarjev.

REKORD S KLOFUTO

SAN DIEGO — Trgovec Roger English je postavil svetovni rekord v bede- nju. V izloženem oknu je ždel 288 ur, ob njem sta bila po dva prijatelja, ki sta mu s odmerjenimi klo- futami preganjala zaspas- to. English je že prej postavil rekord v škrop- ljenju z vodo in v poljub- ljanju.

PRILOŽNOST

READING — Na policijs- ki postaji v Readingu so okoliški paglavci plesali po cehov pod strešnimi žlebovi, zato je policija premazala cevi s koloma- zom. To je izkoristil 30- letni Joe Swift, ki je bil v preiskovalnem zaporu. Po gladki cevi je zdrsnil na tla in izginil.

Nove police

Ugrabitev je precej, zato podjetja zavarujejo več skupin svojih ljudi

NEW YORK — Newyorške in londonske zavarovalnice so izdale še precej zavarovalnih polic za odkupnino v primeru ugrabitve. Hkrati s številom ugrabitev se zvišuje tudi zavarovalnina. Čedalje pogostejše je sku- pinsko zavarovanje, pri katerem je zavarovalnina zelo visoka.

Pogodbe o skupinskem za- varovanju sklepajo po navadi velike banke ali mednarod- ne družbe, katerih vodilni na- meščenci pogosto potujejo. Premije so odvisne od traja- nja pogodbe in od pomemb- nosti zavarovanih ljudi. Za enoletno zavarovanje pešice vodilnih nameščencev medna- rodnih koncernov je treba plačati 300.000 dolarjev, pri čemer zavarovalnica izplača kvečjemu 90 odstotkov zava- rovalne vsote oziroma odkup- nine.

Posebnih pravilnikov o za- varovanju proti ugrabitvi se ni, zavarovalno pogodbo skle- pajo za vsak primer pose- bej. Zavarovalnina je odvis- na od števila zavarovancev in od zahtevanih varstvenih ukrepov. Pogodbe so tajne, ker bi morebitni ugrabitelji lahko dobili dragocen namig. V ZDA je okoli deset takih zavarovalnic, ki so skoraj vse zavarovane pri londonskem Lloyd.

Prevelika teža

DUNAJ — Ob svetovnem dnevu zdravja so na Dunaju objavili podatke, da ima pre- veliko telesno težo 30 od- stotkov prebivalcev avstrij- skega glavnega mesta.

Naglo rastoče smreke

Poljaki jih bodo gojili na severu, kjer imajo lesno industrijo

VARŠAVA — Po večletnih poskusih se poljski biologi pridobili naglo rastoče dre- vesne vrste. Novi topoli do- sežejo normalno velikost in obseg že po 25 letih (doslej 80), rastno dobo smrek pa je izvedencem uspelo skrajšati na polovico, torej so drevesa že po 30 letih godna za posek. Novo drevo bodo gojili pred- vsem na severnem Poljskem, kjer ima dežela večji del le- sne industrije.

Pasja družba na izletu

Vsa vas redi jazbečarje, ki jih ljubitelji živali tudi kupujejo

MUENCHEN — Jazbečarska vas Gergweis na Bavarskem vabi turiste z geslom »Do- pust s psom«. V vsi so ure- dili pravcato izposojalnico jazbečarjev, le s to razliko, da najemnine ni, samo za pa- sjo hrano je treba poskrbe- ti. Vaščani, med katerimi je veliko rejcev jazbečarjev, pravijo, da pes marsikateri- mu turistu tako priprate k sru, da ga ob koncu dopu- sta kupi in vzame s seboj kot živ spominke.

Anne Duffield

JUTRI ZA VSELEJ

54. nadaljevanje

»To je pa resno, Lucie.«

»Začuden se je ozrla k njemu.«

»Kako, resno?«

»Ni dobro, da živi dona v hiši skupaj z žensko, ki jo sovražim.«

»Anna se za to sploh ne meni,« je mladostno brezbrizno odgovorila Lucy.

»Mamsell, je s svojim obnašanjem seveda zoprna, toda sestre se res ne uče, kaj ta ženska čuti ali ne čuti. Saj je navsezad- nje samo nekakšna višja služabnica.«

»Služabnica ali ne, sovraštvo je nevar- no čustvo.«

»Nevarno! Kako to misliš?«

»Rekel bi, da mamsell ne bi smeli za- upati.«

Lucy je bila skeptična. »Ali misliš, da bi sestra kaj prizadejala, ali kaj? Nemo- goče, saj si ne bi upala. Wolfgang bi jo ubil. Meša se ti, Lys.«

»Nikakor ne. Ne bi bil presenečen, če bi bila zmešana mamsell.«

Lucy je zadržala dih. »Zakaj? ... Kaj?«

»Ne misliš, da je mora,« je rekel, »še daleč ne. Žiti pa se mi, da je obsedena obsedena od trojega svaka in da ima zelo zloben značaj. Samo pogled njena usta in oči.«

»Oh, strinjam se, je vročično kriknila Lucy. »Zares ne mi zdi kruta, trdosrčna ženska. Če misliš, da je tako zlobna, mo- ramo to povedati Wolfgangu. Jaz bom go- vorila z njim. Prisilila ga bom, da me bo poslušal.«

»Ne, je ostro rekel, »prav to je tisto, česar ne smeš.«

»Zakaj ne? Samo on se lahko znebi te grobe.«

»Nikoli ti ne bi verjel.«

»Moral mi bo verjeti. Resnica je.«

»Ne, Lucy. Zanj je mamsell najveste- ša in najbolj vdana ženska. Zaupa ji, ker mu veliko pomaga, zato ne bi hotel si- sati niti besede v njeno škodo. Samo do- ni Anni toč nakopala težave, če boš o tem govorila z njima.«

»Najbrž res,« je počasi rekla Lucy. »Prav imaš, Lys. Wolfgang ima o grobi- najboljše mnenje in sploh ne bi hotel ve- jeti drugega, kot se njemu zdi prav. To- da prestraši si me. Kaj naj naredim?«

»Pazi na sestro in skrbno opazi mam- sell,« ji je spet bolj lahkotno odvrnil Lys. »Nisem te hotel strašiti. Samo svoje mne- nje sem ti povedal. Seveda je prav mo- goče, da se motim.«

»Pazila bom kot jastrebec. Če bo ženska poskusila kaj zopnega ... Toda ne, ne bo si drznila.«

»Najbrž ne,« se je strinjal Lys. Zdal se ni hotel Lucy povedati vsega in jo za- res prestrašiti. Videl je, da jo je dovolj opozoril, da bo pazljiva. Mogoče njegovih besed ne bo vzela povsem zares, pozabila pa jih ne bo.

Pripeljali so se že v okolico Sante Cri- stine in Lucy je ustavila avto pred hišo, kamor je morala odnesti neko sporočilo stare frofice. Ko je stekla po pešeni po- ti, se je Ella nagnila naprej in zaskrblje- no rekla:

»Nemote sem slišala vaših pogovor, go- spod Lys. Zakaj ste vse to pravili Lucy?«

»Zdelo se mi je, da je potrebno. Poča- si ji moram odprti oči.«

»Najbrž imate prav, samo ne bi mi bilo všeč, da bi se prestrašila.«

»Če bo še naprej mislila, da je v Casti Isabelli vse v redu, se bo kasneje še bolj prestrašila. Razen tega ji moram pripra- viti, potreboval bom njeno pomoč.«

»Kaj pa nameravate, gospod Lys.«

»Odpeljal bom dono proč.«

»Ella je široko razprla črne oči.«

»Toda njen mož pazi nanjo. Na vse nas pazi. To ne bo mogoče.«

»Vem, da je nemogoče, Ella. Toda to moramo storiti.«

Lucy je pritekla nazaj. »Ali se boš pe- tjal z nama domov, Lys? Saj niti pet še ni ura.«

»Hvala, toda danes moram biti bolj zgodaj v Kazinu. Juan ima prost dan.«

Pognala je avto.

»Že dolgo te ni bilo v Casu. Ugibal sem, kaj si s teboj.«

»Misliš sem, da mogoče ne bi bil do- brodošel.«

»Zakaj neki? Veš, da je Anna vedno vesela tvojega obiska.«

»Nisem mislil na dono.«

»Če si imel v mislih mene,« je rekla Lucy in zelo pozorno gledala prometno cesto, »vedi, da sem te tudi jaz vedno ve- sela.«

»Torej si mi oprostila?«

»Ne razumem te.«

»Misliš sem, no, bal sem se, se je zme- del, da sem te vznemlevalji in priza- del.«

»Prizadel mene?« je ponosno ponovila. »Le zakaj bi me prizadel? Zelo sem bila zadovoljna, da si se mi zaupal. Vse to se me prav nič ne tiče, čeprav zelo soču- stvujem s teboj. Z vsem srcem upam, da bo nekdo zate še vse dobro. Čudeži se včasih dogajajo.«

»Hvala,« je zamrmral. Bil je čudno ra- zočaran. Neumno, toda bolj bi mu bilo všeč, če bi bila jezna in prizadeta.

»Tamle gre major Sinclair,« je vzklik- nila Lucy in pomahala. »Kakšen simpatič- en človek. Ubogi revež ...«

»Zakaj?«

»Ali nisi opazil?«

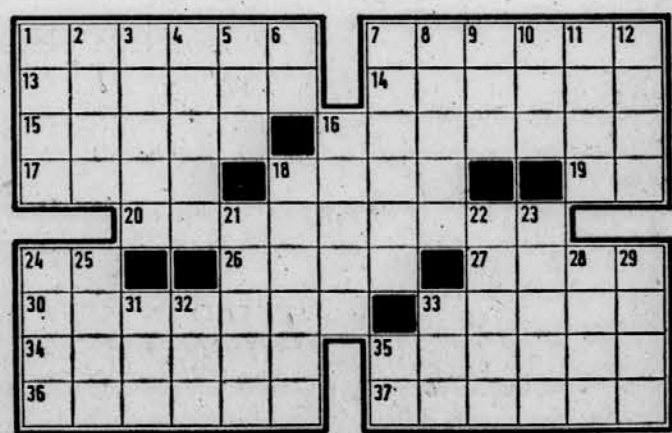
»Kaj pa?«

»O tem najbrž ne bi smela govoriti, toda res sem mislila, da si uganil, da je do ušes zaljubljen v Anno.«

»Za božjo voljo,« je v materinskih vzklikih Lys.

»Ali nisi posumil? Wolfgang in mati nimata pojma o tem, toda zate sem bila prepričana ...«

Križanka

VODORAVNO: 1. pooblaščen predstavnik neodvisne države v drugi državi, 7. angleški prirodolovec, po katerem se imenuje pri- ročna slepota za barve (John), 13. soli oljne kisline, 14. tepel, vedno, 15. tuje žensko ime, 16. podjetje, ki se bavi z uvozom, 17. velika utežna enota, 18. radioaktivna kemična prvina, pomembna za pridobivanje atomske energije, 19. avtomobilska oznaka Parčeva, 20. perzijski jezik, 21. začetni največji ruskega basnopisca, 26. naše največje pristanišče, 27. rusko industrijsko mesto na vzhodu Urata, 28. nekdanji grad blizu Parne v severni Italiji, kjer je nemški ce- sar Henrik IV. leta 1077 prošil za odpusčenje svojega političnega nasprotnika papeža Gregorja VII., 33. strah pred javnim nastopom, 34. vrsta sira, ki se imenuje po nizozemskem mestu, 35. avstrijsko-ameriška igračka nemega filma (»Ekstaza«), 36. japonsko vrtnje ob- lačilo za oba spola s širokimi rokavi in pasom, 37. znameniti most v Benetkah.

NAVPIČNO: 1. vrsta ameriškega vojaškega revolverja, 2. popular- no ime ameriškega filmskega komika Oliverja Hardyja, 3. italijanski politik, voditelj socialistične stranke (Pietro), 4. mesto v severni Dalmaciji, 5. lopa, senčnica, 6. komični snak za hiti, 7. večji kraj na Krasi, železniško križišče z odstopom proga za Polj, 8. indijsko mesto v provinci Madras, 9. skrajšano ime ameriške filmske igralke Taylor, 10. glas, zvok, 11. znamenja s prsti, 12. v grški mitologiji boginja znanje, 16. domače žensko ime, 18. organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo s sedežem v Parizu, 21. ime pevca zabavne glasbe Dedića, 22. Bellinijeva opera, 33. prostor, po- vršina, 24. telček, 25. muslimanski sodnik, ki sodi po koranu, 28. konec življenja, 29. barva pri igralnih kartah, 31. krajše ime slavn- ske reke Menam, 32. znamenja Italijanskega pralnega praška; tudi reka v Etiopiji, 33. drugo ime za Tajsko, 35. kratice za »ljubidska republika«.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. smeh, 5. tkalica, 11. pur, 13. kolarna, 15. Astr- ka, 17. Baven, 18. čokol, 19. njiva, 21. mrg, 22. era, 23. skala, 24. raj, 25. NG, 26. diaka, 27. slo, 28. Kaver, 30. Rainis, 32. akromati, 34. preja, 35. Ismene, 35. Kras.

NAVPIČNO: 31. A (ibin) P (lanine).

V naši banki je tudi mali človek pomemben KREDITNA BANKA KOPER v kratkem tudi v LJUBLJANI

emona ljubljana

DISCOUNT TRGOVINA na Šmartinski cesti 102 OBVEŠČA CENJENE POTROŠNIKE, DA BO NA DAN EMONE, DNE 10. APRILA ODPRTA OD 9.—11.30

SKORAJ DO ZADNJEGA DIHA JE SUKAL NOVINARSKO PERO,
KI SE MU JE BIL POSVETIL PRED VEČ KOT POL STOLETJA,
STAROSTA SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

FRANCE SEUNIG

GOSPODARSKI KOMENTATOR

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V SREDO, 10. APRILA 1974,
OB 14.15 IZ ANDREJEVE MRLISKE VEŽICE NA ZALAH

NEUTRUDNEGA SODELAVCA, NESEBIČNEGA TOVARIŠA
IN VZORNEGA ČASNIKARJA BOMO OHRANILI
V TRAJNEM SPOMINU

KOLEKTIV CGP »DELO«
NOVINARJI, SODELAVCI IN DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE CGP »DELO«

UMRL JE NAS LJUBLJENI, SRČNO DOBRI MOZ, OČE,
STRIC IN SVAK

FRANCE SEUNIG

NOVINAR

POGREB BO V SREDO, 10. APRILA 1974, OB 14.15
IZ ANDREJEVE MRLISKE VEŽICE NA ZALAH

ZALUJOČI:

ZENA VALERIJA, SIN MIRAN, NEČAKINJI DUŠICA IN OLGA
TER DRUŽINI URSIČ IN ZNUDERL

LJUBLJANA, BEOGRAD, 8. APRILA 1974

VSEM STANOVSKIM KOLEGOM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,
DA JE UMRL NAŠ DOLGOLETNI ČLAN
IN, EDEN IZMED PIONIRJEV SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

FRANCE SEUNIG

KOMENTATOR »DELA«

POGREB TOVARIŠA SEUNIGA BO V SREDO, 10. APRILA 1974,
OB 14.15 IZ ANDREJEVE MRLISKE VEŽICE NA ZALAH

DOBREGA TOVARIŠA, ANGAŽIRANEGA ČASNIKARJA
IN MENTORJA CELE GENERACIJE GOSPODARSKIH NOVINARJEV
BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

DRUSTVO NOVINARJEV SLOVENIJE

LJUBLJANA, 8. APRILA 1974

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

JOŽE PAJK

upokojenec

Na zadnji poti ga bomo spremili v sredo, dne 10. aprila 1974,
ob 16.15 iz Petrove mrliske vežice na Zalah

Kot dobrega sodelavca, ga bomo ohranili v trajnem spominu

Delovni kolektiv in družbenopolitične organizacije tovarne
farmaceutskih in kemičnih izdelkov LEK Ljubljana

Sporočamo žalostno vest, da je na pragu 80 let nepričakovano umrl
naš ljubljani mož, oče, ded, praded, tast, svak in bratranec

VLADIMIR SKUBIC

davčni uslužbenec in vojni invalid v pokoju

Pogreb bo dne 10. aprila 1974, ob 17.45 izpred Štepanjskega mostu
na pokopališče v Štepanji vasi
Do pogreba leži v Jurjevi mrliski vežici na Zalah

Zalujoči:

žena Mara, hčerki Marica por. Černe, Francka por. Kranjec, sin Marko
z družinami, brata inž. Karlo in inž. Saša, sestre Dinka, Dora, Vida,
družine Skubic, Kos, Ivanc.

Ljubljana, Sp. Kašelj Nova Gorica, Dunaj, 8. aprila 1974

Vsem sodelavcem, znancem in prijateljem sporočamo, da je preminil
naš dolgoletni sodelavec

JOŽE DOBNIKAR

mesarski mojster v pokoju

Od pokojnika se bomo poslovili v torek, dne 9. aprila 1974,
ob 15.15 iz Jožefove mrliske vežice na Zalah

Združeno podjetje EMONA — Ljubljana in klub upokojencev

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša ljubljena žena, mamica
in sestra

BOŽENA VAKSELJ

rojena TUJEC

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 9. aprila 1974, ob 14.30
iz Cirilmetodove mrliske vežice na Zalah

Prosimo tihega sožalja

Globoko žalujoči:

mož Dušan, sin Duško, brat Evgen z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Zürich, 8. aprila 1974

V globoki žalosti sporočamo, da je umrla naša draga

MILICA KUŠČAR — MARN

rojena SENICA

Na njeni zadnji poti jo bomo pospremili v sredo, 10. aprila 1974,
ob 17. uri iz Nikolajeve mrliske vežice na Zalah v Ljubljani

Zalujoči:

mož Franc, oče Jože z ženo Frencl, otroci Marija por. Brenčič z možem
Bojanom, Frenčka por. Hrovat z možem Mitjem, vnuki Alenka, Marko,
Tomaž in Matjaž, brat Jože z ženo Tončko in drugo sorodstvo

Ljubljana—Polje, Domžale, 7. aprila 1974

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je po hudi
in kratki bolezni umrla naša draga sestra, teta, svakinja in sestrična

MARIJA VIDMAR

rojena SUHADOLNIK
upokojenka

Na Zalah se bomo od nje poslovili iz Kristofove mrliske vežice,
nato bo prepeljana na pokopališče Brezovica pri Ljubljani,
kjer bo pogreb dne 10. aprila 1974, ob 16. uri

Zalujoči:

sestra Anica Bašelj z možem, bratje Franjo, Ludvik, Anton z družinami,
Poljanski Mici in drugo sorodstvo

Ljubljana, Borovnica, Slovenj Gradec, Selnica ob Dravi, 7. aprila 1974

PRENEHALO JE BITI PLEMENITO SRCE NASEGA NEPOZABNEGA

ANTONA AGNOLA

DIPL. EKON. V POKOJU

POKOPALI GA BOMO V SREDO, DNE 10. APRILA 1974, OB 15.15
NA VISKEM POKOPALIŠČU V LJUBLJANI
DO POGREBA LEŽI V ANTONOVI MRLISKI VEŽICI NA ZALAH

ZALUJOČI:

ZENA ANICA, SILVA IN DR. Marija PRESETNIK
TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, 7. APRILA 1974

Globoko presunjeni sporočamo žalostno vest,
da je umrla naša draga sošolka, učenka 8. c razreda

Vesna Prelogar

Od nje se bomo poslovili v sredo, 10. aprila 1974,
ob 16. uri v Zagorju

Učiteljski zbor in učenci Osnovne šole
Ivan Skvarča v Zagorju ob Savi

Zagorje ob Savi, 8. aprila 1974

Odbor za medsebojne
odnose

ZDO
TRANSTURIST
Hoteli Strunjan
Strunjan

objavlja
prosta delovna mesta:

5 KV natakarjev

KV kuharja

2 PK pomožna

kuharja

3 NK pomivalke

4 NK sobarice

NK čistilko

receptorja

nočnega portirja

Delovna mesta so za do-

ločen in nedoločen čas.

Razpis velja do zasedbe

delovnih mest. 3130

Sporočamo žalostno vest, da je preminila naša dolgoletna sodelavka

ANTONIJA TOMŠIČ — ERJAVEC

Od nje se bomo poslovili danes, 9. aprila 1974 ob 17.30 na Zalah
Zvesto in požrtvovalno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv in sindikalna podružnica Intertransporta

Vprašujemo za vas

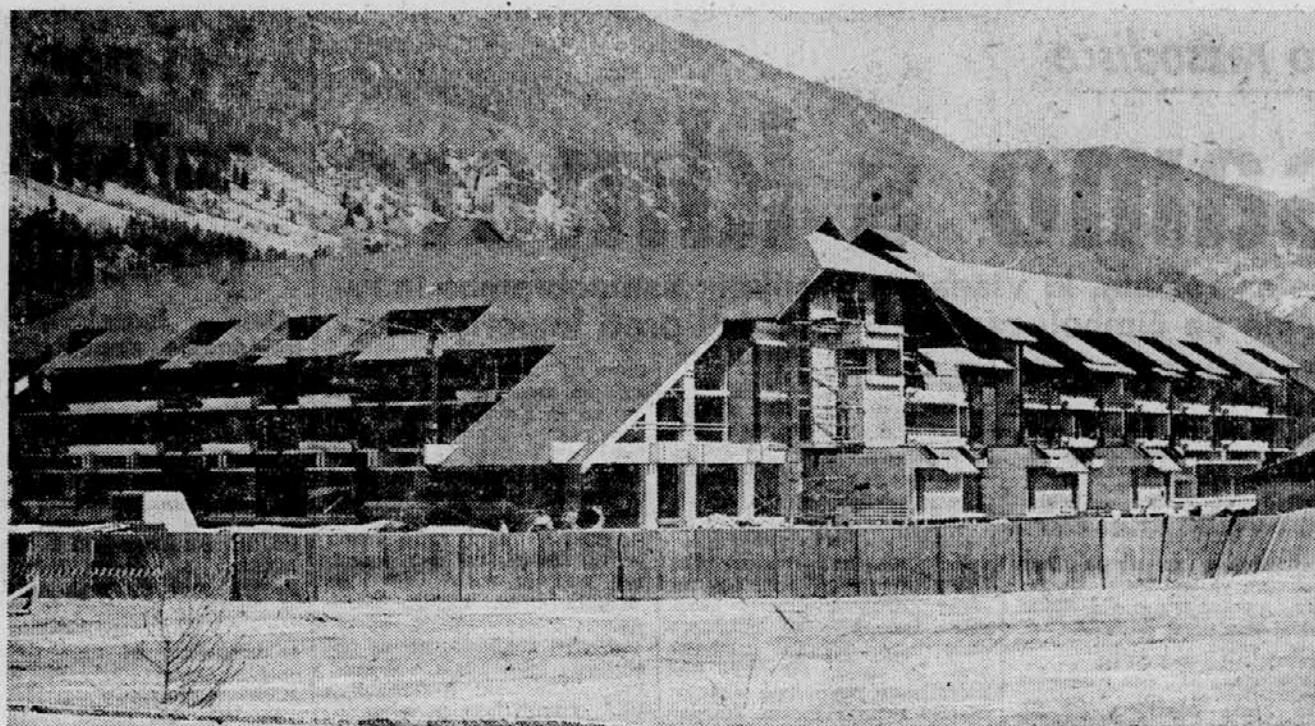
Spet suhe pičipe?

Trboveljski ščod, problem, ki ga že kar praviloma poleti in jeseni obkrožajo Trboveljani, je voda. Pravzaprav pomanjkanje vode. Bolj suha je zima ali pomlad, slabše kaže z oskrbo vode v mestu. Če je malo dežja ali pa sploh ni, se problemi z vodo začne zapletati. Da bi tudi poleti in v suši tekla voda iz pip, so Trboveljanci dali na zadnjem referendumu svoj glas za samoprispevek. Program financiranja iz sredstev namreč vključuje tudi ureditev oskrbe mesta z vodo.

»Letos bi po prvotnem programu morali, razen delnega odplačila odškodnin, zajeti v Skladnovo (na območju zagorske občine) vse v prvi fazi predvidene vodne izvirne, povezati vsa vodna zadržila, zgraditi zbirne komore, zajeti ter okoli 800 metrov glavnega cevovala. V naslednjih treh letih bi z novim cevovodom »prilpeljali« vodo v Trbovlje, je povedal tehnični vodja komunale Trbovlje Stane Poplas.

»Kako bo z oskrbo vode letos?«
»Trenutno je vode dovolj. Taka pomlad kot je letos, ne obeta nič dobrega. Pomanjkanje vode v Trbovljah nas lahko reši z enkrat le dež.

P. BURKELJ

KOMPAŠOV HOTEL KMALU NARED — Tako, ko je v Kranjski gori skopnel sneg, so delavci, ki gradijo nov Kompašov hotel v Kranjski gori, začeli z intenzivnejšo gradnjo tega velikega objekta. Motel bo »A« kategorije, imel bo 400 postelj, pokrit bazen in številne druge najsodobnejše objekte. Odprli ga bodo predvidoma junija letos.

Foto: D. Dragojevič

Zakaj tako?

Po polževo

Ljubitelji kegljskega športa v Novem mestu so se lani zelo razveselili novice, da bodo začeli na novomeški Lokli, kjer je bilo priljubljeno gostišče, graditi štirinastno avtomatsko kegljsko igrišče. Dela so od začetka zelo napredovala, tako da je kasneje 29. novembra, izročili namenu športni objekt, ki so ga vsi težko pričakovali. Zaradi nepopolnosti vzrokov objekta za praznik republike niso odprli, ravno tako ne za novo leto. Minili so že trije meseci letošnjega leta, vendar ni kegljskega igrišča, vendar ni nič. Optimisti pričakujejo, da ga bodo odprli za 1. maj, drugi pa kar čakajo na 29. november, saj pravijo, da tedaj ni nihče govoril o letnici. Ob koncu tega zapisa, se tudi lahko vprašamo, koliko več bo stal ta objekt, ko ga gradijo tako po polževo?

S. DOKL

Slabše zaradi okvar

Trbovlje: trimesečna proizvodnja v cementarni manjša od predvidene

TREBOVLJE, 8. aprila — Če bi cementarniški kolektiv ne imel manjših težav, zaradi letosnjih okvar na novih in nekaterih drugih napravah, bi zagotovo izpolnili sprejeti četrtletni proizvodni načrt. Ker pa so samo marca za nekaj časa morali ugasniti vse peči, da so odpravili okvaro, je bil njihov obseg gospodarnosti nekoliko manjši. Kljub temu pa so od januarja do konca minulega meseca naredili 120.000 ton cementa, odpremil pa so ga 120.000 ton, kar so imeli še nekaj zaloga. Zaostanek znaša 13.000 ton. V podjetju sodijo, da bi ga lahko zmanjšali ali celo odpravili, če bodo do konca leta obratovali brez večjih zastojev in če bo tudi kakovost premoga primerna.

Potrebe po cementu so zdaj vsak dan večje saj je gradbeni sektor na višku. Zato bi cementarniški kolektiv tudi letos delal vsako soboto in nedeljo pa tudi ob državnih praznikih. Njegove obveznosti za odplačevanje posojil in kreditov so namreč letos precejšnje, zato jih bo poravnal samo z izpolnitvijo vseh letošnjih gospodarskih in finančnih načrtov in morda tudi z večjim dohodkom, če ne bo prišlo spet do ponovnih podražitev surovin in nekaterih vrst reprodukcijskega materiala.

M. VIDIC

Popravljajo ljubljanski grad

LJUBLJANA, 8. aprila — Delavci SGP Grosuplje so danes na ljubljanskem gradu začeli prva dela pred sanacijo traktarja E. Po pogodbi z regionalnim zavodom za spomeniško varstvo bodo popravili del gradu — med grajskim stolpom in bivšim restavracijskim prostorom. Delo bo trajalo dva do tri mesece, potem pa se bomo morali v Ljubljani odločiti, kaj in kako storiti, da bo grad nehal propadati.

S. Z.

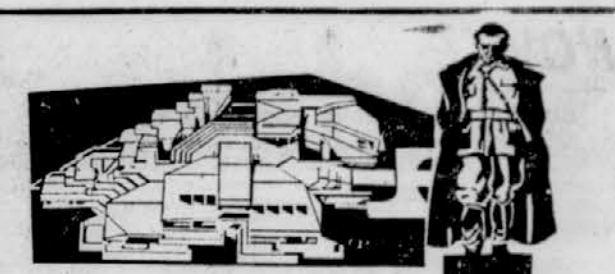
oglašujte v dnevniku DELO

Esperanto na poti v šole

Usklajevalna mednarodna konferenca bo 13. in 14. aprila v Mariboru

MARIBOR, 8. aprila — V Mariboru bo 13. in 14. aprila zasedala 8. usklajevalna konferenca za uvedbo esperanta v šole. Konference se bodo udeležili vodje šolskih komisij iz Avstrije, Bolgarije, Italije, Madžarske in Jugoslavije, ki bodo med drugim obravnavali tudi začetek eksperimentalnega poučevanja esperanta v Nemčiji, Franciji, Nizozemski, Belgiji in Luksemburgu. Priprave za poskusno uvedbo esperanta v šole pa potekajo tudi v skandinavskih državah.

MARJAN KOS

Za spomeniški dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter za ureditev širšega območja Kozjanskega so prispevali:

Skupščina občine Ljubljana — Beograd, 80.000 din; TOŠMA — Domžale, 21.233 din; obč. sodnik za prekrške Maribor, 1.000 din; bolnišnica Postojna — sindikat, 1.620,95 din; kolektiv osnovne šole Grosuplje, 583,50 din; sind. podr. splošne bolnice Jesenice, 1.700 din; osn. org. sind. »Kamnik«, Bistrica, 320,00 din; cementarstvo 1. Kocjančič, Izola, 200 din; sind. podr. rep. zavoda za zaposlovanje, Ljubljana, 310,00 din; osn. org. sind. »Kamnik«, Bistrica, 320,00 din; Simon Gregorčič, Kranjska ul. — Kamnik, 500 din; kovinsko podjetje UNITAS 235,00 din; osnovna šola Ketteja in Murna, Ljubljana, 100,00 din; delavci Avtoelektra Tolmin, 1.471,00 din; delavci stanovj. podj. Trbič, 80,00 din; osnovna šola Ketteja in Murna, Ljubljana, 500 din; ZB NOV Trbič, 200 din; Miroslava knjižnica, 1.000 din; projektivni biro — Maribor, 1.800 din; zavod Stacion Maribor PO, 500 din; ZBVS »Koroška vrata«, Maribor, 250,00 din; gradb. podj. Slovenj Gradec, 4.000 din; papirnicarstvo, Krško, 2.500,00 din; »GARANT« — Polzela, 6.977,45 din; pekarnja Kuk Kobarič, 1.000 din; predloške ustanove, Lendava, 680,00 din; mestni odbor ZB NOV Domžale, 1.000 din; »VEKTORE«, Ljubljana, 4.000,50 din; ZB NOV Godiš, 200 din; sind. podr. gosp. obrat. Bovec, 1.200 din; org. sind. »Kamnik«, Bistrica, 10,00 din; uslužben. el. skupščina občine Ajdovščina, 1.000 din; sind. podr. Novo mesto, TOZD Krško, 880,00 din; Frane Boč, Cergova, Ljubljana, 500 din; Bojan Boč, Cergova — Ljubljana, 500,00 din; kolektiv Ikarne Postojna, 510,00 din; Iovska družina Velika Nedelja, 200 din; sind. podr. TOZD Rožnik, Ljubljana, 1.000 din; prirediteljski muzej Slovenije — Ljubljana, 37,50 din; ZB NOV »Tone Grčar Celje, 500 din; osn. org. sind. »Kamnik«, Bistrica, 10,00 din; sind. podr. Vektor, Ljubljana, 4.768 din (od tega: TOZD storitveni dejavnosti 185,00 din; TOZD tur. biro, 80,00 din; TOZD tovarni prom. 1.320,00 din; skupne službe, 955,00 din; TOZD storit. delavci, 2.219,00 din); Polde Simonič, ostan v Podgorci — Kranjska, 1.159,00 din; sind. podr. SGP SAVA, Jesenice, 2.100,00 din; ZBVS območje, 1.580,00 din; ZBVS območje, 1.580,00 din; tovarna Zlatorski, 4.000 din; Jole Gaberšček, D. Loka 23 — Lendava, 50 din; obč. sind. svet. Brežice, 320 din; obč. sind. ZBVS Cerknica, 333,00 din; Antonija Mihalič, 500 din; INDOŠ, Ljubljana, 3.000 din; spi. trg. podj. Radolca, 1.000 din; AERO, tovarna celuloze Medvede, 3.000 din; stan. kom. podj. Senjur, 1.000 din; IGMP MONTER, Dravograd, sind. podr. 2.010 din; KSP Radije, 500 din; glasbeni šola — škofija Loka, 100 din; osnovna šola Zelenice, 622,50 din; kom. zavod za zapad. Maribor, 1.000 din; Ljubljanska banka, ekspozitura Lendava, 300 din; služba družb. knjigov. — podružnica 516 Krško 956,00 din; KIS »Pomurje« — M. Sobota, TOZD KCO, Ljubljana, 1.000 din; cent. osnovna šola »Probovstvo«, Ziri, 920,00 din; pos. osn. šola 299,00 din; skupščina občine Ormož, 2.000 din; TOZD, Ljubljana, 3.000 din; spi. trg. podj. Radolca, 1.000 din; Maribor, 6.780,00 din; krajevna skupnost Kidričev, 422,00 din; POP TAPETNIK, Maribor, 1.000 din; občinska kom. ZBVS Cerknica, 1.159,00 din; Prešern — Krško, 3.887 din; Frane Šimonka, Lendava, 100 din; Janez Horvat, 100 din; Loka, 100 din; Ljubljana, 320 din; škofski center za kov. in avt. stroke škof. šk. Loka, 330,00 din; »Hidrotekma« Ljubljana, Ljubljana, 1.000 din; obrtniki občine Slovenj Gradec: Vera Štrampelj 100 din; Bertil Štampelj, 100 din; Anton Ternik 100 din; Jole Perše, 100 din; Tine Horvat, 100 din; Jole Perše, 100 din; Marko Kurnar, 110 din; Stanko Hričak, 100 din; Maki Potončnik, 100 din; Viktor Zorman, 100 din; Hinko Murko, 350 din; Frane Mauč, 200 din.

Skupno zbranih prispevkov do 1. 4. 1974 je 10.362.637,70 dinarjev ali 69,08 odstotka dogovorjene vsote za Slovenijo.

Odbor za gradnjo spomeniškega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter ureditev območja Kozjanskega se zahvaljuje za prispevke in prostovoljstvo, da prispevke pošiljajo na tek. račun 50100-678-4640 odbor za gradnjo doma v Kumrovcu pri RO ZB NOV Slovenije.

PRISPEVATELJI H GRADNJI SPOMENISKEGA DOMA BORCEV NOV IN MLADINE JUGOSLAVIJE V KUMROVCU TER UREJTEV KOZJANSKEGA

Obiskane razprodaje

Na uradu za najdene predmete v Ljubljani lahko vidiš vse, od ure do avtomobila — Tretjina predmetov vrnjenih — Med obiskovalci stalni odjemalci

LJUBLJANA, 8. apr. — Prav pester je pogled na vrsto predmetov, razvrščenih na policah v skladišču ekonomata in uradu za najdene predmete pri skupščini občine Ljubljana Šušika, kjer hranijo vse, kar so ljudje izgubili ali pozabili v Ljubljani.

Ze ob vhodu v prostore skupščine na steni obena vitrina, v kateri je več kot 50 ženskih in moških ročnih ur. Mesto med njimi je našla tudi še dobro ohranjena budilka, ki je morda v jutranjih urah preveč glasno budila svojega lastnika in jo je raje zavrgel.

»Ljudje kar precej sprašujejo po svojih izgubljenih predmetih. Vendar pa vsi pretreče dosti časa, da dobijo predmete od postaje milice, trgovskih in gostinskih podjetij, tako da mnogi izgubijo upanje, da bodo še kdaj dobili svoje stvari nazaj. Za to lastnikom vrnemo le okoli tretjino predmetov, ostalo pa prodamo na dobro obiskanih razprodajah«, je povedal vodja ekonomata in uradu za najdene predmete Anton Golob.

Ob pogledu na police, ki se skorajda šibijo pod težo najdenih predmetov, se opazovalec včasih nehote prikrade na obraz nasmeh, kaj vse ljudje pozabljajo.

Kopica najdenih predmetov

Nedvomno je še nekaj časa željo tistega, ki je pred kratkim pozabil v plastični posodi 30 litrov rdečega vina. Kaj nenavadna je bila tudi najdba petih zobnih protez, ki so jih dobili v urad pred pri-

Umetniške slike čakajo lastnika

Veliko je še bolj ali manj nenavadnih predmetov, da ne omenjamo zlatnine, tranzistorjev, daljnogledov, fotoaparatov, gramofonov, magnetofonov, dobro ohranjenih čevljev, televizorjev, vse vrste peči, in podobno.

Sicer pa se ob vsakem letnem času, ob sončnem ali deževnem vremenu zbirajo v

Slikarska razstava

TREBOVLJE, 8. aprila — V petek zvečer so v trboveljskem delavskem domu odprli likovno razstavo del slikarske kolonije Izlake-Zagorje. To je že druga večja kulturna prireditev v Zasavju v počastitev praznovanja 50. letnice zloma Orjuna. V Trbovljah se predstavljajo slikarji s 34 deli, ki so jih ustvarili v izlaski koloniji. Razstava pa nudi obiskovalcem tudi vpogled v desetletno ustvarjalnost izlaski kolonije, najstarejše v Sloveniji. Ob odprtju razstave je pel moški pevski zbor »Zarja« iz Trbovelj.

P. B.

Mladi v Kotljah

RAVNE NA KOROŠKEM, 8. aprila — Približno tisoč tabornikov, članov počinške zveze in druge mladine se je večeraj zbralo v Ravnah, kjer so položili venec k spomeniku padlih koroških partizanov, nato pa so odšli v Kotlje na Prežihovino, k rojstni hiši Lovra Kuharja-Prežihovega Vornaca. Ob tabornem ognju so spredeli pripravljen kulturni program.

J. J.

M. VIDIC

Zvedeli smo

Društvo invalidov

TREBOVLJE — Pred kratkim so tu ustanovili društvo invalidov in sicer na željo večine delovnih invalidov in drugih telesno prizadetih oseb na območju občine. Doslej so namreč delovali v okviru medobčinskega društva invalidov Zasavja. Ker pa se je pokazala potreba po večjih stikih s članstvom, boljši organiziranosti in večji celovitosti, so ustanovili svoje društvo.

Poroke

TREBOVLJE — Minulo soboto so se poročili: Jože Muen, veterinarski tehnik in Ana Tori, kmečka delavka, Janez Berčon, delavec in Marita Podlesnik, delavka; Muharem Mesic, delavec in Jožeta Dečko delavka, Ivan Pleševič, uslužbenec in Zvonka Borštnar, uslužbenka.

Prispevki v zemljiško skupnost

RADOVLJICA — V obitni so se odločili, da bodo v prihodnje morali graditelji raznih objektov plačati kmetijski zemljiški skupnosti od 2 do 20 dinarjev za spremembo namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča. Višina prispevka je pač odvisna od vrednostnega razreda v katerem je zemljišče, ki je za gradnjo namenjeno. Tudi vsi koristniki gramozno, peskopov in rečnih nanosov morajo plačati v zemljiško skupnost po 3 din od kubičnega metra.

B. B.

Ročna dela na ogled

Uspešna razstava del gojenk gospodinjstev šole v Vrhnem pri Šentjurju

T. L.

Prireditve na Milinšah

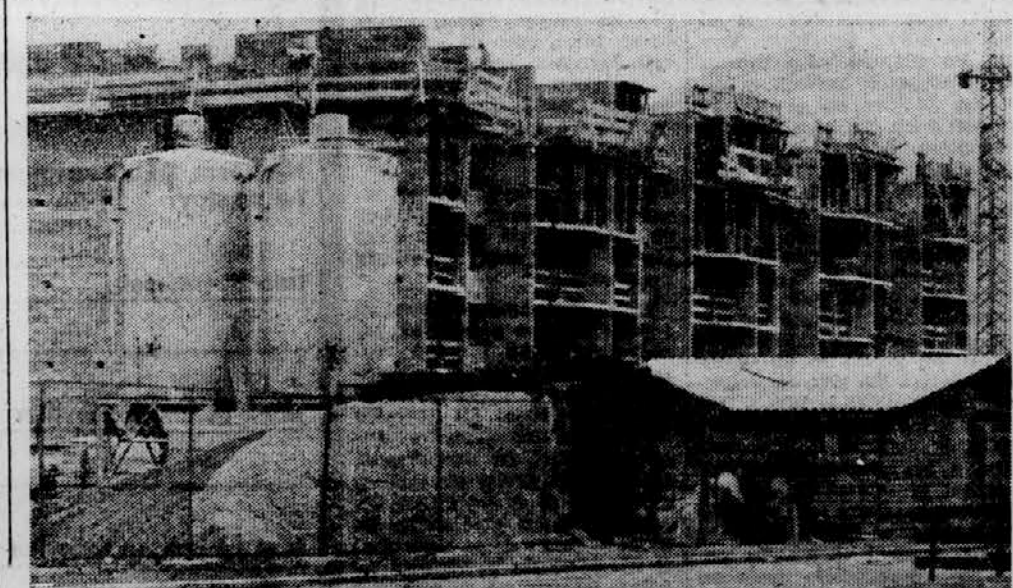
ZAGORJE, 8. aprila — Večerjo so se v krajevni skupnosti Milinše začele kulturne prireditve dramskih in drugih skupin iz zagorske občine. Kot prvi so se večeraj v začetnem domu predstavili pevci Loškega glasu in Tovalne elektropelelana Izlake. Kulturni nastopi se bodo vrstili na Milinšah vsake sobote in nedeljo do 12. maja. Za zaključek bo gostovala na Milinšah ljubljanska opera.

P. B.

Kurirčkova pošta na Dolenjskem

NOVO MESTO, 8. april — V zgodnjih jutranjih urah je bil v Novem mestu pri grmki šoli svečan sprejem Kurirčkove pošte, ki je že od petka v novomeški občini. Pred šolo je nosilce kurirčkove torbe sprejelo veliko število pionirjev. Nato so grmki pionirji ponesli kurirčkovo torbo v Smihel, na mitingu pa je zbranim govoril prvoborec Rihard Romih. Nato je pošta nadaljevala še pot po znanih kurirških poteh pod partizanskim Rogom, prenočila pa je v Dolenjskih Toplicah. Jutri dopoldne bo sprejem Kurirčkove pošte na Dvoru, Zuzemberku, Ajdovcu, Mirni peči in Bršljuni pri Novem mestu.

S. DOKL

GRADNJA STANOVANJSKEGA BLOKA OB VOLČJEM HRIBU V RADOVLJICI — Ze tretji blok po vrsti građe delavci SGP »Gorenje« iz Radovljice. V štirinadstropni zgradbi bo 40 stanovanj. Del sredstev je prispevali solidarnostni sklad, nekaj pa gradbeno podjetje, ki gradi stanovanja za prodajo. Predvidevajo, da bo blok vseljiv še to jesen. V zazidalnem načrtu je predvideno, da bodo na tem terenu zgradili še 13 blokov z 280 stanovanji.

Foto: B. Blenkuš

Jubilej Ljudske pravice

V Polana: septembra slovesnost ob 40-letnici 1. številke

LENDAVA, 8. aprila — V Veliki Polani pri Lendavi, kjer je izšla pred štiridesetimi leti prva številka Ljudske pravice, bodo danes slovesno praznovali ta jubilej v dnevi od 15. do 22. septembra letos.

Tako je sklenil izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Lendavi na razširjeni seji, kjer so sprejeli tudi okvirni program te prireditve, ki ji gre nedvomno širše družbeno obsežnejši.

Izvolili so tudi 14-članski pripravilniški odbor, delegata organizatorje te jubilejne prireditve pa bo občinska republiška konferenca socialistične zveze in nekatere druge institucije, da bi se pogovorili o sodelovanju.

Iz okvirnega programa, ki pa še zdaleč ni popoln, je razvidno, da se bodo v praznični dneh srečali v Veliki Polani, kjer v tem času proslavljajo tudi svoj krajevni praznik, vsi aktivisti Prekmurja. Ob tej priložnosti bodo izšli tudi brošure z dokumentacijo o na-tanku in revolucionarni poti Ljudske pravice.

BORO BOROVIC

Jana

Popravljajo ljubljanski grad

LJUBLJANA, 8. aprila — Delavci SGP Grosuplje so danes na ljubljanskem gradu začeli prva dela pred sanacijo traktarja E. Po pogodbi z regionalnim zavodom za spomeniško varstvo bodo popravili del gradu — med grajskim stolpom in bivšim restavracijskim prostorom. Delo bo trajalo dva do tri mesece, potem pa se bomo morali v Ljubljani odločiti, kaj in kako storiti, da bo grad nehal propadati.

S. Z.

oglašujte v dnevniku DELO

Njive so žejne

V Pomurju suša resno grozi posevkom pšenice - Ovira na spomladanska setev - V višjih legah pa smodi slana

GORNJA RADGONA, 8. aprila. — Zima brez snega in minimalne padavine v preteklih dveh mesecih sta neljuba pojavi, ki že resno grozita pomurskemu kmetijstvu, smo zvedeli danes v pogovoru s strokovnjaki v Radgoni, Murski Soboti in drugod.

Suša je najbolj prizadela posevke na ravninskih predelih Pomurja, zlasti se v Apaske kotlini, kjer pšenica celo že rumeni. Tudi travnike je zalotila suša v najbolj občutljivem obdobju, kar utegne usodno vplivati na pridelek sena.

Nič manj skrbi pa ne povzroča kmetijskim gospodarstvom in kmetom pomanjkanje vlage pred spomladansko setvijo. Krompir so sicer po večini že posadili, še ta teden pa naj bi začeli s setvijo koruze na že pripravljeni zemlji. Vendar je vprašanje, če bo seme, kolikor v prihodnjih dneh ne bo izdatnih na davin, sploh kalilo.

Medtem ko sedanja suša še ni prizadela vinogradov, pa se ob vse večjih razlikah med dnevnimi in nočnimi temperaturami resno napove duve slana. Na višjih legah v Slovenskih goricah in na Gorickem, kjer je sadno dre-

dnojevanje pšenice brez haska, ker zaradi pomanjkanja vlage gorjila ne delujejo. To pa pomeni dvojno škodo, saj bo zaradi tega manjši pridelek, v nič pa je šlo veliko dragih umetnih gnojil, ki jih je s težavo dobilo in bi jih še kakšno potrebovalo za sp. mladinsko setev koruze.

BORO BOROVIC

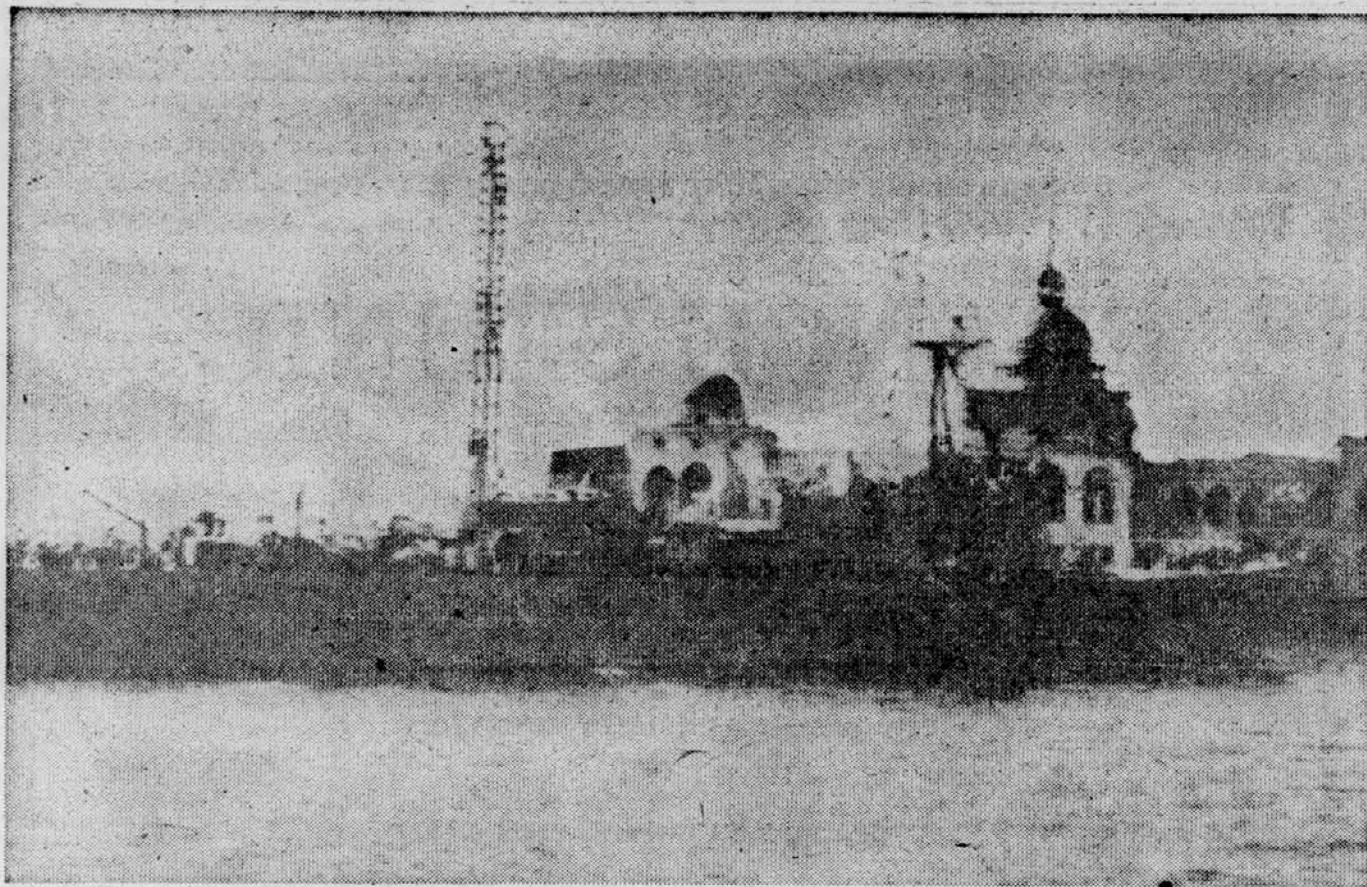

KMALU NOVA KANALIZACIJA — V novem jugovzhodnem delu Koroške Bele delavci jeseniškega podjetja »Kovinar« novo kanalizacijo, po kateri bo odtekal voda s precej lonavneja in močvirnaterega terena. Denar je prispevala občinska skupščina Jesenice.

Foto: B. Blenkuš

za svečane trenutke radgonska šampanjska vina

ČIŠČENJE SUEŠKEGA PREKOPA — V Port Said, pristanišče na severnem delu Sueškega prekopa, so priplule štiri britanske ladje, ki bodo pomagale odstranjati mine in razstrelivo iz prekopa. V pomoč jim bodo še štirje ameriški posebni helikopterji, ki jih bodo poslali v Port Said že ta teden. Mine bodo odstranjali predvidoma kake 3 mesece. To je prvi korak pri akciji egiptovske vlade, da bi prekop, zaprt od leta 1967, spet uspobili za pomorski promet.

VELIKANSKE ZALOGE PLINA V SIBIRIJI — V okolici Nižnejevtovska v zahodni Sibiriji so odkrili eno največjih nahajališč naravnega plina na svetu. Slika kaže velikanski plamen, ki osvetljuje sibirsko pokrajino. Telefoto: UPI

GOZDNI POŽAR UNIČIL SOLO — V ameriški državi New Mexico je izbruhnil silovit gozdni požar, ki bi skoraj uničil zaščitene gozdove Lincolnovega nacionalnega gozdnega parka. Medtem ko se je 500 gasilcev borilo s požarom takorekoč iz oči v oči, so letala bombardirala plamen s posebno peno. Požar je docela uničil tudi neko šolo na tem območju. Telefoto: UPI

Sožalja ob smrti N. Vebra

Med številnimi sožalji tudi sožalje predsednika republike Tita

BEograd, 8. aprila (Tanjug) — Ob smrti Norberta Vebra sta predsednik republike Tita in njegova žena Jovanka poslala ženi in sinu pokojnega naslednje sožalno brzojavko: »Z iskrenim sočustvovanjem sva Jovanka in jaz sprejela vest o smrti vašega moža Norberta Vebra, zaslužnega revolucionarja in družbenopolitičnega delavca ter ugodnega gospodarstvenika. Vam in vašim sinom sočustvujemo v veliki žalosti, ki vaju je prizadela. Sožalno brzojavko sta v imenu pokojnega Norberta Vebra poslala tudi član predsedstva ZKJ Edvard Kardelj in Peđa Karić.

Ob smrti Norberta Vebra, veterana jugoslovanskega komunizma in delavskega gibanja sta predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher in članica sveta federacije Lidija Sentjurc poslali vdovi in družini pokojnika sožalno brzojavko. Sožalni brzojavki ob smrti Norberta Vebra je poslal tudi predsednik CK ZK Slovenije France Popit.

Predsedstvo ZKJ je poslalo družini pokojnega Norberta Vebra sožalno brzojavko, v kateri med drugim poudarja, da so se ob njegovem zgledu in revolucionarni poti delavca, komunista in človeka vzgajali tudi njegovi soborci. Kot zdelo bo vsaj delavci in drugi mladini. Sožalno brzojavko so poslali tudi predsednik zvezne skupščine Mijalko Todorović, predsednik sveta Zvezne sindikatov Jugoslavije Dušan Petrović, član predsedstva ZKJ dr. Vladimir Bakarić, predsednica CK ZK Hrvatske Milica Planinc, predsednik sabora SRH Jakov Blažević, sekretar izvršnega komiteja CK ZK Hrvatske Josip Vrhovec, predsednik sveta zvezne sindikatov Hrvatske Milutin Batić, predsednik skupščine SR Srbije Dragoslav Marković in drugi. Kolektivni metalurškega kombinata železarne Sisak ob smrti njegovega predsednika Norberta Vebra nenehno prihajajo sožalne brzojavke. V železarni Sisak je bila danes žalna svečanost, ki se je udeležilo 8.000 delovnih ljudi železarne.

oglašujte v dnevniku
DELO

Nixon — na zvezne stroške

HOUSTON, 8. aprila (AP) — Ko je minuli teden ameriški predsednik Richard Nixon obiskal taksasko mesto Houston, je ta obisk mesto stal 34.510 dolarjev. S temi izdatki so zagotovili samo izredne varnostne ukrepe in plačali nadurno delo policajev.

Houstonški župan je izjavil, da morajo ameriškega predsednika varovati. Vendar pa meni, da mora zvezna vlada lokalnim oblastem nadomestiti izredne stroške za varnost predsednika. Tako dragi obiski ameriškega predsednika, ki je najvišji zvezni funkcionar, vendar ne morejo biti v breme mestnega proračuna.

Latinščina — jezik EGS?

BRUSELJ, 8. aprila (AP) — Zamisel, naj bi kot uradni jezik v evropski gospodarski skupnosti uporabljal latinščino, sta uradno predlagala dva nizozemska poslance v evropskem parlamentu. Uporaba latinščine je predlagal že prejšnji mesec 71-letni zgodovinar in član francoske akademije Jacques Chastenet. Skupni jezik bi utegnil biti tudi angleščina, oziroma njena ameriška izgovorjava. Ker pa ameriškanca ni dovolj natančna in bi to Evropo moglo pripeljati v še hušje odvisnosti od ZDA, si tega mnogi ne želijo. Zato je Chastenet predlagal, naj bi uporabljal — tako kot so jo stoletja — kar latinščino.

Draga japonska oprava

LONDON, 8. aprila (AP) — Japonsko plemiško opravo so danes prodali na dražbi v Londonu za 30.240 dolarjev. Oprava izhaja iz 19. stoletja, kupili so jo od neznanega kupca za londonsko galerijo.

V opravi je tudi veličasten oklep, ki so ga na japonskem izdelali okrog leta 1850. Najverjetneje so ga nosili japonski plemiči v cesarskih povorah in ob slovesnostih v japonski cesarski palači v Kijotu.

Prejšnja dragocena japonska plemiška oprava, ki so jo prav tako prodali na londonski dražbi leta 1972, je dosegla proti sedanjemu skromno ceno — samo 7500 dolarjev.

Dolga pot miru

Začasna vlada in nacionalni politični komite Laosa sta pristojna za uresničevanje kraljeve oblasti v državi

HANOI, 8. aprila. (Tanjug) — Časopisna agencija patriotičnega gibanja Laosa KPL je sporočila, da sta ustanovljena začasna vlada nacionalne enotnosti in nacionalni politični svet koalicijske. Sporočilo sta podpisala predsednik začasne vlade nacionalne enotnosti princ Suvana Fuma in predsednik nacionalnega sveta koalicijske princ Sufanuvong.

V sporočilu poudarjajo, da sta začasna vlada in nacionalni politični komite od 5. aprila 1974 v soglasju s kraljem Vatane pristojna za izvajanje oblasti v vsej državi in odgovorna za upravljanje kraljevine Laos, odgovorna za realizacijo vientianskega sporazuma z dne 21. februarja 1953, protokola s 14. septembrom 1973 in političnega programa, ki je bil pozneje določen na osnovi sporazuma obeh strani. Oba organa sta posredovalca volje in težnje vsega laoskega ljudstva. Začasna vlada nacionalne enotnosti bo vodila dosledno zunanjo politiko miru, neodvisnosti in nevtarnosti. Izpolnjevala bo vse svoje mednarodne obveznosti v skladu z deklaracijo o nevtarnosti kraljevine Laos, vsebovano v ženevskem sporazumu o Laosu iz leta 1962, v skladu z določili vientianskega sporazuma in protokola o vzpostavitvi miru in uresnitvi nacionalne sloge v Laosu, da bi prispevali svoj delež k utrditvi miru v Indokini, jugovzhodni Aziji in v svetu nasploh.

Začasna vlada si bo prizadevala za dosledno spoštovanje prekinitve ognja, za ohranitev trajnega miru, za popolno uresnitve demokratičnih svobod, trdne enotnosti in nacionalne sloge, za zgraditvi miroljubne, neodvisne, demokratične, nevtarne, zdržne in napredne Laosa.

V sporočilu je rečeno, da sta nacionalni politični svet koalicijske in začasna vlada

nacionalne enotnosti medsebojno neodvisni in enakopravni telesi.

Nacionalni politični svet ima za svojo nalogo, da sodeluje z začasno vlado in ji pomaga pri urejanju narodne enotnosti splošnih volitev za narodno skupščino in pri končni sestavi vlade nacionalne enotnosti.

Dajan za ostavko vlade

TEL AVIV, 8. aprila (Reuters) — Obrambni minister Dajan je rekel, da bi morala izraelska vlada na podlagi ugotovitev ankete komisije o napakah, storjenih med oktobrsko vojno, odstopiti. Novo vlado bi lahko sestavila Golda Meir. Dajan je izrazil željo, da ne bi bil več obrambni minister, pripravljen pa je sprejeti kak drug resor.

Izjava Arafata

KAIRO, 8. aprila (UPI) — Predsednik PLO Jaser Arafat je izjavil, da palestinski gerilci nič več ne operirajo z orožjem držav, ki mejijo na Izrael. »Razlogi za to so znanje, ki ga imamo, in dodal, da je palestinska osvobodilna organizacija trenutno brez denarja, ker nekatere arabske države niso vplačale svojega prispevka. »Toda lahko se oslonimo na svoje virov, če nam bo ustavljena pomoč od zunaj, je rekel Arafat.

Diplomatska kronika

BRZOJAVKA — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal kraljevi kraljici Kosmari Nikiti naslednjo brzojavko: »Ob obležitvi rojstva vašega kraljevskega veličanstva vam moja žena in jaz pošiljamo najtoplejša čestitka in iskrene želje za dobro zdravje in dolgo življenje. Obenem izražava upanje v skorajšo zmago kmerskega ljudstva v njegovem boju za končno osvoboditev države.

Vsestranski oris obiska

HANOI, 8. aprila (Tanjug) — Ves hanojski tisk je tudi danes vse pozornost posvetil obisku predsednika vlade DR Vietnam Pham van Donga v Jugoslaviji. Posebni poročevalci hanojskih časopisov, ki so spremljali delegacijo med tem obiskom, nadrobno pišejo o prisrčnem sprejemu, na katerega je delegacija naletela v Jugoslaviji, in natanko poročajo o pogovorih in srečanjih, ki so jih imeli člani delegacije; podrobno opisujejo tudi protokolarni del obiska.

Hanojski listi prikazujejo svojim bralcem Jugoslavijo z raznih platí njenega življenja. Tako na primer list »Hanoi Moie« objavlja poleg nadrobne poročila o obisku tudi daljši članek o Beogradu, njegovem razvoju in zgodovini. Podobne članke je objavilo tudi glasilo vietnamske stranke dela »Nhan Dan«, v armadnom glasilu »Quan Doi Nhan Dan« pa so posebno pozornost posvetili podpori jugoslovanskih narodov v vietnamskem boju. List tudi omenja, da so pozivi za pomoč in podporo vietnamskemu ljudstvu naleteli po vsej Jugoslaviji na velik odziv prebivalstva. »Jugoslovanske narode in Vietnam povezujejo prijateljska čustva, ki se bodo še prisrčno poglabljala, tako kot se v Jugoslaviji poglabljata tudi naklonjenost in prijateljstvo do Vietnamu.«

Molk v ustavi

Čilska hunta ne bo dovolila nobene stranke - Prepoved strank bo jasno zapisala tudi v ustavi, ki jo pripravlja

BUENOS AIRES, 8. aprila. (Tanjug) — Čilska hunta je izjavila, da ne bo dovolila marksistične ali kake druge politične stranke, tudi potem ne, ko bo konec zdajšnje »notranje vojne«, in tudi ne po obnovi ustavnega sistema.

Huntino odločitev, da »za vselej prepove vse politične stranke, ki so proti volji štati«, je izjavil čilski minister za pravosodje Enrique Ortúzar. Rekel je, da bo to določilo jasno zapisano v novi ustavi, ki jo hunta pravzaprav pripravlja. Ta ustanova bo čilu prinesla podobno ureditev, kot je Francova Španija.

Minister Enrique Ortúzar je še dejal, da so marksisti in Allendejevi pristaši hoteli razveljaviti čile in odpraviti svobodo izjave. Rekel je, da je komunistična partija »nezaželeno združenje, ki deluje proti človeški časti, svobodi in ustavnemu protokolu.« Triletno na silo prekinjeno vladavino predsednika Allendeja je izjavil.

Še tesnejše vezi med neuvrščenimi

NAIROBI, 8. aprila (Tanjug) — Načelnik politične uprave v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve za državo južno od Sahare Mihajlo Stevović in jugoslovanski veleposlanik v Nairobiju Zika Radolović sta se pogovarjala z odgovornimi funkcionarji v ministriju za zunanje zadeve Kenije o rezultatih dela koordinacijskega biroja neuvrščenih držav v Alžiru ter o pripravi na izredno zasedanje GS OZN. Obe strani sta poudarili potrebo po čim tesnejšem povezovanju neuvrščenih in držav v razvoju ter nujnosti, da se spremeni sedanjega nepravilna mednarodna ekonomska razmerja.

Ročni bombi so odvrgli, kot navajajo poročila, ki prihajajo iz Dake, iz tretjega nadstropja umetniške akademije. Srečno naključje je bilo, da so bili študentje takrat že v poslopiju. Medtem pa so sporočili, da so v zvezi s petkovimi dogodki, ko je skupina 40 oboježenih ljudi iz vlekla iz enega od prostorov sedem študentov in jih ustrelila pred univerzo, aretirali generalnega sekretarja bangladeške stranke Čatra, študentskega krila vladajoče stranke Avami, Safula Anama Pradhana. Druge nadrobneosti o preiskavi niso znane, razen da je policija preiskala vso univerzo in da ni našla nobenega orožja.

Nemirni študenti v Daki

Univerza v Daki prizorišče zaporednih krvavih nemirov

NEW DELHI, 8. aprila (Tanjug) — Univerza v Daki je bila davlj, kljub temu, da je od petka pod posebnim nadzorom varnostnih sil, spet prizorišče oboježenih spopadov. Brž ko so se vračala univerze po tridnevni preiskavi o uboju sedmih študentov spet odprla in ko so spet začela predavanja, sta se v poslopiju razlegli dve eksploziji ročnih bomb. Kot trdijo, tokrat ni bilo človeških žrtev.

Ročni bombi so odvrgli, kot navajajo poročila, ki prihajajo iz Dake, iz tretjega nadstropja umetniške akademije. Srečno naključje je bilo, da so bili študentje takrat že v poslopiju. Medtem pa so sporočili, da so v zvezi s petkovimi dogodki, ko je skupina 40 oboježenih ljudi iz vlekla iz enega od prostorov sedem študentov in jih ustrelila pred univerzo, aretirali generalnega sekretarja bangladeške stranke Čatra, študentskega krila vladajoče stranke Avami, Safula Anama Pradhana. Druge nadrobneosti o preiskavi niso znane, razen da je policija preiskala vso univerzo in da ni našla nobenega orožja.

Nevarna tekma z orožjem

Turški premier Ecevit se je v Parizu pogovarjal z grškim ministrom

ANKARA, 8. aprila (Tanjug) — Turški premier Ecevit, ki se je v Parizu udeležil komemoracije za predsednikom Pompidoujem, se je vrnil v domovino. Na istambulskem letališču je izjavil, da se je v Parizu pogovarjal z grškim zunanjim ministrom Tetenosom, kaj več o tem pogovoru pa ni povedal. Opozoril je še na nevarno tekmovalje pri oboroževanju na Blžnjem vzhodu in ugotovil, da se ravnanje na tem območju že nevarno nagiba. Turški listi tudi danes opozarjajo na nevarno oboroževanje Grčije, naperjeno proti Turčiji. Eden listov poudarja, da je Grčija pripravila za svoje strateške načrte tudi NATO.

Srečanje članov PZJ na Popovi Šapki

POPOVA ŠAPKA, 8. aprila (Tanjug) — V rekreativnem centru na Popovi Šapki so se večeraj končale slovesnosti v okviru programa sedmega srečanja članov poštinske zveze Jugoslavije. Udeležilo se ga je okrog 200 članov iz številnih mest vseh naših socialističnih republik.

V GRADEC po igrače k tvrdki KOCH in nič drugače!
V zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti KOCH na Glavnem trgu

Telegrami

Maslo za palestinske begunce

AMAN — EGS je podarila 100 ton masla za palestinske begunce. Tako je v Amanu objavil sekretar komiteja za begunce Mohamed Sarif. Države EGS so že prejšnji mesec napovedale, da bodo pošiljale palestinskim beguncem pomoč v živilih.

Upor v beneškem zaporu

BENETKE — V največjem beneškem zaporu so se v nedeljo jetniki uprli in se zabarikadirali na stropi jetniškega poslopja. Začelo se je tako, da so razbijali okna, potem pa se je upor razširil na 240 zapornikov, ki zahtevajo reformno kazenskega zakonika. S strehe uporniki mečejo na bližnja poslopja razne predmete, da bi tako pritegnili pozornost za svoje zahteve.

Konferenca o človekovem okolju

NAIROBI — Tu se je danes začela tretja mednarodna parlamentarna konferenca o človekovem okolju. Na zasedanju, ki bo trajalo tri dni, bo 106 parlamentarcev iz vsega sveta razpravljalo o tem, kaj je bilo storjenega po stockholmski konferenci, ki je bila leta 1972, za zaščito človekovega okolja. Na tej konferenci v Nairobiju jugoslovijo zastopa predsednik prosvetnokulturnega zbora zvezne skupščine dr. Avguštin Lah.

Političnih jetnikov ne bodo pomiloštili

DZAKARTA — Indonezija je zavrnila zahteve, da bi izpustili politične jetnike, zaprete že od izjavitve udara leta 1965. Predstavnik ministrija za pravosodje je dejal, da so ti ljudje še vedno nevarni državi. Na osamljenem otoku Buru je približno 10.000 jetnikov-komunistov, nekaj tisoč pa jih je še v drugih taboriščih.

Odstavili ministre

KAIRO — S predsedniškim dekretom, ki so ga sinoči objavili v Bagdadu, so razveljavili dolžnosti pet kurdskih ministrov v irski vladi. Gre za ministre za zadeve severa, javna dela, komunalne zadeve in dva državna ministra. Tudi novo imenovani ministri so Kurdi.

Uporni staroverci

ATENE — Spor med upornimi menihi-staroverci na Sveti gori in cerkvenimi in civilnimi oblastmi še vedno traja, čeprav si prizadevajo, da bi ga rešili po mirni poti. Večina menihov je pripravljena na spravo, če jih aduhovno rehabilitirajo in premeste v druge samostane. Menda je približno 200 bratov, nekaj manj kot polovica vseh menihov na Sveti gori, na »črni spiskus«. Zadevo naj bi razčistili do velikonočnih praznikov.

O razvoju kmetijstva

NEW DELHI — Tu se je danes začela tridnevna konferenca združenja za razvoj znanstvenega sodelovanja v Aziji, ki se je udeležujejo delegacije iz 15 držav. Indijski minister za industrijski razvoj, znanost in tehnologijo Kubramanjan je ob otvoritvi konferenca pozval vse zbrane, naj posebno pozornost posvetijo naslednjemu razvoju kmetijstva, ki je življenjskega pomena za mnoge azijske države.

Zenska himalajska odprava

KATMANDU — Japonska ženska odprava na himalajski vrh Manaslu (8127 metrov) je opustila načrt, da ga zavzamejo po doslej še neprepredenem vzhodnem grebenu. V nedeljo se je namreč odločila za še znano, severovzhodno smer.

Nov šef delegacije v Vietnamu

VARSAVA — Za novega šefa poljske delegacije v mednarodni komisiji, ki nadzoruje premirje v Južnem Vietnamu, so imenovali 40-letnega Ryssarda Flakowskega, ki bo zamenjal Eugeniusza Kulaga. Flakowski, ki je diplomiral iz ekonomije, je bil doslej vicedirektor oddelka v zunanjem ministriju, predtem sekretar poljskega veleposlanstva v Braziliji, od leta 1971 do 1972 pa predstavnik Poljske v mednarodni nadzorni komisiji.

Pa še to:

ORNI POLOZAJ — Podjetje »Dunav-filme« je pred stečajem.

Kam je odplaval denar iz »Dunavas«, se vprašuje Hadži Kostić v Večernji novosti, v Črno morje ali v »črni val«?

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 9. april 1974 ob 7. uri

Vreme in temperatura 8. aprila 1974

kraj	ob 7. uri	stopeni	ob 13. uri	stopeni
Ljubljana	jasno	8	pret. jasno	17
Planica	jasno	3	pret. jasno	12
Brnik	jasno	2	pret. jasno	17
Kranj	pol. oblačno	—	pret. jasno	—
Maribor	jasno	7	zmerno oblačno	16
Si Gradec	jasno	1	pret. jasno	15
Celje	jasno	4	pret. jasno	17
Novo mesto	jasno	4	pret. jasno	15
Koper	pret. oblačno	14	pret. jasno	17
Reka	jasno	13	pret. jasno	19
Ptuj	oblačno	12	pret. jasno	18
Ilirija	oblačno	13	pret. jasno	21
Dubrovnik	jasno	11	pret. jasno	17
Zagreb	oblačno	7	pret. oblačno	15
Sarajevo	oblačno	7	pret. oblačno	16
Pitograd	jasno	11	pret. oblačno	16
dežuje	dežuje	9	dežuje	10
Skopje	—	—	—	—
Celovec	jasno	5	—	—
Gradec	jasno	8	jasno	14
Dunaj	jasno	8	jasno	18
Benetke	jasno	10	jasno	20
Milano	jasno	11	—	—
Genova	jasno	5	pret. oblačno	14
München	jasno	2	—	—
Girich	jasno	8	jasno	19
Lim	jasno	8	jasno	15
Paris	jasno	5	jasno	19
Berlin	jasno	6	jasno	18
Stockholm	oblačno	2	jasno	4
Moskva	—	—	—	—

SLOVENIJA:

Deloma sončno z zmerno oblačnostjo. Najnižje nočna temperatura bodo med 0 in 5, v Primorju 9, najvišje dnevne med 15 in 19 stopinj.

IZGLEDI ZA SREDO:

Zadržalo se bo suho in deloma sončno vreme.

JUGOSLAVIJA:

V zahodnem delu bo zmerno oblačno, v vzhodnem pa pretežno oblačno, le vzdolž Jadrana bo jasno.

VREMENSKA SLIKA:

Večji del Evrope je v ustaljenem območju visokega zračnega pritiska z jedrom nad Britanskim otokom. V višinah prevladujejo severovzhodni vetrovi, ki dovajajo razmeroma hladen zrak.

Snežne razmere včeraj ob 7. uri zjutraj

Zimnica na Vogeli: 1. obojano, 140 cm, črna obratuje; Komna: 0. obojano, 130 cm, pot na Komno prehodna, tovarna črnica obratuje; 2. črna na Zelenici: 0. obojano, 80 cm, črnica in v. obratuje; Kanin: —2. jasno, 250 cm. v. obratuje na površini, naprave obratuje; v. obratuje; Grabni: 300 cm snega, proge teptane; Krčevica: —5. jasno, 200 cm.

Skrčeni načrti

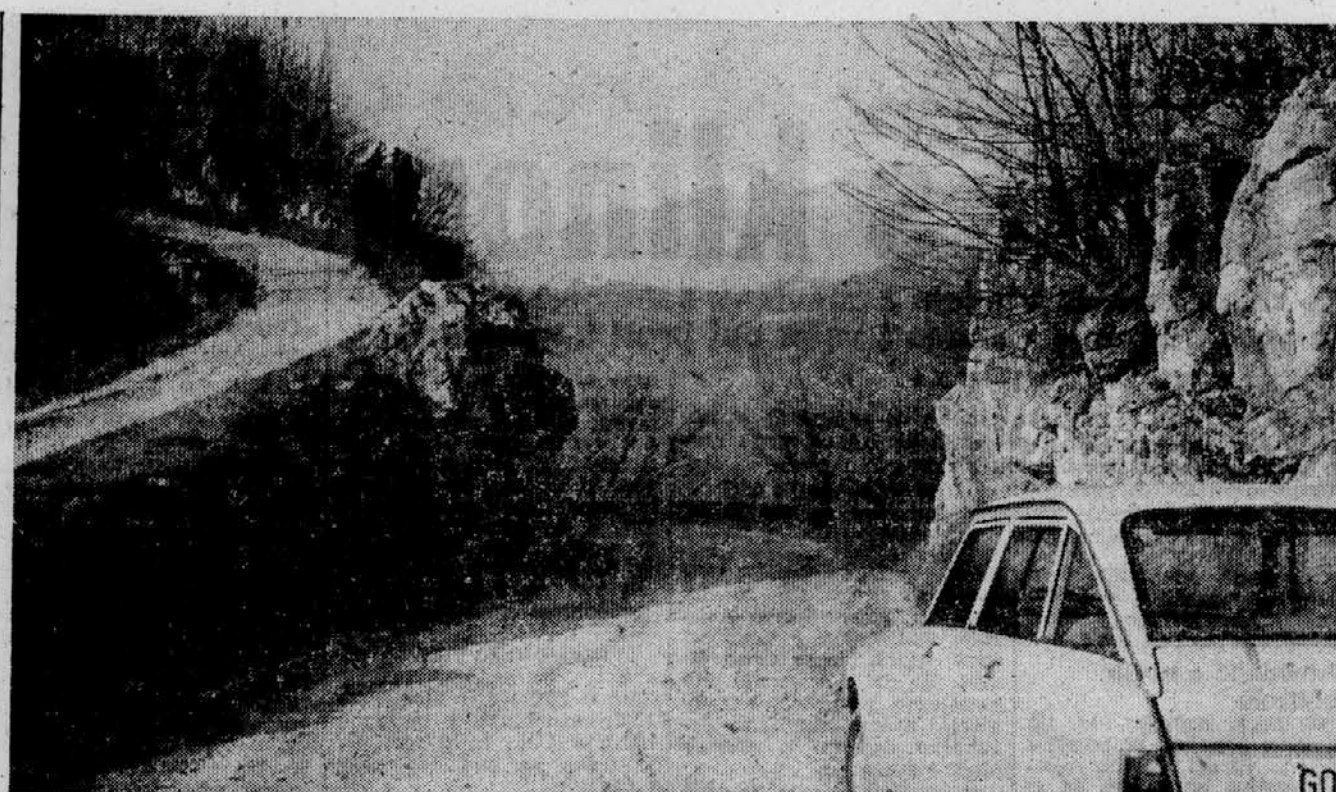
V novogoriški občini bodo morali načrte nekaterih interesnih skupnosti zmanjšati, ker ne bo dovolj denarja

NOVA GORICA, 8. april. — V teh dneh začnajo v občini razpravo o sklenitvi družbenega dogovora o financiranju splošne in skupne porabe v tem letu. Upoštevajoč sprejete okvire v republiškem merilu, so na petkovem posvetu predstavnikov TOZD ugotovili, da bo treba delovne načrte nekaterih interesnih skupnosti skrajšati, ker ne bo dovolj denarja za njihovo financiranje.

Slikarska razstava

TRBOVLJE, 8. aprila — V petek zvečer so v trboveljskem delavskem domu odprli likovno razstavo del slikarske kolonije Izlake-Zagorje. To je še druga večja kulturna prireditev v Zasavju v počastitev praznovanja 50-letnice zloma Orjuna. V Trbovljah se predstavljajo slikarji s 34 deli, ki so jih ustvarili v izlaski koloniji. Razstava pa nudi obiskovalcem tudi vpogled v desetletno ustvarjalnost izlaski kolonije, najstarejše v Sloveniji. Ob odprtju razstave je pel moški pevski zbor »Zarja« iz Trbovelj.

P. B.

LEP RAZGLED, PA LUKNJASTA CESTA — Na posnetku je konec Cepovanske doline in začetek Špehovega brda, ki se dviga nad dolino Idrije. Tukaj je tudi meja med Goriško in Tolminsko. Zato temu predelu pravijo Vrata. Ker je cesta od Mosta na Soči do Cepovana slaba, ozka in polna jam, je na njej malo prometa.

Foto: P. Potočnik

Industrijski razvoj

Kopru ga zagotavlja urbanistični načrt, ki je v javni razpravi — Odprte so možnosti za odpravo strukturnih neskladij slovenskega gospodarstva

KOPER, 8. aprila. — Javna razprava o urbanističnem načrtu Kopra, ki zahtuje nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj tega slovenskega pristanišča, se je prevesila v zaključno fazo. Od izida publikacije, ki je predstavila urbanistični načrt širšemu krogu občanov, je bilo do sedaj devet javnih razprav v krajevnih skupnostih in drugih sredinah, v naslednjih dneh pa se jih bo zvrstilo še šest.

Urbanistični načrt Kopra, ki temelji na smernicah, začrtanih v urbanističnem programu obalnega območja, pa tudi na smernicah, zajetih v srednjeročnem načrtu Slovenije in resolucije o dolgoročnem razvoju Slovenije, vsebuje namensko izrazbo površin z lokacijo družbeno-posebnejših objektov ter prostorsko razporeditev osnovne, ga prometnega omrežja, osnovnega omrežja komunalnih objektov in naprav ter osnovnih vodnogospodarskih ureditev. Skratka, urbanistični načrt Kopra vsebuje podrobnejšo razdelitev prostora zno-

traj ureditvenega območja Kopra. Pri tem daje urbanistični načrt poseben poudarek zlasti nadaljnjemu industrijskemu razvoju, ki ni pomemben le za ozko območje ali obalno območje, ampak omogoča Kopru vključitev v slovenski in jugoslovanski družbeno-gospodarski prostor. Načrt naj bi omogočil odpravo sedanjih strukturnih neskladij slovenskega gospodarstva, saj predvideva pomembno mesto za dejavnost, s katerimi bi sanirali sedanje energetske težave, pa tudi za nadaljnji razvoj pristanišča in indu-

strije, ki je vezana na morje. Tu velja še posebej omeniti predelavo surovin iz prekomorskih dožel. Morda nekoliko manj tehtno, kar površine za nadaljnji gospodarski razvoj, predvideva urbanistični načrt Kopra tudi površine za bivanje, za preskrbovanje, za šolstvo in otroško varstvo, za rekreacijo, za kmetijstvo in zelene površine.

V dosedanjih javnih razpravah se je pokazalo, da ljudje v glavnem sprejemajo usmeritev v nadaljnji industrijski razvoj Kopra s tem, da dajejo pripombe in pred-

loge za boljše in popolnejše opredelitev razvoja posameznih krajevnih skupnosti. Precej več pripomb pa so k urbanističnemu načrtu Kopra dali doslej predstavniki družtev za varstvo okolja, ki izražajo pomisleke zlasti k predvideni močni industrijski usmeritvi načrta.

Ob izrednem zanimanju, ki ga je vzbudil urbanistični načrt Kopra ne samo v občinskem, pač pa tudi v republiškem merilu, velja omeniti, da se bo morala koprsko občinska skupščina, ko bo odločila o predlogu načrta, v bistvu odločiti za ali proti nadaljnjemu industrijskemu razvoju slovenskega obmorskega središča, seveda ob upoštevanju vseh upravičenih pripomb.

JOZE KLANJSCEK

Esperanto Do oktobra

Borci prekomorci želijo imeti svoje probleme čimprej z zakonom urejene

KOPER, 8. aprila. — Tu se je te dni sestal na razširjeni seji osrednji odbor prekomorskih brigad, na kateri so se pogovorili o prizadevanjih borcev prekomorcev za sprejem posebnega republiškega zakona o ureditvi nekaterih vprašanj glede varstva borcev prekomorcev.

Člani osrednjega odbora so obravnavali stališča, izoblikovana na predsedstvu in republiškem odboru ZRB NOV Slovenije, da bi morali z republiškim zakonom dokončno urediti vsa, še odprta vprašanja borcev, žrtov vojne in fašističnega nasilja. Razen vprašanj v zvezi s prekomorci naj bi republika, oziroma zvezna zakonodaja rešila tako tudi nekatera vprašanja drugih kategorij borcev. Med vsemi navedenimi vprašanji pa je vprašanje borcev prekomorcev za zdaj najbolj razjasnjeno, saj je republiška skupščina že obravnavala in sprejela osnutek zakona o ureditvi nekaterih vprašanj

glede varstva borcev prekomorcev.

O tem sta podrobno razpravljala in sprejela ustrezne sklepe predsedstvo in republiški odbor ZRB NOV Slovenije. Vsa ta vprašanja naj bi uredili do oktobra letos, če pa to do dogovorjenega roka ne bo mogoče, naj bi republiška skupščina sprejela vsaj zakon, ki bo uredil neresena vprašanja prekomorcev. Osrednji odbor prekomorskih brigad je tako stališče republiškega odbora ZRB sprejel. Borci prekomorci namreč že kar predložijo čakajo na rešitev nekaterih svojih najosnovnejših vprašanj.

JOZE KLANJSCEK

Še globlje v žep

S 1. majem bodo v postojnski občini podražili vodo — Zbran denar za nadaljnjo gradnjo vodovodnega omrežja

POSTOJNA, 8. aprila. — Gospodinjstva, gospodarstvo in vsi drugi potrošniki pitne vode v postojnski občini bodo morali od 1. maja dalje plačevati višje cene za vodo in kanalizacijski prispevek. Tako je na predlog Komunalnega podjetja sklenila na zadnji seji skupščina občine Postojna.

Delavski svet Komunalnega podjetja Postojna, ki upravlja vodovodno omrežje v tej občini, je cene vode in kanalizacijski prispevek povzela na svoji oktobrski seji lani, vendar je dala občinska skupščina soglasje k njim šele na seji 27. marca.

Gospodinjstva so doslej plačevala kubični meter vode po 1,5 dinarja. Odslej bo nova tarifa 4,0 dinarja. Vsi drugi potrošniki so doslej plačevali kubik pitne vode po 3,0 dinarja, zdaj pa se je cena na podvojnja in znaša 6,0 dinarjev.

Na gospodarskem oddelku skupščine občine Postojna poudarjajo, da je bilo potrebno sprejeti tolikšno povzelenje cen vode in kanalizacijskega prispevka zato, da bi lahko nadaljevali z gradnjo vodovodnega omrežja tudi po ukinitvi petletnega samopispevka občanov in delovnih organizacij za zgraditev vodovoda. Plačevanje tega prispevka bo prenehalo spomladaj prihodnjega leta.

Po sklepu občinske skupščine bo moralo Komunalno podjetje porabiti štiri petine dosežene akumulacije iz naslova vode za naložbe v primarno in sekundarno vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter za nove vodovodne objekte. Računajo, da bodo letno zbrali okrog tri milijone dinarjev. O zbranih sredstvih in njihovi porabi bo moralo Komunalno podjetje dvakrat na leto podrobno poročati občinski skupščini, s čimer želijo zagotoviti, da bi zbrani denar uporabljal namensko.

ANDREJ MIKLAVČIČ

Prispevek sindikatov za šolnine

POSTOJNA, 8. aprila — Kot je znano, je Ustavno sodišče SRS odločilo, da je šolanje državljanov v vseh vrstah osnovnih šol brezplačno. V zvezi s to odločitvijo je tudi v postojnski občini ostalo nepojasnjeno vprašanje, kdo naj pokriva stroške, ki jih je imela lani Delavska univerza z organizacijo večernih šol za odrasle.

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Postojna je na zadnji seji odločilo, da bo iz svojih sredstev poravnala Delavski univerzi polovico učnih stroškov za večerno šolanje, ki jih za svoje delavce niso poravnale delovne organizacije. Prispevek sindikatov znaša 11.155 dinarjev, ostale stroške pa bo plačala temeljna izobraževalna skupnost občine Postojna.

A. M.

Nastopi Mavrice mladih

Na obali revija amaterskih kulturno-umetniških skupin

OBALA, 8. aprila — V obalnih mestih se je danes začela revija mladinskih amaterskih kulturno-umetniških skupin, pod skupnim imenom Mavrica. Na reviji, ki jo prave obalna konferenca vese mladine z obalnimi temeljnimi kulturno-skupnostjo, se bo na odrih Izole, Kopra in Pirana zvrstilo 24 različnih skupin, ki bodo gledalcem predstavile svoje dejavnost na področju glasbe, folklorne, zborovskega peja, recitacij in dramske umetnosti.

Revija Mavrica je nedvomno ena obsežnejših akcij obalne konference ZM, ki sklaša s tem vzbujati med mladino, delavci in drugim občani čim večje zanimanje za kulturno ustvarjanje. Ob tej priložnosti bodo delavci v kulturi lahko dobili podrobnejši pregled nad sedanjim mladinskim kulturnim potencialom, revija pa naj bi tudi opozorila na potrebo po drugačnem materialnem vrednotenju kulture ter na nujnost reševanja vrste odprtih vprašanj na tem področju kot na primer vprašanja financiranja, prostora, mentorstva, režije, predstav in drugega.

V petih dneh — toliko časa bo trajala revija — se bo v vseh treh obalnih mestih predstavilo gledalcem okoli 350 mladih ustvarjalcev. Že ta podatek, pa tudi raznolikost programa, ki ga bodo predstavili mladi, pove, kako svojevredni in pomembni je ta prispevek mladine za boljše, hitrejši in se zlasti bolj uskladen razvoj kulture na obalnem območju.

JOZE KLANJSCEK

Vsak drugi varčuje

Že v 38 OZD na Goriškem osebni dohodek na hranilne knjižice

NOVA GORICA, 8. aprila — Pri goriški podružnici LB ima že 37.630 občanov svoje hranilne knjižice. To pomeni, da varčuje že vsak drugi občan na območju severne Primorske.

Varčevanje se je v zadnjem letu precej razmahnilo, čeprav je velika inflacija spodbujala občane k hitri porabi zasluženega denarja. Na ekspoziturni so lani izdali skoraj 5000 novih hranilnih knjižic, zneski vlog na knjižicah pa so se dvignili za več kot 50 milijonov dinarjev ter dosegli skoraj 320 milijonov dinarjev.

Da bi spodbujala varčevanje, je podružnica precej razširila izplačevanje osebnih dohodkov OZD na hranilne knjižice. Sedaj lahko vsi organizirani delavci svojih osebnih dohodkov na knjižice. Banka pa je tudi organizirala varčevanje na nekaterih večjih osnovnih šolah.

Vzponedno z večanjem hranilnih vlog pa se na območju podružnice precej naraščajo tudi krediti za nakupovanje industrijskega blaga, zlasti osebnih avtomobilov. Podružnica je odobrila samo neposredno obnovo za 12.320.000 dinarjev kreditov. Povprečno so odobrili za 150 avtomobilov posojil za nakup industrijskega blaga. Gospodarske organizacije pa so skupaj naleje pri banki za 67.257.000 dinarjev ali kar za 21.580.000 dinarjev več kot leta 1972.

LOJZE KANTE

Popravljajo ljubljanski grad

LJUBLJANA, 8. aprila — Delavci SGP Grosuplje so danes na ljubljanskem gradu začeli prva dela pred sanacijo trakta E. Po pogodbi z regionalnim zavodom za spomeniško varstvo bodo popravili del gradu — med grajskim stolpom in bivšim restavracijskim prostorom. Delo bo trajalo dva do tri mesece, potem pa se bomo morali v Ljubljani odločiti, kaj in kako storiti, da bo grad nehal propadati.

S. Z.

Njive so žeje

V Pomurju suša resno grozi posevkom pšenice - Ovira na spomladanska setev - V višjih legah pa smodi slana

GORNJA RADGONA, 8. aprila. — Zima brez snega in minimalne padavine v preteklih dveh mesecih sta ne ljuba pojava, ki že resno grozita pomurskemu kmetijstvu, smo zvedeli danes v pogovoru s strokovnjaki v Radgoni, Murski Soboti in drugod.

Suša je najbolj prizadela posevke na ravninskih predelih Pomurja, zlasti se v Apaske kotlini, kjer pšenica celo že rumeni. Tudi travnike je zalotila suša v najbolj občutljivem obdobju, kar utegne usodno vplivati na pridelek sena.

Ni manj skrbi pa ne povzroča kmetijskim gospodarstvom in kmetom pomanjkanje višje pridelave na setev. Krompir so sicer po večini že posadili, še ta teden

pa naj bi začeli s setvijo koruze na že pripravljene zemlji. Vendar je vprašanje, če bo seme, kolikor v prihodnjih dneh ne bo izdatnih padavin, sploh kalilo.

Medtem ko sedanja suša še ni prizadela vinogradov, pa se ob vse večjih razlikah med dnevnimi in nočnimi temperaturami resno napoveduje slana. Na višjih legah v Slovenskih goricah in na Goriškem, kjer je sadno drevje v bujni vegetaciji, je slane

na ponekod že posušila drevese neposredno pred cvetenjem.

Strokovnjaki pravijo, da je do gojenosti pšenice brez hake, ker zaradi pomanjkanja višje vročine ne delujejo. To pa pomeni dvojno škodo, saj bo zaradi tega manjši pridelek, v nič pa je šlo veliko dragih umetnih gnojil, ki jih le s težavo dobijo in bi jih še kako potrebovali za sp. mladansko setev koruze.

BORO BOROVIC

Semafor tudi v Ajdovščini

Že dlje časa so se voznički spraševali, zakaj še ni v Ajdovščini semafora na križišču Tovarniške in Goriške ceste. Tu je namreč najbolj gost promet, saj povezuje Goriška cesta skozi mesto Novo Gorico in Ljubljano ter Postojno, po Tovarniški pa se vozijo na delo delavci Fruital Alka, Tekstiline in Milnotesa.

Končno bo to križišče urejeno. Načrti so izdelani, prav tako pa so na njej tudi sredstva. Semafor bo verjetno postavljen že do turistične sezone.

M. H.

Skupna obdelava podatkov

NOVA GORICA, 8. aprila — Predstavniki anhovske Salona, Splošnega gradbenega podjetja Gorica in podjetja Vozila Gorica so danes podpisali sporazum o skupnem centru za elektronsko obdelavo podatkov. Do sedaj so imela ta podjetja obdelavo podatkov različno organizirano. Sedaj pa so se odločila za najete visoko produktivne IBM računske stroje. Prostore za center je gradilo v središču Nove Gorice. Predvidoma bo uporabljal 50 odstotkov kapacitet stroja tovarena Salona, po 25 odstotkov pa ostali dve podjetji. Temu ustrezno si bodo porazdelili tudi stroške.

L. K.

Cesta v Otalež 25. maja

Veliko dela so opravili vaščani — Prispevali so tudi v denarju

OTALEŽ, 8. aprila — Delo na cesti Pirnova luknja — Otalež naglo napreduje. Opravljeni so vsi izkopi, ki so delali graditeljem precej preglavice, cesta namreč pelje vseh pet kilometrov po zelo strmih terenih. Prebivalci Otaleža in sosednjih vasi so sklenili, da mora za rojstni dan predsednika Tita pripeljati avtobus v Otalež.

Sedaj cesto že posipajo z gramozom, da bo pripravljena za asfaltiranje do prvega maja, kar bo opravilo gradbeno podjetje »Primorje« iz Ajdovščine. Na tej cesti so veliko dela opravili občani sami ter tudi prispevali v denarju, ostalo pa so krila širša družbena skupnost. Izkazali pa so se tudi nekateri rojaki, ki žive zunaj domačega kraja: prispevali so 1.115.000 starih dinarjev. Pričakujejo tudi prispevek ostalih, ki se do sedaj še niso odzvali.

Gradnja te ceste je bila ena najtežjih delovnih akcij v idrijski občini.

JANEZ JERAM

Jubilej Ljudske pravice

V. Polana: septembra slovesnosti ob 40-letnici 1. številke

LENDAVA, 8. aprila — V Veliki Polani pri Lendavi, kjer je izšla prva številka Ljudske pravice, bodo nadšne slovesnosti praznovale jubilej v dneh od 15. do 22. septembra letos.

Tako je sklenil izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Lendavi na razširjeni seji, kjer so sprejeli tudi okvirni program te prireditve, ki ji gre nedvomno širše družbeno obsežje.

Izvolili so tudi 14-članski pripravljalni odbor, delegacija organizacij te prireditve prireditve pa bo obiskala republiško konferenco socialistične zveze in nekatere druge institucije, da bi se pogovorila o sodelovanju.

Iz okvirnega programa, ki pa še zdaleč ni popoln, je razvidno, da se bodo v prazničnih dneh srečali v Veliki Polani, kjer v tem času proslavljajo tudi svoj praznik, vsi aktivisti Prekmurja. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi brošuro z dokumentacijo o nastanku in revolucionarni poti Ljudske pravice.

BORO BOROVIC

Ocena minulih volitev

V novogoriški občini so bile dobro pripravljene — 171 delegacij

NOVA GORICA, 8. aprila — Minule volitve so bile dobro pripravljene in tudi uspešno izvedene. Ožja vodstva družbenih organizacij so ocenila na petkovem sestanku, da je tudi socialna in izobraževalna struktura delegatov dobra. V prihodnosti si bo treba zlasti prizadevati za to, da jim bo organizacijsko omogočeno delo v skupščinah.

V krajevnih skupnostih in TOZD je bilo skupaj izvoljenih 171 delegacij z 1150 člani. Ker sta v šest TOZD dobila po dva kandidata enako število glasov, bodo morali ponoviti ali pa so že ponovili volitve. Občinska skupščina pa bo lahko sestavljena: družbenopolitični zbor bo štel 31 članov, zbor krajevnih skupnosti 50, zbor združene dela pa 60 članov. Delegacije v zbor združenega dela je volilo 95,5 odstotka volilnih upravičencev, delegacije v zbor krajevnih skupnosti pa 92,9 odstotka upravičencev.

LOJZE KANTE

sodoben ženski tednik

Ljuba

A. M.

za svečane trenutke radgonska šampanjska vina

